

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 1 z 111

Název:	LABORATORNÍ PŘÍRUČKA ODDĚLENÍ KLINICKÉ HEMATOLOGIE
Platnost od:	1. 2. 2023
Platnost do:	odvolání
Nahrazuje:	Laboratorní příručka OKH, verze 14
Distribuce a uložení dokumentu:	<i>Platné jsou autorizované výtisky a elektronická verze na Portálu oddělení. Autorizovaný výtisk č. 1: Lokální správce dokumentace (H2-110)</i>

Revize:

Datum	Platnost			Podpis
	☐ pokračuje	☐ ukončeno	☐ nahrazeno:	
	☐ pokračuje	☐ ukončeno	☐ nahrazeno:	
	☐ pokračuje	☐ ukončeno	☐ nahrazeno:	
	☐ pokračuje	☐ ukončeno	☐ nahrazeno:	
	☐ pokračuje	☐ ukončeno	☐ nahrazeno:	

	Jméno a příjmení, funkce	Datum	Podpis
Autor:	Mgr. Petra Trachtulcová Ph.D., MK OKH	1. 2. 2023	
Garant:	MUDr. Kamila Valentová, primářka OKH	1. 2. 2023	
Schválil:	MUDr. Klára Bořecká, vedoucí ÚLM	1. 2. 2023	

© Tento dokument je vlastnictvím Fakultní Thomayerovy nemocnice a jeho šíření mimo organizaci v jakémkoliv formě bez souhlasu schvalovatele je zakázáno. Každý zaměstnanec odpovídá za to, že pracuje s platnou verzí dokumentu ©
Pořízené kopie jsou pouze informativní!

 <p>Fakultní Thomayerova nemocnice</p>	<p>Odborná směrnice</p>	<p>SMO – 480 – 29 verze 15</p>
	<p>Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč</p>	<p>Strana 2 z 111</p>

ODDĚLENÍ KLINICKÉ HEMATOLOGIE

*Fakultní Thomayerova nemocnice
Vídeňská 800 Praha 4 Krč*

Laboratorní příručka

**Verze 15
(2/2023)**

Laboratorní příručka byla vytvořena za pomoci systému SLP®, verze 4.04.01 (1. 1. 2023)

© Tento dokument je vlastnictvím Fakultní Thomayerovy nemocnice a jeho šíření mimo organizaci v jakémkoliv formě bez souhlasu schvalovatele je zakázáno. Každý zaměstnanec odpovídá za to, že pracuje s platnou verzí dokumentu ©
Pořízené kopie jsou pouze informativní!

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 4 z 111

A. ÚVOD

A-1 Předmluva Laboratorní příručky

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

předkládáme Vám laboratorní příručku poskytující informace o našem oddělení a jeho nabídce služeb v oblasti klinické hematologie.

Laboratorní příručka je určena lékařům a sestrám i všem dalším, pro které naše laboratoř zajišťuje laboratorní vyšetření a kteří potřebují informaci o naší laboratoři. Obsahuje informace o prováděných vyšetřeních, jejich dostupnosti, dále pak požadavky na preanalytickou přípravu vzorků (zásady správných postupů před a při odběru krve, přehled odběrových zkumavek, pokyny pro transport biologického materiálu apod.) pro provádějící oddělení i pacienty. Pokyny uvedené v laboratorní příručce jsou závazné. Na jejich akceptování a dodržování závisí správné provedení laboratorních vyšetření, spolehlivost výsledků a rychlosť jejich dodání.

Laboratorní příručka je připravena v souladu s normou ČSN EN ISO 15189:2013.

Doufáme, že Vám naše příručka přinese všechny potřebné informace pro úspěšnou vzájemnou spolupráci, zejména ve prospěch našich pacientů.

MUDr. Kamila Valentová
Primář Oddělení klinické hematologie

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 5 z 111

A-2 Obsah

A – ÚVOD	4
A-1 Předmluva	4
A-2 Obsah.....	5
B – INFORMACE O LABORATOŘI	7
B-1 Identifikace laboratoře a důležité údaje	7
B-2 Základní informace o laboratoři	8
B-3 Zaměření laboratoře	8
B-4 Úroveň a stav akreditace pracoviště	8
B-5 Organizace laboratoře, její vnitřní členění, vybavení a obsazení	9
B-6 Spektrum nabízených služeb	9
B-7 Popis nabízených služeb	10
C – MANUÁL PRO ODBĚRY PRIMÁRNÍCH VZORKŮ.....	11
C-1 Základní informace	11
C-2 Požadavkové listy (žádanky)	11
C-3 Požadavky na urgentní vyšetření.....	13
C-4 Ústní požadavky na vyšetření	13
C-5 Používaný odběrový systém	14
C-6 Příprava pacienta před vyšetřením.....	17
C-7 Identifikace pacienta na žádance a označení vzorku.....	17
C-8 Odběr vzorku.....	17
C-9 Množství vzorku	18
C-10 Nezbytné operace se vzorkem, stabilita, transport.....	19
C-11 Základní informace k bezpečnosti při práci se vzorky	20
C-12 Informace k dopravě vzorků	20
D – PREANALYTICKÉ PROCESY V LABORATOŘI	21
D-1 Příjem žádanek a vzorků	21
D-2 Kritéria pro přijetí nebo odmítnutí vadných (kolizních) primárních vzorků	21
D-3 Postupy při nesprávné identifikaci vzorku nebo žádanky	22
E – VYDÁVÁNÍ VÝSLEDKŮ A KOMUNIKACE S LABORATOŘÍ.....	24
E-1 Informace o formách vydávání výsledků	24
E-2 Hlášení výsledků v kritických intervalech.....	25
E-3 Typy nálezů a laboratorních zpráv a jejich popis	25
E-4 Vydávání výsledků přímo pacientům.....	26
E-5 Opakování a dodatečná vyšetření.....	26
E-6 Změny výsledků a nálezů.....	26
E-7 Intervaly od dodání vzorku k vydání výsledku	27
E-8 Konzultační činnost laboratoře	27
E-9 Způsob řešení stížností.....	28
E-10 Vydávání potřeb laboratoří	28
F – SEZNAM VYŠETŘENÍ.....	29
F-1 Abecední seznam vyšetření	29
F-2 Seznam koagulačních vyšetření.....	90

© Tento dokument je vlastnictvím Fakultní Thomayerovy nemocnice a jeho šíření mimo organizaci v jakékoli formě bez souhlasu schvalovatele je zakázáno. Každý zaměstnanec odpovídá za to, že pracuje s platnou verzí dokumentu ©
Pořízené kopie jsou pouze informativní!

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 6 z 111

F-3 Seznam morfologických vyšetření.....	90
F-4 Seznam statimových vyšetření.....	90
G – POKYNY PRO PACIENTY A ODDĚLENÍ	91
G-1 Pokyny pro pacienty	91
G-2 Pokyny pro oddělení – odběr žilní krve.....	92
G-3 Pokyny pro oddělení – odběr kapilární krve.....	95
G-4 Pokyny pro oddělení – zdroje chyb při odběru krve.....	96
H – PŘÍLOHY	97
Příloha č. 1 – Krevní obraz základní – referenční meze.....	98
Příloha č. 2 – Diferenciální počet leukocytů (analyzátor) – referenční meze	102
Příloha č. 3 – Diferenciální počet leukocytů (mikroskopický) – referenční meze.....	105
Příloha č. 4 – Koagulační vyšetření – referenční meze	107
Příloha č. 5 – Přístrojová sedimentace erytrocytů – referenční meze	108
Příloha č. 6 – Požadavkové listy OKH	109
Příloha č. 7 – Odběr krve při podezření na pseudotrombocytopenii	110
Příloha č. 8 – Změny v LP verze 15 oproti LP verze 14.....	111

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 7 z 111

B. INFORMACE O LABORATOŘI

B-1 Identifikace laboratoře a důležité údaje

název organizace	FAKULTNÍ THOMAYEROVA NEMOCNICE
identifikační údaje	IČO 00064190
typ organizace	Příspěvková
statutární zástupce organizace	doc. MUDr. Zdeněk Beneš, CSc.
adresa	Vídeňská 800, Praha 4 Krč 140 59
název pracoviště	ODDĚLENÍ KLINICKÉ HEMATOLOGIE
identifikační údaje	IČO 00064190
adresa	Vídeňská 800, Praha 4 Krč 140 59
umístění	Ambulance - pavilón A3 (suterén) Laboratoř - pavilón H (1. patro)
okruh působnosti laboratoře	pro akutní a neakutní lůžkovou péči pro ambulantní zařízení pro externí smluvní zájemce
primář	MUDr. Kamila Valentová tel. 261082320 e-mail: kamila.valentova@ftn.cz
vedoucí laboratorní části	Mgr. Petra Trachkulcová Ph.D. MBA tel.: 261083264 e-mail: petra.trachkulcova@ftn.cz
vedoucí laborantka	Mgr. Hana Čtrnáctá tel.: 261083339, 261083446 e-mail: hana.ctrnacta@ftn.cz
provozní doba laboratoře	NEPŘETRŽITÁ

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 8 z 111

B-2 Základní informace o pracovišti a kontakty

pracoviště	Telefon
primář oddělení, lékařský garant odbornosti 818 MUDr. Kamila Valentová	261082103 (ambulance – pav. A3 suterén) 261082320 (pracovna primáře – pav. H, 1.patro)
analytický garant odbornosti 818, manažer kvality, správce dokumentace Mgr. Petra Trachtlcová Ph.D. MBA	261083264
vedoucí laborantka – Mgr. Hana Čtrnáctá	261083339, 261083446
příjem materiálu	261083446
morfologie, statim, pohotovost	261083446
cytochemická laboratoř	261083109
koagulační laboratoř	261083264
ambulance, denní stacionář	261082103; 261083380

B-3 Zaměření laboratoře

Oddělení klinické hematologie je součástí Úseku laboratorních metod FTN. Laboratoř poskytuje hematologická a koagulační vyšetření pro lůžková a ambulantní pracoviště FTN a pro externí smluvní zájemce.

Prováděná vyšetření umožňují diagnostiku poruch a onemocnění krvetvorby. Hemokoagulační vyšetření jsou zaměřena především na diagnostiku hypokoagulačních a některých hyperkoagulačních chorob a na monitorování koagulační léčby.

Další informace – viz interní směrnice OKH – SMO-OKH-01 [Provozní řád](#), SMO-OKH-02 [Směrnice o činnosti OKH](#), SMO-OKH-25 [Organizační řád OKH](#).

B-4 Úroveň a stav akreditace pracovišť

Laboratoř Oddělení klinické hematologie (OKH) je registrována v Registru klinických laboratoří Národního autorizačního střediska pro klinické laboratoře při ČLS JEP a je zapojena do programu zvyšování kvality ve zdravotnictví garantovaném MZ ČR. Laboratoř úspěšně absolvovala v lednu 2021 **Audit R3 NASKL** (podle normy ČSN EN ISO 15189:2013).

OKH plní podmínky systému managementu kvality ve shodě s požadavky uvedenými v normě ČSN EN ISO 15189:2013.

Laboratoř se pravidelně úspěšně účastní cyklů externího hodnocení kvality a pro prováděné metody má platné certifikáty SEKK a RfB.

© Tento dokument je vlastnictvím Fakultní Thomayerovy nemocnice a jeho šíření mimo organizaci v jakékoli formě bez souhlasu schvalovatele je zakázáno. Každý zaměstnanec odpovídá za to, že pracuje s platnou verzí dokumentu ©
Pořízené kopie jsou pouze informativní!

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 9 z 111

OKH má od roku 2006 udělenu **akreditaci pro výuku** v oboru specializačního vzdělávání a doplňkové odborné praxe v oboru Hematologie a transfuzní lékařství.

OKH používá diagnostické soupravy a analytickou techniku od certifikovaných výrobců (se značkou CE).

B-5 Organizace laboratoře, její vnitřní členění, vybavení a obsazení

Oddělení klinické hematologie se skládá z části ambulantní (pavilon A3, suterén) a části laboratorní (pavilon H, 1. patro).

Laboratoř pracuje v **NEPŘETRŽITÉM PROVOZU** (včetně víkendů a státních svátků).

Odpolední směnu (15:00 – 19:00 h) a víkendové služby (7:00 – 19:00) zajišťují dva pracovníci, noční směnu (19:00 – 7:00 h) vždy jeden pracovník.

Vzorky ke zpracování jsou přijímány v pavilónu H, 1. patro, nepřetržitě (v době od 20:00 – 6:00 h u malého okna na dveřích H2-115). Další informace o příjmu vzorků viz [LP D-01 Příjem žádanek a vzorků](#).

Hematologická laboratoř má dva samostatné úseky – [morfologie a hemokoagulace](#).

ÚSEK	POSKYTOVANÉ SLUŽBY
morfologie	kompletní zpracování krevního obrazu automatickým analyzátorem (krevní obraz, leukocytární rozpočet, retikulocyty)
	mikroskopická analýza krevního náčelu
	zpracování sternálních punkcí
	cytochemická vyšetření
	přístrojová sedimentace erytrocytů
hemokoagulace	základní koagulační vyšetření
	speciální koagulační vyšetření
	monitorování antikoagulační léčby

Laboratoř je vybavena automatickými hematologickými analyzátoory sloužícími ke stanovení parametrů krevního obrazu, diferenciálního počtu leukocytů a počtu retikulocytů, automatickými multitestovými koagulačními analyzátoory a **anaylázatorem ke stanovení sedimentace erytrocytů**.

Personální obsazení laboratoře a přístrojové vybavení je v **souladu s požadavky Nepodkročitelného minima stanoveného odbornou společností** (Česká hematologická společnost).

B-6 Spektrum nabízených služeb

Hematologická laboratoř nabízí tyto služby:

- základní hematologické a koagulační vyšetření krve
- speciální hematologické a koagulační vyšetření z krve
- konzultační a interpretační služby v oblasti klinické hematologie
- bezpečný a zajištěný přístup k datům a jejich vhodné zpracování v laboratorním informačním systému

Podrobný seznam prováděných metod je zpracován v kapitolách [LP B-07 Popis nabízených služeb](#) a [LP F-01 Abecední seznamy vyšetření](#).

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 10 z 111

B-7 Popis nabízených služeb

Seznam vyšetření poskytovaných laboratoří (podrobně v kap. F):

NÁZEV VYŠETŘENÍ	PŘÍJEM	OBJEDNÁNÍ, OMEZENÍ
ANTITROMBIN	nepřetržitě	bez objednání
APTT (AKTIVOVANÝ PARCIÁLNÍ TROMBOPLASTINOVÝ TEST)	nepřetržitě	bez objednání
ANTI-Xa (MONITOROVÁNÍ LÉČBY NÍZKOMOLEKULÁRNÍMI HEPARINY)	nepřetržitě	bez objednání
CYTOKHEMIE – ŽELEZO	PO – PÁ (7 – 15 hod)	indikace hematologa
D-DIMERY	nepřetržitě	bez objednání
DESTÍCKY Z NÁTĚRU – KONTROLA PŘI POČTU POD 100 x 10 ⁹ /L	nepřetržitě	bez objednání
ROZPOČET LEUKOCYTŮ PŘÍSTROJOVÝ (ŠESTIPOPULAČNÍ)	nepřetržitě	bez objednání
ROZPOČET LEUKOCYTŮ MIKROSKOPICKÝ	PO – NE (7 – 15 hod)	bez objednání
ETANOL-GELIFIKAČNÍ TEST (FIBRINOVÉ MONOMERY)	nepřetržitě	bez objednání
FIBRINOGEN	nepřetržitě	bez objednání
FIBRINOLÝZA EUGLOBULINOVÁ	PO – PÁ (7 – 9 hod)	bez objednání
KO – KREVNÍ OBRAZ	nepřetržitě	bez objednání
KOREKČNÍ TESTY APTT, PT	PO – PÁ (7 – 15 hod)	indikace hematologa
KRVÁCIVOST	PO – PÁ (7 – 15 hod)	bez objednání
PROTROMBINOVÝ TEST (QUICK)	nepřetržitě	bez objednání
RETIKULOCYTY	nepřetržitě	bez objednání
RETRAKCE KOAGULA	PO – PÁ (7 – 9 hod)	indikace hematologa
STERNÁLNÍ PUNKCE + ZPRACOVÁNÍ NÁTĚRU KOSTNÍ DŘENĚ + MIKR. ANALÝZA	PO – PÁ (7 – 15 hod)	indikace hematologa
TROMBINOVÝ TEST	nepřetržitě	bez objednání
SEDIMENTACE ERYTROCYTŮ	PO – PÁ (7 – 15 hod)	ambulance OKH
SEDIMENTACE ERYTROCYTŮ - PŘÍSTROJOVÁ	PO – PÁ (6:30 – 15 hod)	pouze odběry z COM
SCHISTOCYTY - MIKROSKOPICKÝ	nepřetržitě	bez objednání
TEST FRAGILITY KAPILÁR (RUMPEL-LEED TEST)	PO – PÁ (7 – 15 hod)	ambulance OKH

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 11 z 111

C. MANUÁL PRO ODBĚRY PRIMÁRNÍCH VZORKŮ

C-1 Základní informace

- Základní informace o odběrech primárních vzorků na jednotlivá vyšetření - viz [LP F-01 Abecední seznamy vyšetření - LČLP](#)
- Základní informace a pokyny pro pacienty a pro oddělení - viz [LP G Pokyny pro oddělení a pacienty](#).
- Vyplnění požadavkového listu - viz [LP C-02 Požadavkové listy \(žádanky\)](#)
- Identifikace primárního vzorku - viz [LP C-07 Identifikace pacienta na žádance a vzorku](#).
- Popis odběrových nádobek pro primární vzorky (včetně příslad) - viz [LP C-05 Používaný odběrový systém](#).
- Typ primárního vzorku a množství, které se má odebrat - viz [LP C-09 Množství vzorku](#)
- Instrukce týkající se časových limitů pro požadování dodatečných analýz - viz [LP C-04 Ústní požadavky na vyšetření](#) a [LP E-05 Opaková a dodatečná vyšetření](#).
- Další informace - viz interní směrnice OKH - SMO-OKH-06 [Identifikace a řízení stížností a neshod](#), SMO-OKH-19 [Směrnice pro příjem a skladování vzorků](#)

C-2 Požadavkové listy (žádanky)

Požadavkové listy akceptované hematologickou laboratoří:

- elektronická žádanka (**NIS – Fons Enterprise**)
- žádanka KREVNÍ OBRAZ (papírová forma)
- žádanka KOAGULAČNÍ VYŠETŘENÍ (papírová forma)
- výměnný list (papírová forma)

Jednotlivé typy papírových žádanek jsou pro jednotlivá oddělení k dispozici ve skladu MTZ, případně je lze stáhnout a vytisknout z intranetu ([Úsek laboratorních metod → laboratorní žádanky](#)) nebo z internetu www.ftn.cz.

Elektronickou žádanku zadává oddělení, které je vybaveno příslušnou počítačovou aplikací. Informace nezbytné pro zpracování vzorku (identifikační údaje pacienta (jméno; číslo pojistky/rodné číslo; pojišťovna; diagnóza), datum a čas odběru, odesílající oddělení a požadovaná vyšetření) jsou v laboratoři převedeny do LIS načtením čárového kódu daného materiálu.

Údaje vyžadované dle normy ČSN EN ISO 15189:2013 na požadavkovém listu:

- jednoznačnou identifikaci pacienta (rodné číslo, číslo pojistky nebo generované ID u cizinců),
- datum narození, pohlaví – pouze v případě, že nelze odvodit z výše uvedeného identifikačního čísla
- příjmení, jméno (případně tituly) pacienta,
- kód pojišťovny pojistence (pacienta), v případě studie nebo grantu 666 a č. studie nebo grantu,
- diagnóza pacienta (základní a případně další),
- umístění pacienta/kontakt na pacienta
- datum (den-měsíc-rok) a čas odběru (datum a čas přijetí vzorku laboratoří je automaticky evidován laboratorním informačním systémem po přijetí žádanky) – ČAS OD ODBĚRU DO

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 12 z 111

ZPRACOVÁNÍ VZORKU JE PRO MNOHO VYŠETŘENÍ LIMITUJÍCÍ A LABORATOŘ JEJ POTŘEBUJE ZNÁT!!!

- druh primárního vzorku
- **identifikace objednavatele** (v případě papírové žádanky jméno lékaře ordinujícího vyšetření, případně také jméno zdravotnického pracovníka provádějícího odběr), razítka zdravotnického pracoviště (musí obsahovat údaje – jméno zařízení, případně oddělení, IČP, odbornost), nejsou-li tyto údaje vyplněny v horní části žádanky,
- **kontakt na objednavatele** - adresa, telefon nebo jiné spojení (není-li adresa a telefon uvedena na razítku),
- **urgentnost** dodání (požadavek se vyznačí zaškrnutím kolonky Statim, Rutina),
- **požadovaná laboratorní vyšetření**,
- klinicky relevantní informace - **medikace pacienta, zejména antikoagulační léčba!!!** – NUTNÉ PRO INTERPRETACI VÝSLEDKU!!!, upozornění na přenosné choroby, odběr z kanyly, centrálního žilního katetru atd.

Žádáme uživatele systému **Fons Enterprise**, aby důsledně vyplňovali údaje o době odběru – laboratorní informační systém automaticky přiřazuje hlášení o neshodě u tohoto parametru a dochází tak k nárustu neshodných vzorků!

Prosíme také o doplnění případných dalších diagnóz (kromě základní), zejména těch, které jsou relevantní pro práci hematologické laboratoře (zejména hematologické malignity!).

Systém Fons Enterprise umožňuje zadání všech údajů požadovaných normou ISO 15189. Systém nabízí volbu mezi „RUTINNÍ“ a „STATIMOVOU“ obrazovkou. Vzorkům na OKH jsou po načtení do LIS přiřazena laboratorní identifikační čísla a zobrazí se specifikace zpracování (Rutina x Statim).

Při zadání požadavku na koagulační vyšetření (APTT, PT, Anti-Xa), pokud je zdravotník informován, doplní **do komentáře „užívá pacient antikoagulační léčbu“** typ přípravku, datum a čas podání (důležité zejména pro test ANTI-Xa!!). Laboratoři se tato informace zobrazí v komentáři k danému vzorku.

Informace o antikoagulační léčbě jsou pro práci koagulační laboratoře zásadní, mohou výrazně pomoci např. při rozhodování o nutnosti opakování analýzy u „podezřelých výsledků“, omezí potřebu telefonických dotazů na oddělení atd.

Další relevantní údaje (např. náběr z kanyly) nebo požadavky je nutné vyplňovat při zadání elektronické žádanky do komentáře.

Výjimku tvoří nemocní, u nichž není kompletní identifikace k dispozici (**neznámé osoby** nebo osoby, u nichž jsou k dispozici povinné identifikační znaky jen v částečném rozsahu). **Odesílající oddělení** je povinno srozumitelně o této skutečnosti informovat laboratoř, **zajistit nezaměnitelnost biologického materiálu a dokumentace** a po získání chybějících informací je sdělit OKH (požadavek zadat také na portál FTN Záměny identifikace pacienta, viz SM-TN-122 Záměny a nesprávné identifikace pacienta v NIS).

Identifikace novorozence:

Vyšetření krve novorozence se nesmí požadovat na žádance s identifikačními údaji matky! Na žádance pro novorozence musí být uvedeno jeho rodné číslo, pokud není známo, pak generované rodné číslo a maximální množství známých údajů, nejméně však datum narození a příjmení, případně označení A, B u dvojčat.

Postupy při nesprávné identifikaci vzorku nebo žádanky jsou popsány v kapitole [LP D-03 Postupy při nesprávné identifikaci vzorku](#).

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 13 z 111

Postupy při doručení neshodných vzorků jsou popsány v kapitole [LP D-02 Kritéria přijetí nebo odmítnutí vzorku](#).

C-3 Požadavky na urgentní vyšetření

Indikace urgentních (statimových) vyšetření je omezena jen na případy **nemocných v závažném nebo akutně zhoršeném či život ohrožujícím stavu**, kdy výsledek urgentního vyšetření může bezprostředně ovlivnit péči o zdraví a život pacienta.

Vzhledem ke kapacitním možnostem laboratoře i vzhledem ke kontrolám ze strany plátců zdravotní péče je nutno apelovat na jednotlivá oddělení, aby požadavky na statimová vyšetření nebyly zneužívány.

Biologický materiál na urgentní vyšetření musí být dodán do laboratoře společně s příslušným požadavkovým listem, na kterém je zřetelně označeno „STATIM“, **bezprostředně po odběru**. V případě elektronické žádanky je informace o urgentnosti požadavku součástí čárového kódu a po načtení do LIS OpenLims je vzorek označen jako statim. Dané vzorky jsou zpracovávány přednostně.

Výsledky statimových vyšetření jsou uvolňovány do NIS ihned po provedení analýzy nebo se na požádání sdělují telefonicky. **Laboratoř OKH garantuje, že minimálně 98 % výsledků statimových vyšetření KO/KO+DIF+RTC a 80 % statimových koagulačních vyšetření je vydáno do 60 minut od přijetí biologického materiálu**. Delší doba odezvy je vyhrazena pouze pro případ opakových analýz, nutných úprav vzorku (např. zahřívání vzorků v případě výskytu chladových aglutininů) či provozních problémů v laboratoři. Pokud je **v případě zpracování morfologických vzorků (KO/KO+DIF+RTC) nutná jejich mikroskopická kontrola** (trombocyty pod $100 \times 10^9/l$, patologický výsledek DIF atd.), jsou do Fons Enterprise odesílány pouze parametry základního KO a ostatní výsledky jsou zaslány dodatečně. V případě vzorků „**z vitální indikace**“ je nutné dodat zkumavku s požadavkovým listem/opatřenou štítkem s čárovým kódem **oddeleně od ostatních vzorků a upozornit personál laboratoře** na danou skutečnost (telefonicky, osobně při dodání vzorku).

Seznamy vyšetření, která je možno požadovat jako statimová, jsou uvedeny v kapitolách [LP F-01 Abecední seznamy vyšetření](#) a [LP B-07 Popis nabízených služeb](#).

C-4 Ústní (telefonické) požadavky na vyšetření

Ze vzorků dodaných do laboratoře lze dodatečně, např. na základě telefonického doobjednání zdravotnickým personálem, provádět doplňující vyšetření. Žadatel je **POVINEN** následně **DODAT ŽÁDANKU** s požadavkem doplňujícího vyšetření.

V případě elektronické žádanky se k původní žádance připojí doobjednávka. Po tomto zadání se v laboratoři na počítačích s nainstalovaným LIS OpenLims, napojených na systém Fons Enterprise, zobrazí informace o doobjednávce (barevná signalizace). **U elektronických doobjednávek zadaných po 14. hodině je nutné telefonicky informovat laboratoř OKH. Telefonické upozornění také je nezbytné v případě, že k doobjednávce dojde kdykoliv po přeložení pacienta z jednoho oddělení FTN na druhé!!!**

Dodatečná vyšetření lze provést pouze za předpokladu, že zbývající množství uloženého materiálu postačuje pro žádaná další vyšetření a splňuje preanalytické požadavky. Dodatečná vyšetření u některých analytů je možno provést s určitým omezením, které je dané stabilitou analytu v biologickém materiálu. V tabulce jsou uvedeny testy s maximální dobou možného doobjednání vyšetření od doby odběru.

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 14 z 111

V případě, že vyšetření není možné zpracovat (limitace množstvím materiálu, překročení doby stability parametru), je ve výsledkovém listu u dodatečně požadované metody náhrada výsledku textem (např. nezpracováno, neprověděno), případně je připojen další komentář.

VYŠETŘENÍ	DOBA STABILITY (při teplotě 15 – 25 °C)
Provedení krevního nátěru + mikroskopický rozpočet leukocytů	2 hodiny
Přístrojový rozpočet leukocytů	5 hodin
Krevní obraz	5 hodin
Retikulocyty	5 hodin
Anti-Xa (nízkomolekulární heparin)	2 hodiny
Protrombinový test	6 hodin
D-Dimery	8 hodin
Antitrombin	8 hodin
APTT, Trombinový test (při heparinové léčbě)	2 hodiny
Trombinový test (bez heparinové léčby)	4 hodiny
APTT (bez heparinové léčby)	4 hodiny
Fibrinogen	4 hodiny
Etanol-gelifikační test (monomery fibrinu)	1 hodina
Sedimentace - přístrojová	5 hodin

Po uplynutí uvedeného časového intervalu laboratoř tato vyšetření neproveď a je nutný odběr nového vzorku.

Poznámka – koagulační testy není možné provést, pokud jsou vzorky uloženy v lednici (po dobu 1 h a více).

C-5 Používaný odběrový systém

OKH FTN používá zejména **uzavřený odběrový vakuový systém VACUETTE** firmy Greiner - plastové zkumavky s barevným značením uzávěrů. Jedná se o zkumavky sterilní, nerozbitné při pádu i centrifugaci, dokonale průhledné se štítkem pro identifikaci. Je nutno dodržet správný postup při odběru materiálu a zachovat vakuum v odběrové nádobě! Všechna potřebná chemická aditiva jsou ve zkumavkách přesně nadávkována, takže je zachován jejich poměr k nabranému objemu krve, který odpovídá nastavenému vakuu. Z tohoto důvodu je nutné **odebírat pouze takové množství krve, které je pro danou zkumavku definované (a vyznačené ryskou).**

Pro jednotlivá vyšetření jsou uvedeny vhodné druhy odběrového materiálu a případně speciální požadavky na odběr (viz kapitoly F a G + obrazový přehled).

Odběrové nádobky pro vyšetření krve vyžadované laboratoří OKH:

Krevní obraz (KO/KO+DIF+RTC):

- Nesrážlivá venózní krev – vakuová zkumavka K₃EDTA (fialový uzávěr) Vaccumette Greiner (1 - 2 ml) – **také pro přístrojové vyšetření sedimentace erytrocytů (pouze pracoviště COM)**
- Nesrážlivá venózní krev - vakuová zkumavka K₃EDTA (fialový uzávěr) AQUISEL

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 15 z 111

(1 ml)

- Nesrážlivá venózní krev – pediatrické odběry (např. Vacclette Greiner MiniCollect 0,5 ml, Vacutest Pedi) – pro zpracování KO+DIF (+RTC), **nutné dodržet objem 0,5 ml!!**
- Nesrážlivá kapilární krev – kep s K3EDTA (červený uzávěr) – přednostně používat pro odběry s plánovaným **vyšetřením KO**, pro vyšetření rozpočtu leukocytů (**KO + DIF**) je **doporučeno použít odběrové zkumavky s větším objemem** (při zpracování na analyzátoru objem v kepu může být nedostatečný v případě nutnosti opakovat vyšetření a/nebo provést nátěr pro mikroskopickou analýzu).
- Nesrážlivá venózní krev – **PŘI PODEZŘENÍ NA PSEUDOTROMBOCYTOPENII** – zkumavka **S-MONOVENTTE® THROMBOEXACT** (Sarstedt) – k vyzvednutí v laboratoři OKH (další informace viz PŘÍLOHA č. 7), **poznámka** – vydává se pouze parametr „Destičky“, pro ostatní parametry KO nutné použít některou z výše uvedených odběrových nádob
- Nesrážlivá venózní krev – **PŘI PODEZŘENÍ NA PSEUDOTROMBOCYTOPENII** – vakuová zkumavka s citrátem sodným (3,2 %) (modrý uzávěr, 2 - 4,5 ml) – **poznámka** – vydává se pouze parametr „Destičky“, pro ostatní parametry KO nutné použít některou z výše uvedených odběrových nádob

Koagulační vyšetření:

- Nesrážlivá venózní krev – vakuová zkumavka s citrátem sodným (3,2 %) (modrý uzávěr, 2-4,5 ml).
- **POZNÁMKA – 1 ml zkumavky (katalog. č. 454320) používat pouze v nejnutnějších případech (např. novorozenci).**
- **Pokud nejsou k dispozici jiné odběrové zkumavky než 1 ml a jsou požadována více než 2 vyšetření (PT + APTT), odeberte, prosím, dvakrát 1 ml.**

 Fakultní Thomayerova nemocnice	<h2>Odborná směrnice</h2>	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 16 z 111

Obrazový přehled:

 K₃EDTA krev Kat.č. 450471 - 0,5ml	<p>Odběr kapilární krve – vyšetření KO, ve výjimečných případech také KO+DIF (např. onkologičtí pacienti)</p>
 K₃EDTA krev, fialový uzávěr Kat.č.: 454034 – 1 ml 454087 – 2 ml	<p>Krev na vyšetření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - krevního obrazu a diferenciálního rozpočtu leukocytů (KO + DIF), retikulocytů - přístrojové sedimentace erytrocytů (minimálně 2 ml zkumavky)
 K₃EDTA krev, 0,5 ml Kat.č.: 450475	
 Sarstedt S-Monovette®ThromboExact (k vyzvednutí v laboratoři OKH)	<p>Odběr pro stanovení trombocytů (pouze při podezření na pseudotrombocytopenii – nález shluků PLT při odběru do zkumavek s K₃EDTA) – další informace viz Příloha č. 7; LP F-01 Abecední seznamy vyšetření - LČLP,</p>
 3,2 % Na citrát modrý uzávěr Kat. č.: 454321 – 2 ml 455325 – 3 ml 454327; 454332 – 3,5 ml 454329; 454326 – 4,5 ml	<p>Krev na koagulační vyšetření Základní vyšetření: PT (Quick), aPTT, fibrinogen, trombinový test, antitrombin, D-Dimery, anti-Xa, etanol-gelifikační test (fibrinové monomery)</p> <p>Speciální vyšetření: euglobulinová fibrinolýza, retrakce koagula, směsné korekční testy.</p> <p>Odběr pro stanovení trombocytů (pouze při podezření na pseudotrombocytopenii – nález shluků PLT při odběru do zkumavek s K₃EDTA)</p>

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 17 z 111

C-6 Příprava pacienta před vyšetřením

Laboratoř neprovádí odběry krve pacientů, pouze zpracovává dodané vzorky.

Pokyny pro pacienty jsou podrobně uvedeny v kapitole [LP G-01 Pokyny pro pacienty](#).

Optimální je provádět odběry na lačno, nicméně není to podmínkou. Pokud je u některých druhů vyšetření vyžadována speciální příprava (např. vysazení léků), je tato informace připojena k popisu daného vyšetření v kapitole [LP F-01 Abecední seznamy vyšetření - LČLP](#).

Vyšetření **Krvácivost** - provádí se na pav. H, 1. patro, odběrová místnost, pacient se musí dostavit osobně. Pacient musí být vybaven odpovídající žádankou. Není vyžadována speciální příprava.

C-7 Identifikace pacienta na žádance a označení vzorku

Ke zpracování jsou **přijaty** pouze **řádně označené vzorky s čárovým kódem (elektronická žádanka - Fons Enterprise)** nebo **s odpovídajícím papírovým požadavkovým listem**, který obsahuje ČITELNĚ napsané či vytisklé jméno a rodné číslo pacienta a další nezbytné identifikační údaje (viz [LP C-02 Požadavkové listy \(žádanky\)](#)).

Papírové požadavkové listy – po kontrole přijatého materiálu a žádanky je každému přijatému vzorku přiřazeno denní **laboratorní identifikační číslo**, které je zaznamenáno za žádanku. Pod tímto číslem jsou do vkladu v LIS zadány identifikační údaje pacienta a požadovaná vyšetření.

Elektronické žádanky – zkumavky již **jsou označeny** jedinečným čárovým kódem a nemusí být doprovázeny papírovým požadavkovým listem. Po načtení čárového kódu ze vzorku jsou do LIS automaticky přenesena data zadaná odesírajícím oddělením (identifikace pacienta, požadovaná vyšetření). Zároveň se automaticky vytiskne štítek, který obsahuje laboratorní identifikační číslo, datum, jméno a rodné číslo pacienta.

Přiřazené laboratorní identifikační číslo je vytisknuto na výsledkovém listu. V případě zhotovení krevního náčaru z daného vzorku je použito k označení jména pacienta, datum a odpovídající QR kód. Tak je zajištěna **návaznost** identifikovaného jedince na žádance a zkumavce s biologickým materiélem.

Vzorky určené k analýze postrádající správnou identifikaci pacienta nesmějí být laboratoří zpracovány – bez označení, s chybějícími zásadními údaji atd. (kap. [LP D-03 Postupy při nesprávné identifikaci vzorku nebo žádanky](#).)

Popis žádanky, včetně údajů nutných pro vyplnění, je uveden v kapitole [LP C-02 Požadavkové listy \(žádanky\)](#).

C-8 Odběr vzorku

Laboratoř neprovádí odběry, zpracovává pouze dodané vzorky. Pokyny pro odběr vzorků jsou podrobně uvedeny v kapitolách [LP G Pokyny pro oddělení a pacienty](#) a [LP F-01 Abecední seznamy vyšetření - LČLP](#).

Pro odběr vzorku – používat vakuový odběrový systém Vacuette Greiner.

Pokud je odběr proveden z kanyly – **UVÉST TUTO SKUTEČNOST NA ŽÁDANKU!!!**

© Tento dokument je vlastnictvím Fakultní Thomayerovy nemocnice a jeho šíření mimo organizaci v jakékoli formě bez souhlasu schvalovatele je zakázáno. Každý zaměstnanec odpovídá za to, že pracuje s platnou verzí dokumentu ©
Pořízené kopie jsou pouze informativní!

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 18 z 111

POZOR – pro koagulační vyšetření je způsob odběru krve (včetně následného transportu) zásadním faktorem ovlivňujícím správnost a přesnost výsledku.

Hlavní zásady pro odběr krve pro koagulační vyšetření:

- odběr žilní krve, nesmí pěnit, **odběr rychlý!!!** (při pomalém odběru dochází k aktivaci koagulačních procesů a výsledek je zkreslený)
- při provádění více odběrů z jednoho vpichu **není vhodná první zkumavka** (pokud je odebírána jen krev na koagulační vyšetření, je doporučeno provést odběr cca 2 ml krve před vlastním naplněním koagulační zkumavky), **neplatí, pokud je odebírána JEDINÁ zkumavka určená POUZE pro vyšetření PROTROMBINOVÝ TEST (QUICK)**
- **odběr krve po rysku** na zkumavce
- bezprostředně po odběru **promíchat** (3 – 6 x, otočením zkumavky)
- vzorky zásadně **nechladiť**
- vzorek musí být **transportován do laboratoře nejpozději 1 h po odběru**

C-9 Množství vzorku

Doporučené množství plné krve při primárním odběru

VYŠETŘENÍ	POŽADOVANÉ MNOŽSTVÍ KRVE
Krevní obraz (KO)	0,5 ml (kep K ₃ EDTA), 1 až 2 ml K ₃ EDTA krve, kepy pro kapilární odběry
Krevní obraz + rozpočet leukocytů (KO+DIF/KO+DIF+RTC)	1 až 2 ml K ₃ EDTA krve Výjimečně (novorozenci, pediatrickí pacienti) - lze vyšetření zpracovat z menšího množství krve (0,5 ml EDTA krev). Kepy pro kapilární odběry (pouze výjimečně, onkologie)
Hemokoagulace	2 až 4,5 ml citrátové krve – nutné dodržení poměru krve a citrátu podle typu odběrové zkumavky
Sedimentace erytrocytů - přístrojová	2 ml K ₃ EDTA krev

Poznámka – množství krve pro koagulační vyšetření

- při požadavku až 5 koagulačních vyšetření (různé kombinace následujících vyšetření: **PT** (Protrombinový test = stanovení INR); **APTT**; **D-Dimery**; **FBG**; **AT**; **Anti-Xa** (monitorování léčby nízkomolekulárními heparinami); **TT** (Trombinový test) – lze provést i z **2 ml zkumavky**)
- pokud je **Etanolový test v kombinaci s dalšími koagulačními vyšetřeními** – minimálně 3 ml zkumavka (citrát, modrý uzávěr) nebo větší
- pokud je požadováno vyšetření **RETRAKCE PLAZMATICKÉHO KOAGULA** s jakýmkoliv dalším koagulačním vyšetřením – nutno **odebrat 2 zkumavky** (citrát, modrý uzávěr; minimálně 3 ml).

Při odběru krve pro metody prováděné z nesrážlivé krve je nezbytně nutné **dodržení poměru krve a protisrážlivého činidla**. Při použití vakuových systémů je správný objem zajištěn. Při odběru pístovým

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 19 z 111

způsobem je nutné dodržet pokyn výrobce o množství vzorku - na zkumavce ryska, po kterou má být naplněna.

Při příjmu vzorků je množství odebrané krve kontrolováno. **Je nutné dodržet přesné naplnění zkumavky, tj. dodržet přesný poměr krve a antikoagulačního činidla (9 dílů krve a 1 díl citrát sodný) (platí pro koagulační vyšetření). Odlišný poměr krve a citrátu ovlivňuje výsledky vyšetření!!!!**

Pro zpracování KO je povolena odchylka +/- 10 % z celkového doporučeného objemu.

Ve zvlášť odůvodněných případech (např. vitální indikace, ztížený odběr u pediatrických pacientů) lze vzorky s nevyhovujícím objemem vyšetřit, o dané skutečnosti je proveden záznam v komentáři k výsledkům (případně je také informován lékař).

C-10 Nezbytné operace se vzorkem, stabilita, transport

Transport primárních vzorků z ambulancí a lůžkových oddělení FTN i z ostatních ambulancí a zdravotnických zařízení (mimo FTN) zajišťují zaměstnanci těchto pracovišť. Vzorky je nutné transportovat **v uzavřených termostabilních boxech**. Pracovník zajišťující transport musí vzorky **předat osobně pracovníkovi na příjmu OKH**. Veškeré **nesrovnatosti** týkající se odebraného materiálu nebo dokumentace řeší příjmový pracovník laboratoře **telefonicky** ihned **se zdravotnickým personálem příslušného oddělení**, nikoliv s pomocným zdravotnickým personálem provádějícím transport vzorku do laboratoře. **Neshodné vzorky**, které laboratoř nezpracuje, jsou uloženy na určené místo v laboratoři a jsou určeny k likvidaci – nevracejí se zpět na zasílající oddělení!

Závazné pokyny pro transport biologického materiálu do laboratoří jsou k dispozici v celonemocničním pracovním postupu PP-TN-34 **Transport a předání biologického materiálu do laboratoří** (dostupné na intranetu FTN, oddíl Řízená dokumentace).

Materiál v **dobре uzavřených** odběrových nádobkách musí být na OKH dodán **co nejdříve po odběru** v závislosti na stabilitě sledovaného analytu (viz [LP C-08 Odběr vzorku](#), [LP F-01 Abecední seznamy vyšetření](#), poznámka k odběru).

Pokud je **překročena doba maximální stability od odběru ke zpracování**, není laboratoř povinna vzorek zpracovat. Pokud jej zpracuje, uvede v komentáři výsledkové listu informaci o překročení doby stability vzorku a možnosti ovlivnění správnosti a přesnosti výsledku. Laboratoř eviduje dobu potřebnou k dodání materiálu (z tohoto důvodu je na žádance (papírové i elektronické) prostor pro „**Čas odběru**“, který je nutné vyplňovat). Údaje o „**času příjmu materiálu do laboratoře**“ jsou dokumentovány i na výsledkovém listě, kde je zaznamenána doba zadání identifikačních údajů do LIS. **Laboratoř deklaruje, že doba zadání identifikačních údajů a požadovaných vyšetření vzorku do LIS OpenLims není delší než 15 minut od doručení vzorku k rukám příjmového pracovníka.**

Další informace k přepravě vzorků viz kapitola [LP C-12 Informace k dopravě vzorků](#).

Po přijetí primárních vzorků a jejich rádném označení identifikačním číslem laboratoře jsou odběrové nádobky před vlastní analýzou skladovány při laboratorní teplotě tak, aby se zabránilo jejich znehodnocení (rozlitím, kontaminací, vlivem přímého slunečního záření, teplem). Po skončení analýzy jsou vzorky ponechány do druhého dne při laboratorní teplotě na vyhrazeném místě, pro možnost provedení případných dodatečných nebo opakovaných vyšetření (viz kapitola [LP C-04 Ústní požadavky na vyšetření](#)), poté do dalšího dne uloženy v určené lednici a následně likvidovány jako biologický odpad.

Teplota pro transport a skladování biologických vzorků před analýzou – nutné dodržet 15 - 25°C.

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 20 z 111

C-11 Základní informace k bezpečnosti při práci se vzorky

Obecné zásady strategie bezpečnosti práce s biologickým materiélem jsou obsaženy ve:

- Vyhlášce Ministerstva zdravotnictví č. 306/2012 Sb., o podmínkách předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění a o hygienických požadavcích na provoz zdravotnických zařízení a ústavů sociální péče (v platném znění)
- RD-TN-07 Řád BOZP
- interní odborné směrnice OKH (SMO-OKH-04 [Směrnice pro práci s biologickým materiélem](#), SMO-OKH-21 [Směrnice o bezpečnosti práce, Protiepidemický řád OKH](#)).

Na základě těchto podkladů byly stanoveny tyto zásady pro bezpečnost práce s biologickým materiélem:

- Každý vzorek krve je nutné považovat za **potencionálně infekční**.
- Žádanky ani vnější strana zkumavky nesmí být kontaminovány biologickým materiélem – toto je **důvodem k odmítnutí vzorku**.
- Vzorky od pacientů s již **diagnostikovaným přenosným virovým onemocněním či multirezistentní nosokomiální nákazou mají být viditelně označeny**.
- Vzorky jsou přepravovány v uzavřených zkumavkách, které jsou vloženy do stojánku nebo přepravního kontejneru tak, aby během přepravy vzorku do laboratoře nemohlo dojít k rozlití, potřísňení biologickým materiélem nebo jinému znehodnocení vzorku.

OKH a všechny spolupracující subjekty jsou povinny tyto pokyny aplikovat v plném rozsahu.

C-12 Informace k dopravě vzorků

Zkumavky s odebraným biologickým materiélem je nutné zasílat **uzavřené co nejdříve po odběru**. Vzorky musejí být umístěny v **plastových stojáncích nebo PE sáčcích**, odděleně od papírových žádanek. Pro přenos odebraného materiálu vydává laboratoř plastové stojánky (výměnou za donesený stojánek).

Transport primárních vzorků do laboratoře musí být zajištěn v časovém intervalu odpovídajícím povaze vyžadovaného vyšetření, v teplotním rozsahu a s určitými typy konzervačních činidel tak, aby se zajistila pořebná stabilita vzorku. **Podrobné informace k jednotlivým vyšetřením viz kapitola LP F-01 Abecední seznamy vyšetření - LČLP**.

U citlivých analýz je nutné dodržet maximální časy stability, vzorky doručené po jejím uplynutí nebudou analyzovány. Při transportu vzorku je nutno zajistit jeho bezpečné doručení do laboratoře tak, aby nedošlo k jeho znehodnocení rozbitím, rozlitím, potřísňením krví, případně vystavením extrémním teplotám a přímému slunečnímu světlu. Teplota pro transport by neměla překročit rozmezí **15 - 25°C** - nutné zajistit **transport vzorku v termoboxech**.

Podrobné informace ke každému analytu a testu se nacházejí v kapitole [LP F-01 Abecední seznamy vyšetření - LČLP](#).

Další informace – viz interní směrnice OKH SMO-OKH-19 [Směrnice pro příjem a skladování vzorků, celonemocniční pracovní postup PP-TN-34 Transport a předání biologického materiálu do laboratoří](#).

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 21 z 111

D. Preanalytické procesy v laboratoři

D-1 Příjem žádanek a vzorků

Příjem žádanek a vzorků: pavilon H, 1. patro -

- 6:00 – 20:00 – dveře H2-116, označení – PŘÍJEM MATERIÁLU, STATIM + RUTINA
- 20:00 – 6:00 – dveře H2-115. označení – ODBĚR KRVE, STATIM + POHOTOVOST

Vzorky musejí být odevzdány osobně příjmovému pracovníkovi!!!

V případě jeho nepřítomnosti v příjmové místnosti ZVONTE!!!

Ke každému vzorku musí existovat odpovídající štítek s čárovým kódem nebo řádně vyplněný požadavkový list (viz [LP D-02 Kritéria přijetí nebo odmítnutí vzorku](#), [LP D-03 Postupy při nesprávné identifikaci vzorku a žádanky](#)). Pokud je nádoba s biologickým materiélem označena pouze jménem pacienta, laboratoř ji může přijmout za předpokladu, že je jednoznačně připojena k žádance s kompletní identifikací pacienta (přilepením, v uzavřeném obalu apod.).

Každý vzorek musí být označen čárovým kódem elektronické žádanky nebo údaji shodnými s údaji uvedenými na požadavkovém listu (viz [LP C-02 Požadavkové listy \(žádanky\)](#)). Jiný způsob označení biologického materiálu se nepřipouští, resp. je důvodem pro odmítnutí. Neoznačený biologický materiál se nezpracovává, informace se předává v případě vzorků s papírovými žádankami na oddělení prostřednictvím NIS FONS ENTERPRISE (ve výsledkové části uvedeno „neoznačená krev“), případně telefonicky. Pokud je přijata zkumavka bez štítku s čárovým kódem a bez papírové žádanky, není možné ji identifikovat a zadat do LIS.

Laboratoř může odmítnout přijmout ke zpracování vzorek, u kterého došlo zjevně k porušení pravidel včasného a bezpečného transportu (viz kapitola [LP C-10 Nezbytné operace se vzorkem, stabilita, transport](#), [LP C-11 Základní informace k bezpečnosti](#), [LP C-12 Informace k dopravě vzorků](#), [LP F-01 Abecední seznamy vyšetření - LČLP](#))

Podrobné informace o kritériích pro odmítnutí vzorku jsou uvedeny v kapitolách [LP D-02 Kritéria přijetí nebo odmítnutí vzorku](#), [LP D-03 Postupy při nesprávné identifikaci vzorku a žádanky](#).

D-2 Kritéria pro přijetí nebo odmítnutí primárních vzorků

Důvody pro odmítnutí biologického materiálu a/nebo požadavkového listu v laboratoři (= nezpracování vzorku):

Odmítnout lze:

- **žádanku s biologickým materiélem**, na které **chybí nebo jsou nečitelné základní údaje** pro styk se zdravotní pojišťovnou (číslo pojištěnce, příjmení a jméno, typ zdravotní pojišťovny, IČZ odesílajícího lékaře nebo pracoviště, základní diagnóza) a/nebo obsahuje požadavek (požadavky) na vyšetření, které laboratoř neprovádí,
- žádanku nebo odběrovou nádobu **znečištěnou biologickým materiélem**,
- odběrovou nádobu s biologickým materiélem, kde zjevně došlo k **porušení doporučení o preanalytické fázi**, viz kapitola [LP F-01 Abecední seznamy vyšetření - LČLP](#) (není správně

© Tento dokument je vlastnictvím Fakultní Thomayerovy nemocnice a jeho šíření mimo organizaci v jakékoli formě bez souhlasu schvalovatele je zakázáno. Každý zaměstnanec odpovídá za to, že pracuje s platnou verzí dokumentu ©

Pořízené kopie jsou pouze informativní!

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 22 z 111

proveden odběr, je porušen obal, nejsou dodrženy zásady správného a včasného transportu, sražená krev, množství odebraného materiálu mimo povolené rozmezí (Viz kapitola C-9 Množství vzorku - riziko sražení vzorků, nebo naopak naředění protisrážlivým činidlem),

- **neoznačenou nádobu s biologickým materiálem**, která není JEDNOZNAČNĚ připojena k papírové žádance s úplnou identifikací,
- **biologický materiál bez žádanky**,
- nádobu s chybným čárovým kódem (např. určen pro jiné oddělení a na OKH nejde načíst (neexistující vyšetření (např. požadavek glykovaný hemoglobin na OKB), nebo jiný druh zkumavky než používá OKH,
- žádanku a vzorek dospělého pacienta od zdravotnického subjektu s odborností pediatrie (kromě indikace lékaře s odborností lékařská genetika), žádanku a vzorek muže od subjektu s odborností gynekologie, žádanku a vzorek ambulantního pacienta od subjektu s odborností lůžkového oddělení,
- žádanku a vzorek dítěte pod 10 let věku od zdravotnického subjektu s jinou než pediatrickou specializací,
- žádanku s ambulantním razítkem u hospitalizovaných pacientů,

Informace o odmítnutí vzorku a jeho nezpracování je odeslána prostřednictvím NIS FONS ENTERPRISE a telefonicky. Ve zvlášť výjimečných případech (např. z důvodu vitální indikace, obtížný odběr; nemožnost nového odběru) lze vzorky potřísněné biologickým materiálem či vzorky menší než doporučeným množstvím vyšetřit. Výše uvedené skutečnosti budou zaznamenány v komentáři k výsledkům a v záznamech o neshodách v LIS a jsou přenášeny do NIS FONS ENTERPRISE jako součást výsledkové zprávy.

Za závazné se vždy považují údaje uvedené na štítku zkumavky. O odmítnutých (nezpracovaných) vzorcích je v laboratoři veden záznam v LIS (záznam kolizních vzorků = neshody při příjmu materiálu). Odmiňnuté vzorky se nevracejí na zasílající oddělení, jsou uloženy na určené místo v laboratoři a likvidovány jako nebezpečný odpad (viz interní dokumenty OKH – SMO-OKH-04 [Směrnice pro práci s biologickým materiálem](#), SMO-OKH-21 [Směrnice o bezpečnosti práce](#), SOP-OKH-42 [Příjem materiálu \(OKH\)](#)).

D-3 Postupy při nesprávné identifikaci vzorku a/nebo žádanky

Obecné zásady postupu:

1) elektronická žádanka

- **nelze načíst štítek s čárovým kódem (např. štítek pro jiný typ zkumavky)** – pracovník OKH ověří, zda lze tento požadavek manuálně importovat do LIS, pokud ano, vytiskne náhradní správný štítek. Případně je možné telefonicky informovat oddělení a požádat o dodání správného štítku.
- **dodán biologický materiál bez žádanky** – materiál nelze zadat do LIS, pracovník OKH provede záznam mimo LIS (do Provozního deníku LIS, kde zapíše datum a čas příjmu, typ zkumavky); je-li zcela zřejmé, jaké bylo odesílající oddělení, informovat oddělení telefonicky, požádat o nový odběr;
- **porušení doporučení o preanalytické fázi** (není správně proveden odběr (nesprávné množství, nevhodná odběrová zkumavka), sražená krev, je porušen obal (část materiálu vytekla při transportu), nejsou dodrženy zásady správného a včasného transportu) – uvedená skutečnost se zaznamená do LIS (např. náhrada výsledku textem, informace v komentáři), výsledkový list vytiskněn a odeslán do NIS FONS ENTERPRISE, vzorek je likvidován na OKH.

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 23 z 111

- **nedodaný materiál** – nelze zjistit, OKH neřeší.

2) papírová žádanka

- **nedostatečná identifikace pacienta na zkumavce** (chybí jméno, rodné číslo) - analýza se neprovádí. Pokud je k dispozici žádanka s odesílajícím oddělením, je informace o nezpracovaném vzorku předána telefonicky, vzorek je likvidován na OKH.
- **chybějící další údaje na žádance a zkumavce** (diagnóza, pojišťovna atd.) – pracovník OKH se pokusí telefonicky zjistit chybějící údaje. Pokud nelze tyto údaje zjistit, vzorek zadán do LIS s náhradními údaji (např. jako pojišťovna se zadá 111; jako diagnóza R69 (Neznámé a neurčené příčiny nemocnosti) a postup se popíše do komentáře).
- **nedodaný biologický materiál** (dodána pouze žádanka s kompletní identifikací) – informovat odesílající oddělení, aby dodalo chybějící odběr (je-li to možné) a následně pak zpracovat vzorek podle běžného postupu. Není-li odběr k dispozici, údaje z žádanky zaznamenat do LIS, do výsledkové části zapsat neshodu na příjmu, odeslat do NIS FONS ENTERPRISE.
- **porušení doporučení o preanalytické fázi** (není správně proveden odběr (nesprávné množství, nevhodná odběrová zkumavka), sražená krev, je porušen obal (část materiálu vytékla při transportu), nejsou dodrženy zásady správného a včasného transportu) – uvedená skutečnost se zaznamená do LIS (např. náhrada výsledku textem, informace v komentáři), výsledkový list vytisknout a odeslat do NIS FONS ENTERPRISE, vzorek je likvidován na OKH.
- dodán **biologický materiál** s odpovídající identifikací (včetně odesílajícího oddělení!) **bez žádanky** – odesílající oddělení telefonicky informováno a požádáno její neprodlené dodání. Biologický materiál je do doby dodání žádanky uskladněn tak, aby nedošlo k jeho znehodnocení. V případě dodání žádanky je zpracován, v opačném případě likvidován.

!! Ve všech výše uvedených případech je proveden záznam o příjmu neshodného vzorku do LIS!!
Údaje o neshodných vzorcích jsou měsíčně vyhodnocovány a zasílány manažerovi kvality FTN.

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 24 z 111

E. VYDÁVÁNÍ VÝSLEDKŮ A KOMUNIKACE S LABORATORIÍ

E-1 Informace o formách vydávání výsledků

Všechny výsledky jsou dostupné v laboratoři v elektronické formě (v tištěné formě pouze, je-li tištěný výsledek požadován, nebo pro zákazníky nepřipojené k NIS). Výsledky jsou archivovány v elektronické formě na dvou nezávislých záložních médiích.

Po provedení analýz jsou výsledky zapsány či automaticky přeneseny do odpovídajících vkladů v LIS.

Po kontrole odpovědným pracovníkem jsou výsledky validovány a uvolněny do nemocničního informačního systému FONS ENTERPRISE.

Na vytiskném výsledkovém listu je zobrazen čas odběru biologického vzorku, čas zadání identifikačních údajů do LIS (= čas příjmu), čas tisku (= čas uvolnění výsledku), jméno odborného garanta výsledku a jméno osoby, která výsledek uvolnila. Výsledek zobrazený v NIS FONS ENTERPRISE udává pouze čas odeslání výsledku do NIS, čas odběru vzorku a jméno osoby uvolňující výsledek.

Součástí výsledkové zprávy (v tištěné i elektronické podobě) jsou **referenční meze** pro jednotlivé parametry. Laboratorní výsledky jsou odesílány do NIS FONS ENTERPRISE prostřednictvím Datového standardu MZ ČR.

Obsah tištěného výsledkového listu viz [LP E-03 Typy nálezů a laboratorních zpráv](#).

Tištěné výsledkové listy jsou k vyzvednutí na příjmu laboratoře (pav. H, 1. patro, Příjem materiálu). Tištěné výsledkové listy jsou vydávány **zdravotnickým pracovníkům, kteří mají identifikační kartu FTN**.

Vydávání výsledků přímo pacientům

- viz [LP E-04 Vydávání výsledků přímo pacientům](#)

Telefonické hlášení výsledků

Výsledky lze telefonicky sdělovat pouze ošetřujícím lékařům a těm, kteří se podílejí na ošetřování daného pacienta. Výsledky se nesdílejí žádným jiným zdravotnickým ani nezdravotnickým pracovníkům, ani pacientům.

Pověření pracovníci sami hlásí výsledky v následujících situacích:

- výsledky vyžadují neodkladné oznamení
- zásadní komentář k výsledkům laboratorního vyšetření (v neodkladných případech)

Telefonické dotazy musejí být žadatelem řádně zdůvodněné. Žadatel musí uvést pracoviště, odkud volá a své jméno. Pokud je pracovník laboratoře odpovídající na dotaz v pochybnostech o identifikaci volaného a jedná se o závažný laboratorní údaj, vyžádá se telefonní číslo oddělení, odkud je vznášen požadavek, spojí se s uvedeným oddělením (žadatelem) a oznamí požadované údaje. V případě jakýkoliv nejasnosti může požadovat k telefonu jinou kompetentní osobu.

Hlášení výsledků v kritických intervalech

viz [LP E-02 Hlášení výsledků v krit. intervalech](#).

Další informace o vydávání výsledků – viz interní dokumenty OKH (SMO-OKH-05 [Směrnice o vydávání výsledků](#), SMO-OKH-13 [Směrnice o uchovávání dokumentů](#), SMO-OKH-23 [Směrnice pro referenční hodnoty](#))

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 25 z 111

E-2 Hlášení výsledků v kritických intervalech

Kritickými hodnotami se rozumí hodnoty, jejichž překročení může výrazně ovlivnit stav nemocného, případně jej ohrozit na životě. Na základě stanoviska ČHS ČSL JEP (Česká hematologická společnost) je u výsledků vyšetření v klinické a laboratorní hematologii nutné vždy přihlížet k celkovému stavu nemocného, jeho diagnóze a terapii.

Hlášení kritických výsledků:

Kritické výsledky se telefonicky sdělují ošetřujícímu lékaři nebo oprávněnému zdravotnickému personálu na pracovišti, na kterém je pacient léčen, **ihned** bez ohledu na to, v jakém režimu bylo vyšetření provedeno. Záznam o hlášení kritického výsledku se provádí v LIS do vkladu daného výsledku, zaznamenává se čas ohlášení, druh hlášeného parametru a jméno zdravotnického pracovníka, kterému byl výsledek ohlášen. Identifikace pracovníka OKH, který výsledek ohlásil, je zaznamenána prostřednictvím individuálních přihlašovacích znaků.

Seznam parametrů a patologických hodnot, které jsou hlášeny při prvním záchytu:

Vyšetření	hodnota výsledku				jednotka
	dospělí		děti do 10 let		
	pod	nad	pod	nad	
Hemoglobin	60		80		g/l
Leukocyty	2	25	2	25	10E9/l
Trombocyty	30		30		10E9/l
Mikroskopické hodnocení krevního náštěru	buňky blastického charakteru, leukemické promyelocyty, přítomnost parazitů, nález schistocytů nad 1 % (>10 schistocytů/1000 ERY)				%

Vyšetření	hodnota výsledku
APPT	více než 3 min
Protrombinový test	INR více než 6
Trombinový test	více než 3 min
AT	méně než 50%
Fibrinogen	Méně než 1,5 g/l

E-3 Typy nálezů a laboratorních zpráv

Laboratorní výsledky jsou odesílány elektronickou cestou do NIS FONS ENTERPRISE a vydávají se také v papírové podobě (viz [LP E-01 Informace o formách vydávání výsledků](#)).

Výstup z LIS v podobě výsledkového listu obsahuje:

- název laboratoře, která výsledek vydala
- jednoznačnou identifikaci pacienta (jméno, rodné číslo)
- název oddělení a jméno lékaře požadujícího vyšetření
- datum a čas odběru biologického materiálu
- datum a čas zadání údajů do LIS
- datum a čas tisku nálezu
- nezaměnitelnou identifikaci vyšetření

© Tento dokument je vlastnictvím Fakultní Thomayerovy nemocnice a jeho šíření mimo organizaci v jakékoli formě bez souhlasu schvalovatele je zakázáno. Každý zaměstnanec odpovídá za to, že pracuje s platnou verzí dokumentu ©
Pořízené kopie jsou pouze informativní!

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 26 z 111

- výsledek vyšetření včetně jednotek měření
- biologické referenční meze (u výsledků, kde je to možné)
- v případě potřeby textové interpretace výsledků
- jiné poznámky (číselná identifikace materiálu v LIS, poznámky a komentáře ke kvalitě nebo dostatečnosti primárního vzorku, které mohou nežádoucím způsobem ovlivnit výsledek, atd.)
- jméno odborného garanta
- jméno osoby, která výsledek uvolnila do NIS FONS ENTERPRISE + parafa

Na požadání lze vytisknout kumulativní nález pacienta.

Uchovávání kopií výsledků, archivování:

- Elektronická verze - jednotlivé výsledky jsou kdykoli dostupné prostřednictvím databáze LIS.
- Denně jsou tisknutý souhrnné seznamy všech přijatých vzorků. Archivace po dobu 5 let.

Výsledky pro extramurální pacienty jsou vydávány v **tištěné podobě**. Kromě autorizace osobou, která výsledek validovala, je výsledkový list označen razítkem oddělení a podpisem primáře (případně jím oprávněné osoby). Elektronicky je možné výsledky získat po registraci a přihlášení lékaře mimo FTN do systému DocLab (více informací viz <http://www.ftn.cz/pacientum-a-verejnosti/oddeleni-a-kliniky/oddeleni-klinicko-biochemie/on-line-pristup/>)

E-4 Vydávání výsledků přímo pacientům

Pacientům se výsledkové listy vydávají osobně, pokud jsou splněny tyto podmínky:

- v požadavkovém listu lékař uvede, že výsledky vyzvedne osobně pacient
- pacient se vykáže průkazem totožnosti (občanský průkaz, pas, řidičský průkaz). Průkaz pojištence není dostačující.
- v případě, že pacient zplnomocní některou osobu k vyzvednutí svého výsledku, musí tato osoba předložit ověřenou plnou moc od pacienta a tato osoba se musí identifikovat stejným způsobem, jak je to popsáno u identifikace pacienta.
- v případě, že pacientem je nezletilá osoba, je možné výsledek vydat pouze jeho rodičům, případně zákonnému zástupci za stejných podmínek, jak je to popsáno u vydání výsledku pacientovi.

O vydání výsledku pacientovi se provede záznam.

Telefonicky se výsledky pacientům nesdílejí!!

E-5 Opakovaná a dodatečná vyšetření

Dodatečná vyšetření nebo opakovaná vyšetření z vzorků dodaných do laboratoře se provádí za splnění podmínek uvedených v kapitole [LP C-04 Ústní požadavky na vyšetření](#).

E-6 Změny výsledků a nálezů

Oprava identifikační části:

opravou identifikace pacienta se rozumí oprava rodného čísla, změna pojišťovny a změna nebo významná oprava příjmení a jména pacientů před odesláním protokolu (výsledkového listu).

oprava se také týká všech změn příjmení (vdané ženy apod.). Oprava identifikace se provádí buď při zadávání požadavků, nebo v rámci oprav databáze (při dodatečném zjištění např. po odmítnutí vyúčtování zdravotní pojišťovnou). Opravu identifikační části při zadávání požadavků je oprávněn provádět každý zdravotnický pracovník laboratoře. Opravy v databázi provádí pověřený pracovník s příslušnými

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 27 z 111

přístupovými právy a informuje o dané opravě vedoucího pracovníka.

Oprava výsledkové části:

Opravou výsledkové části výsledkového listu se rozumí oprava (změna údajů) číselné nebo textové informace výsledkové části u těch výsledkových listů, které byly odeslány. Opravu provádí pověřený pracovník s příslušnými přístupovými právy a informuje o dané opravě vedoucího pracovníka. O každé změně výsledku se provede záznam do provozního deníku LIS (minimálně jsou požadovány výtisky původního a opraveného výsledku z LIS s autorizací a datem provedení změny). V záznamu musí být vyznačeno datum (příp. čas) a jméno osoby, která změnu provedla. Opravený výsledkový protokol se v LIS znovu odešle na klinické pracoviště a vytiskne. Původní protokol i protokol po opravě se archivuje v Knize neshod. Pokud je nutné celý výsledek stornovat (např. oddělení nahlásí záměnu pacienta), oprávněný pracovník OKH provede storno výsledku v registru pacientů LIS a ten odešle do nemocničního informačního systému FONS ENTERPRISE. Ve výjimečných případech lze výsledek přepojit k jinému pacientovi (viz **SM-TN-122 Záměny a nesprávné identifikace pacienta v NIS**). Oddělení, které požaduje provést změnu, to na OKH oznámí telefonicky a současně tento požadavek zadá na portál FTN Záměny identifikace pacienta (bližší informace viz **SM-TN-122 Záměny a nesprávné identifikace pacienta v NIS**).

O všech opravách se provede záznam do Provozního deníku LIS (další informace viz interní dokument OKH – SMO-OKH-24 [Směrnice o LIS \(OKH\)](#)).

E-7 Intervaly od dodání vzorku k vydání výsledku

Intervaly od dodání vzorku k vydání výsledku (doba odezvy) se liší podle druhu požadavku, zda se jedná o rutinní nebo speciální požadavky.

Prostřednictvím LIS laboratoř eviduje čas přijetí každého vzorku a čas exportu výsledků (je vytiskněn na každém výsledkovém listu).

Laboratoř garantuje, že rozdíl v času přijetí primárního vzorku do laboratoře a v času zadání údajů do LIS není větší než 15 minut.

Stativové výsledky jsou odesílány do NIS FONS ENTERPRISE bezprostředně po provedení analýzy, případně na požádání jsou sdělovány telefonicky. V případě telefonického sdělení výsledku provede pracovník, který výsledek nahlásil, záznam elektronicky v LIS.

Doba odezvy pro stativové vyšetření je 60 minut.

Upozornění pro zákazníky:

Požadavek **KREVNÍ OBRAZ + DIFERENCIÁLNÍ ROZPOČET LEUKOCYTŮ** je **stativové** vyšetření pouze pro **přístrojový rozpočet** leukocytů.

Pokud je **rozpočet kontrolován mikroskopicky** v nátěru, nejedná se již o stativové vyšetření a doba odezvy může přesáhnout 60 minut!!! V tomto případě je do NIS FONS ENTERPRISE odeslán pouze částečný výsledek (dostupné parametry KO), kompletní výsledek je doplněn a odeslán po zpracování a vyhodnocení krevního nátěru. Totéž platí, jsou-li mikroskopicky kontrolovány trombocyty v nátěru.

E-8 Konzultační činnost laboratoře

O konzultaci lze požádat na všech laboratorních úsecích. Příslušnou informaci podá vždy kompetentní zdravotnický pracovník pro danou problematiku (laborant, VŠ nebo lékař).

Kontaktní údaje na jednotlivá pracoviště a konkrétní vedoucí pracovníky jsou uvedeny v kapitole [LP B-02 Základní informace o laboratoři](#).

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 28 z 111

E-9 Způsob řešení stížností

Zákazníci (lékaři požadující vyšetření, pacienti OKH (případně jejich blízké osoby) nebo jiné strany (státní správa, ČIA apod.) mohou podávat stížnosti na činnost OKH, pokud vznikne podezření na porušení obecně platných předpisů, pracovních postupů a způsob jednání pracovníka OKH. Postup při přijímání a řešení stížností je v souladu se směrnicí **SM-TN-27 Šetření stížností** (jedná se zejména o stížnosti týkající se **ambulantní části OKH**). Stížnosti se zaznamenávají do Knihy stížností. Stížnost je vyřízena pracovníkem OKH, který ji přijal, lze-li stížnost vyřešit okamžitě. Pokud nelze vyřešit okamžitě, předá ji k řešení vedoucí laborantce a/nebo primáři oddělení.

Reklamací lze podávat v případě nesplnění deklarovaných požadavků výsledného produktu (**výsledku vyšetření**):

- **podezření o nesprávné hodnotě výsledku,**
- **nedodržení termínu dodání výsledku,**
- **nedodání výsledku.**

Reklamace lze podávat ústní nebo písemnou formou. Reklamaci je oprávněn přijmout jakýkoliv pracovník OKH. Odpovědnost za řízení reklamací má primář oddělení ve spolupráci s manažerem kvality OKH, v jejich nepřítomnosti osoby oprávněné jejich zastupováním. Termín vyřízení reklamace je stanoven maximálně na 7 pracovních dnů. V tomto termínu podle aktuálnosti reklamace obdrží zákazník písemnou, elektronickou nebo telefonickou informaci o řešení reklamace. Předmět reklamace a záznamy o jejím průběhu jsou zapisovány do určeného sešitu. Lze-li reklamaci vyřešit okamžitě, může ji vyřídit pracovník, který ji přijal, a následně pak provést záznam a informovat odpovědné osoby.

Při přijímání a řešení písemných stížností a reklamací týkajících se **laboratorní části OKH** se postupuje podle **Reklamačního řádu, platného pro Úsek laboratorních metod FTN** (příloha č. 1, dostupné na intranetu – sekce Pracoviště zdravotnická - Laboratoře).

Podrobné informace o lhůtách vyřízení reklamací a stížností, jejich záznamech a evidenci jsou uvedeny v dokumentech **SM-TN-27 Šetření stížností, Reklamační řád, platný pro Úsek laboratorních metod FTN**.

Reklamaci lze podat do 30 dnů od obdržení výsledku.

E-10 Vydávání potřeb laboratoří

Pro potřeby lůžkových oddělení a ambulancí FTN jsou požadavkové listy (žádanky) k vyzvednutí v centrálním skladu MTZ, odběrové nádobky a jehly ve Skladu zdravotnického materiálu (lékárna FTN).

Žádanky je též možné vytisknout z intranetu FTN nebo z internetu (www.ftn.cz).

V laboratoři OKH (pavilon H, 1. patro, příjem materiálu) jsou **vydávány plastové stojánky** pro transport vzorků (výměnou za donezené). Po dohodě s OKH je možné vyzvednout speciální odběrovou zkumavku S-Monovette ThromboExact (odběry u pacientů s podezřením na pseudotrombocytopenii (viz [LP C-05 Používaný odběrový systém](#); Příloha č. 6).

Informace o používaných odběrových nádobkách a požadavkových listech viz kapitoly [LP C-02 Požadavkové listy \(žádanky\)](#) a [LP C-05 Používaný odběrový systém](#).

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 29 z 111

F. SEZNAMY VYŠETŘENÍ

V této kapitole jsou k dispozici seznamy vyšetření prováděných na Oddělení klinické hematologie. Pro větší přehlednost jsou zpracovány v několika formách:

- [LP F-01 Abecední seznam vyšetření](#)
- [LP F-02 Seznam koagulačních vyšetření](#)
- [LP F-03 Seznam morfologických vyšetření](#)
- [LP F-04 Seznam statimových vyšetření](#)

V kapitole F-01 jsou u jednotlivých položek kompletní informace o odebíraném materiálu, podmínkách odběru, dostupnosti vyšetření, typu stanovení, klinické poznámky apod. V ostatních kapitolách je uveden pouze jmenný výčet metod.

F-01 Abecední seznam vyšetření

Vysvětlivky:

- DRM – dolní referenční mez
- HRM – horní referenční mez
- Maximální čas od získání vzorku do zpracování – čas od odběru vzorku do jeho vlastní analýzy, tj. čas do kdy nejpozději by měl být vzorek dodán na příjem OKH. Při překročení této doby je ovlivněna správnost a přesnost výsledku, případně je vzorek nezpracovatelný.

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 30 z 111

Anti-Xa (Monitorování léčby nízkomolekulárním heparinem)

Materiál: Krev

Odběr do: Plast s protisrážlivou úpravou - citrát sodný 1+9

Poznámka k odběru:

Odběr venózní krve do příslušné odběrové nádobky s citrátem sodným (0,109 mol/l, tj. 3,2%) v poměru 9 dílů krve a 1 díl citrátu. **Zkumavky Vacutte (modrý uzávěr)** - 2 – 5 ml.

Maximální přípustná odchylka je +/- 10 %. Platí pro rozmezí hematokritu 0,25 - 0,60. Při odběru je nutné zachovat správný poměr krve a antikoagulační přísady.

Po odběru je nutno krev promísit otočením zkumavky (3 - 6 x).

Stanovení ovlivňuje bilirubin, nezajištění stabilní teploty během transportu, heparin, hemolýza, chybně odebraná krev, detergenty.

NA ŽÁDANKU UVÁDĚT INFORMACE O LÉČBĚ!

ODBĚR BY MĚL BÝT PROVEDEN 3 - 4 h PO PODKOŽNÍ APLIKACI HEPARINU!!!!. Odběry dříve nebo později po aplikaci dávají falešně nižší hodnoty a mohly by vést k předávkování.

Předanalytická úprava vzorku:

Centrifugace vzorku 15 minut při 2000-2500 g (u používaných laboratorních centrifug 2300 g = 3700 rpm). Získá se plazma chudá na trombocyty, ze které se provádí vlastní vyšetření.

Doplňující informace:

Určeno k monitorování léčby nízkomolekulárním heparinem.

Vzorek transportovat do laboratoře nejdéle 2 hodiny po odběru při teplotě 15 - 25 °C.

Stabilita: 2 h

Poznámka ke stabilitě: Stabilita plazmy při 15 - 25 °C.

Dostupnost pro rutinní vyšetření: Denně

Příjem rutinní: Oddělení klinické hematologie FTN, laboratoř

Odezva rutinní: V den doručení

Dostupnost pro statim: Denně

Příjem statimový: Oddělení klinické hematologie FTN, laboratoř

Odezva statimová: Do 1 hodiny od doručení materiálu

Typ stanovení: spektrofotometricky

Jednotka: kIU/l

Referenční meze (BEZ LÉČBY):

Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	105R	0	0	0	0,1	2,0	5	kIU/l	

REFERENČNÍ MEZE: **PROFYLAKTICKÉ dávky:** 0,2 - 0,5 kIU/l,
TERAPEUTICKÉ dávky: 0,5 - 1,2 kIU/l.

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 31 z 111

Klinické informace:

INDIKACE k monitorování léčby:

- nemocní s renální insuficiencí (LMWH se vylučuje ledvinami),
- gravidní,
- obézní, děti nebo osoby pod 50 kg a nad 100 kg (nelze dobře předpovědět účinek obvyklé standardní dávky),
- předpoklad dlouhodobé léčby,
- pacienti s vysokým rizikem komplikací.

REFERENČNÍ MEZE:

PROFYLAKTICKÉ dávky: 0,2 - 0,5 kIU/l,

TERAPEUTICKÉ dávky: 0,5 - 1,2 kIU/l.

Terapeutické meze se mohou lišit podle typu používaného léčebného preparátu (Fragmin, Fraxiparine - doporučené hodnoty 0,5 - 1,0 kIU/l, Clexane, Lovenox - doporučené hodnoty 0,5 - 1,2 kIU/l)

Terapeutické dávky slouží k udržení efektivního hypokoagulačního stavu.

Preventivní dávky - používají se různé terapeutické protokoly při léčbě trombotického rizika.

Poznámka k formátu výsledku: Vzhledem k detekčním limitům používaného koagulačního analyzátoru jsou ČISELNÉ VÝSLEDKY vydávány v rozmezí 0,11 – 1,99 kIU/l. Pod, resp. nad toto rozmezí je výsledek nahrazen textovou informací (méně/rovno 0,1 kIU/l, resp, více než 2,0 kIU/l)

Lokální laboratorní kód: 6446

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 32 z 111

ANTITROMBIN

Materiál: Krev
Odběr do: Plast s protisrážlivou úpravou - citrát sodný 1+9

Poznámka k odběru:

Odběr venózní krve do příslušné odběrové nádobky s citrátem sodným (0,109 mol/l, tj. 3,2%) v poměru 9 dílů krve a 1 díl citrátu. **Zkumavky Vacutte (modrý uzávěr)** - 2 – 5 ml.

Maximální přípustná odchylka je +/- 10 %. Platí pro rozmezí hematokritu 0,25 - 0,60. Při odběru je nutné zachovat správný poměr krve a antikoagulační přísady.

Po odběru je nutno krev promísit otočením zkumavky (3 - 6 x).

Stanovení ovlivňuje bilirubin, nezajištění stabilní teploty během transportu, heparin, hemolýza, chybně odebraná krev, detergenty.

NA ŽÁDANKU UVÁDĚT INFORMACE O LÉČBĚ!

Předanalytická úprava vzorku:

Centrifugace vzorku 15 minut při 2000-2500 g (u používaných laboratorních centrifug 2300 g = 3700 rpm). Získá se plazma chudá na trombocyty, ze které se provádí vlastní vyšetření.

Doplňující informace:

POUŽITÍ TESTU - podezření na vrozený nebo získaný deficit jako příčinu tromboembolických komplikací, při nedostatečné odevzدe na heparin (**při nízkých hodnotách antitrombinu není účinná heparinizace!**), diagnostika zvýšené konzumpce antitrombinu, monitorování substituční terapie.

Výsledek může být ovlivněn zvýšenou hladinou bilirubinu, lipidů, hemolýzou.

Vzorek transportovat do laboratoře nejdéle 2 hodiny po odběru při teplotě 15 - 25 °C.

Stabilita: 8 h

Poznámka ke stabilitě: Stabilita plazmy při 15 - 25 °C.

Dostupnost pro rutinní vyšetření: Denně

Příjem rutinní: Oddělení klinické hematologie FTN, laboratoř

Odezva rutinní: V den doručení

Dostupnost pro statim: Denně

Příjem statimový: Oddělení klinické hematologie FTN, laboratoř

Odezva statimová: Do 1 hodiny od doručení materiálu

Typ stanovení: chromogenní, abs. spektrofotometrie

Jednotka: %

Referenční meze:

Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	1M	0	20	40	90	130	500	%	
1M	6R	0	50	80	140	165	500	%	
6R	11R	0	60	90	130	160	500	%	
11R	16R	0	55	75	135	155	500	%	
16R	105R	0	50	80	120	150	500	%	

© Tento dokument je vlastnictvím Fakultní Thomayerovy nemocnice a jeho šíření mimo organizaci v jakékoli formě bez souhlasu schvalovatele je zakázáno. Každý zaměstnanec odpovídá za to, že pracuje s platnou verzí dokumentu ©

Pořízené kopie jsou pouze informativní!

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 33 z 111

Klinické informace:

Antitrombin - indikátor poruchy jaterní buňky a disseminované intravaskulární koagulace. Pacienti s vrozeným nebo získaným nedostatkem antitrombinu mají vysoké riziko žilní trombózy.

Dočasné nebo chronické snížení při stavech ovlivňující jeho produkci a spotřebu: DIC, hluboká žilní trombóza, plicní embolie, nefrotický syndrom, onemocnění jater, nedostatek bílkovin v krvi (hypoproteinémie), sepse, léčba estrogeny, hormonální antikoncepcie, krevní ztráty.

Při nízkých hodnotách antitrombinu není účinná heparinizace!

Hodnoty AT u mužů klesá s věkem.

Hodnoty AT u žen fertilního věku v průměru nižší než u mužů, výraznější snížení v těhotenství a po porodu.

Nedostatek antitrombinu může zvýšit riziko spontánního potratu.

Kritická hladina pod 50 %, v těhotenství pod 80 %.

Novorozenci – funkce antitrombinu částečně substituováno alfa 2 makroglobulinem.

Zvýšená hladina není obvykle považována jako klinicky významná - může souviset s akutní hepatitidou/cholestázou, transplantací ledvin, deficitem vitamínu K, antikoagulační léčbou Warfarinem (v některých případech).

Po léčbě inhibitory trombinu (hirudin, agratroban) – falešně vyšší hodnoty antitrombinu.

Lokální laboratorní kód: 6301

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 34 z 111

APTT

Materiál:

Krev

Odběr do:

Plast s protisrážlivou úpravou - citrát sodný 1+9

Poznámka k odběru:

Odběr venózní krve do příslušné odběrové nádobky s citrátem sodným (0,109 mol/l, tj. 3,2%) v poměru 9 dílů krve a 1 díl citrátu. **Zkumavky Vacutte (modrý uzávěr)** - 2 – 5 ml.

Maximální přípustná odchylka je +/- 10 %. Platí pro rozmezí hematokritu 0,25 - 0,60. Při odběru nutno zachovat správný poměr krve a antikoagulační přísady.

Po odběru nutno krev promísit otočením zkumavky (3 - 6 x).

Stanovení ovlivňuje heparin, hemolýza, chyběně odebraná krev, cirkulující antikoagulancia.

NA ŽÁDANKU UVÁDĚT INFORMACE O LÉČBĚ!!!

Předanalytická úprava vzorku:

Centrifugace vzorku 15 minut při 2000-2500 g (u používaných laboratorních centrifug 2300 g = 3700 rpm). Získá se plazma chudá na trombocyty, ze které se provádí vlastní vyšetření.

Doplňující informace:

Vedle času pacienta je uváděn čas laboratorního normálu a APTT POMĚR (APTT RATIO).

V případě HEPARINOVÉ TERAPIE je optimálně čas pacienta 1,5 - 2,5 x delší než normál (t. j. APTT RATIO = 1,5 -2,5).

V případě prodloužení času APTT je možné provést **Korekci APTT** - měření APTT ve směsi pacientské a normální plazmy - na základě výsledku možno orientačně určit, zda se jedná o poruchu koagulačních faktorů, nebo o přítomnost inhibitoru.

Udržujte při laboratorní teplotě - chlazení ovlivňuje výsledek vyšetření.

Vzorek transportovat do laboratoře nejdéle 2 hodiny po odběru při teplotě 15 - 25 °C.

Stabilita: 4 h

Poznámka ke stabilitě: Stabilita se týká získané plazmy při 15 -25 °C. Při heparinové léčbě je stabilita plazmy pouze 2 hodiny.

Dostupnost pro rutinní vyšetření: Denně

Příjem rutinní: Oddělení klinické hematologie FTN, laboratoř

Odezva rutinní: V den doručení

Dostupnost pro statim: Denně

Příjem statimový: Oddělení klinické hematologie FTN, laboratoř

Odezva statimová: Do 1 hodiny od doručení materiálu

Typ stanovení: koagulační (magnetická detekce)

Jednotka: s

 Fakultní Thomayerova nemocnice	<h2>Odborná směrnice</h2> <p>Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč</p>	SMO – 480 – 29 verze 15
		Strana 35 z 111

Referenční meze:									
Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	1M	10	22	28	54	60	500	s	
1M	1R	10	22	28	47	53	500	s	
1R	11R	10	22	28	43	50	500	s	
11R	16R	10	22	28	47	53	500	s	
16R	105R	10	22	28	43	50	500	s	

APTT RATIO (APTT-R)

Referenční meze:									
Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	1M	0	0,5	0,8	1,5	2,5	20	1	
1M	1R	0	0,5	0,8	1,3	2,3	20	1	
1R	11R	0	0,5	0,8	1,2	2,2	20	1	
11R	16R	0	0,5	0,8	1,3	2,3	20	1	
16R	105R	0	0,5	0,8	1,2	2,2	20	1	

Klinické informace:

INDIKACE - screeningová metoda k otestování vnitřní cesty aktivace protrombinu (FVIII, FIX, FXII, FXI, kontaktní faktory), předoperační vyšetření, monitorování léčby nefrakciovaným heparinem.

PRODLOUŽENÉ ČASY - nedostatek nebo porucha koagulačních faktorů FXII, FXI, FIX, FVIII, PK, HMWG (porucha vnitřní dráhy), v případě současného prodloužení PROTROMBINOVÉHO TESTU také nedostatek FX, FV, FVII, fibrinogenu (pod 0,3 g/l). Jaterní choroby, hemofilie, přítomnost cirkulujícího antikoagulans (inhibitor), von Willebrandova choroba, masivní transfúze, DIC, nedostatek vitamínu K, přítomnost látek s antitrombotickým účinkem (hirudin, agratroban, gatrany (dabigatran = Pradaxa), xabany (rivaroxaban = Xarelto). Fyziologicky novorozeneč.

Arteficiální zvýšení - při špatném odběru, při porušení zásad preanalytické fáze (zejména poměr krve a antikoagulačního činidla).

ZKRÁCENÉ ČASY - mohou indikovat hyperkoagulační stav, zvýšené riziko trombózy a retrombózy po prodělané VT. Léčba estrogeny a užívání hormonální antikoncepcie vede k možnému zkrácení času. Zkrácení APTT může být způsobeno zvýšením koagulačního faktoru FVIII, který se zvyšuje při akutních stavech, akutních zánětech a poraněních – po odeznění vyvolávajících příčin APTT se vrací k normálu.

Výsledek může být ovlivněn zvýšenou hladinou bilirubinu, lipidů, hemolýzou (= zkrácení času), přítomností FDP (u pacientů s tromboembolií), po terapii penicilinem, po terapii koncentrovanými roztoky NaCl.

POMOCÍ APTT NELZE SLEDOVAT PODÁVÁNÍ NÍZKOMOLEKULÁRNÍCH HEPARINŮ!!!!

APTT nepostihuje faktory VII a XIII a jakékoli změny v počtu či kvalitě trombocytů!!!

Poznámka k formátu výsledků: Vzhledem k detekčnímu limitu používaného koagulačního analyzátoru jsou ČÍSELNÉ VÝSLEDKY vydávány do maximální hodnoty 179,9 s pro metodu 6414. V případě vyšší hodnoty jsou výsledky nahrazeny textovou informací „nekoaguluje“ (metoda 6414, 6413), „nelze hodnotit“ (metoda 6415 = čas normálu).

Lokální laboratorní kód (čas): 6414

Lokální laboratorní kód (APTT-R): 6413

© Tento dokument je vlastnictvím Fakultní Thomayerovy nemocnice a jeho šíření mimo organizaci v jakémkoliv formě bez souhlasu schvalovatele je zakázáno. Každý zaměstnanec odpovídá za to, že pracuje s platnou verzí dokumentu ©

Pořízené kopie jsou pouze informativní!

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 36 z 111

APTT KOREKCE

Materiál: Krev
Odběr do: Plast s protisrážlivou úpravou - citrát sodný 1+9

Poznámka k odběru:

viz [APTT](#)

Předanalytická úprava vzorku:

Centrifugací vzorku 15 minut při 2000-2500 g (u používaných laboratorních centrifug 2300 g = 3700 rpm) a při laboratorní teplotě získáme plazmu chudou na destičky. Podmínky transportu, skladování a stabilita - shodné jako pro APTT

Doplňující informace:

Provádí se pouze u vzorků s poměrem APTT větším než 1,2 - možnost ověření přítomnosti cirkulujícího antikoagulancia (v případě poruchy faktorů dojde ke korekci času APTT, v přítomnosti cirkulujícího antikoagulancia (LA) zůstává čas APTT zvýšený).

Stabilita:

Poznámka ke stabilitě: shodné jako pro vyšetření APTT

Dostupnost pro rutinní vyšetření: Denně

Příjem rutinní: Oddělení klinické hematologie FTN, laboratoř

Odezva rutinní: V den doručení

Dostupnost pro statim: Není statimové vyšetření!

Příjem statimový:

Typ stanovení: koagulační (magnetická detekce), plazma pacienta + referenční plazma (1:1)
Jednotka: s

Typ stanovení (Rosnerův index): výpočet

Jednotka: %

Referenční meze:									
Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	105R	0	0	0	12	15	500	%	

Klinické informace:

Korekční testy naznačují možnou příčinu prodloužení základního testu. Pokud dojde ke korekci, jde pravděpodobně o deficit faktoru, nedojde-li ke korekci (případně k neúplné korekci), jedná se pravděpodobně o přítomnost cirkulujícího antikoagulans (lupus antikoagulans, specifické inhibitory).

Součástí výsledku je **Rosnerův index** (stupeň rizika přítomnosti LA):

Hodnocení výsledku: méně než 12 % - negativní (není přítomen inhibitor), 12 - 15 % - šedá zóna (nelze vyloučit přítomnost inhibitoru), více než 15 % - pozitivní (přítomen inhibitor) méně než 12 = LA negativní, více než 15 = LA pozitivní.

Lokální laboratorní kód: 6035 (celý profil pro APTT korekce); metoda 6438 (Rosnerův index)

© Tento dokument je vlastnictvím Fakultní Thomayerovy nemocnice a jeho šíření mimo organizaci v jakémkoliv formě bez souhlasu schvalovatele je zakázáno. Každý zaměstnanec odpovídá za to, že pracuje s platnou verzí dokumentu ©

Pořízené kopie jsou pouze informativní!

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 37 z 111

D Dimery

Materiál: Krev
Odběr do: Plast s protisrážlivou úpravou - citrát sodný 1+9

Poznámka k odběru:

Odběr venózní krve do příslušné odběrové nádobky s citrátem sodným (0,109 mol/l, tj. 3,2%) v poměru 9 dílů krve a 1 díl citrátu. **Zkumavka Vacutte (modrý uzávěr)** - 2 – 5 ml.

Maximální přípustná odchylka je +/- 10 %. Platí pro rozmezí hematokritu 0,25 - 0,60. Při odběru je nutné zachovat správný poměr krve a antikoagulační přísady. Po odběru nutno krev promísit otočením zkumavky (3 - 6 x). **NA ŽÁDANKU UVÁDĚT INFORMACE O LÉČBĚ!**

Předanalytická úprava vzorku:

Centrifugace vzorku 15 minut při 2000-2500 g (u používaných laboratorních centrifug 2300 g = 3700 rpm). Získá se plazma chudá na trombocyty, ze které se provádí vlastní vyšetření.

Doplňující informace:

D-dimery slouží jako marker trombofilních stavů. **NUTNO HODNOTIT DYNAMIKU PROCESU A NIKOLIV JEDNO VYŠETŘENÍ.**

Vzorek transportovat do laboratoře nejdéle 2 hodiny po odběru při teplotě 15 - 25 °C.

Stabilita: 8 h

Poznámka ke stabilitě: Stabilita plazmy při 15 - 25 °C.

Dostupnost pro rutinní vyšetření: Denně

Příjem rutinní: Oddělení klinické hematologie FTN, laboratoř

Odezva rutinní: V den doručení

Dostupnost pro statim: Denně

Příjem statimový: Oddělení klinické hematologie FTN, laboratoř

Odezva statimová: Do 1 hodiny od doručení materiálu

Typ stanovení: imunoturbidimetrie

Jednotka: ng/ml FEU

Referenční meze:

Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	1M	0	0	0	2500	3000	100000	ng/ml FEU	
1M	50R	0	0	0	500	800	100000	ng/ml FEU	
51R	55R	0	0	0	550	850	100000	ng/ml FEU	
56R	60R	0	0	0	600	900	100000	ng/ml FEU	
61R	65R	0	0	0	650	950	100000	ng/ml FEU	
66R	70R	0	0	0	700	1000	100000	ng/ml FEU	
71R	75R	0	0	0	750	1050	100000	ng/ml FEU	
76R	80R	0	0	0	800	1100	100000	ng/ml FEU	
81R	105R	0	0	0	850	1150	100000	ng/ml FEU	

© Tento dokument je vlastnictvím Fakultní Thomayerovy nemocnice a jeho šíření mimo organizaci v jakémkoliv formě bez souhlasu schvalovatele je zakázáno. Každý zaměstnanec odpovídá za to, že pracuje s platnou verzí dokumentu ©

Pořízené kopie jsou pouze informativní!

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 38 z 111

Klinické informace:

D-dimery - marker trombofilních stavů (stavy s intravaskulární koagulací a sekundární fibrinolýzou).
STANOVENÍ NORMÁLNÍ KONCENTRACE D-DIMERŮ JE ROZHODUJÍCÍ PRO VYLOUČENÍ AKTIVNĚ SE TVOŘÍCÍ HLUBOKÉ ŽILNÍ TROMBÓZY NEBO PLICNÍ EMBOLIZACE. Vyšetření přispívá k diagnóze DIC (při DIC dochází k vzestupu hladiny D-dimerů).
ZVÝŠENÁ KONCENTRACE D-DIMERŮ - hluboká žilní trombóza, plicní embolie, DIC, závažné infekce a zánětlivá onemocnění, nádorová onemocnění.
Vzestup ve vyšším věku a v těhotenství.
Falešná pozitivita - při septických stavech, po operacích, u pacientů s vysokými hladinami revmatoidního faktoru, při bakteriální či chemické kontaminaci vzorku, špatná centrifugace, zvýšené množství triglyceridů, bilirubinu.
LIMITACE METODY - přítomnost revmatoidního faktoru, hemolyza a chylozita vzorku. Interference způsobované přítomností revmatoidního faktoru jsou nyní významně sníženy díky nově zavedené reagencii, která je ovlivněna až při hodnotě revmatoidního faktoru vyšší než 1000 IU/ml. Dříve využívaná reagencie byla ovlivněna již hladinou revmatoidního faktoru nad 25 IU/ml!

Poznámka k formátu výsledku: vzhledem k detekčním limitům používaného koagulačního analyzátoru jsou ČÍSELNÉ VÝSLEDKY vydávány v rozmezí 200 – 4000 ng/ml FEU. Pod, resp. nad toto rozmezí je výsledek nahrazen textovou informací (méně než 200 ng/ml FEU, resp, více než 4000 ng/ml FEU). V případě nutnosti stanovit číselný výsledek pro vysoké koncentrace D-dimerů (nad 4000 ng/ml FEU) lze provést stanovení s vyšším ředěním, které umožňuje detekci až do 20 000 ng/ml FEU.

Lokální laboratorní kód: 6300

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 39 z 111

Diferenciální počet leukocytů šestipopulační přístrojový

Materiál: Krev
Odběr do: Plast s protisrážlivou přísadou - K₃EDTA

Poznámka k odběru:

Odběr do zkumavek **Vacuette** (fialový uzávěr) s protisrážlivým činidlem (K₃EDTA) (**optimální 2 ml**)

Předanalytická úprava vzorku:

Před vyšetřením krev dobře promíšit. Neuskladňovat v lednici. Optimální čas od odběru do zpracování 2 hodiny.

Doplňující informace:

Vzorek transportovat do laboratoře nejdéle 2 hodiny po odběru při teplotě 15 - 25 °C.

FAKTORY OVLIVNĚNÍ - paraproteinemie, zvýšené lipidy, rezistentní erytrocyty, kryoglobuliny, špatné rozmíchání krve po dlouhodobém stání, rozpadlé buňky (při nedodržení preanalytické fáze - špatné či dlouhé skladování, špatný transport).

Stabilita: 5 h

Poznámka ke stabilitě: Stabilita při teplotě 15 - 25 °C.

Dostupnost pro rutinní vyšetření: Denně

Příjem rutinní: Oddělení klinické hematologie FTN, laboratoř

Odezva rutinní: V den doručení

Dostupnost pro statim: Denně

Příjem statimový: Oddělení klinické hematologie FTN, laboratoř

Odezva statimová: Do 1 hodiny od doručení materiálu

Typ stanovení: průtoková fluorescenční cytometrie

Jednotka (absolutní počet): 10⁹/l

Jednotka (relativní počet): %

Klinické informace:

Referenční meze, další klinické informace a údaje týkající se případných interferencí a faktorů ovlivňujících měření jsou uvedeny u jednotlivých parametrů. Souhrnný přehled referenčních mezí také viz kapitola [LP H-01 Přílohy](#).

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč		Strana 40 z 111

INFORMACE K JEDNOTLIVÝM PARAMETRŮM

NEUTROFILY (ABSOLUTNÍ A RELATIVNÍ POČET - DIF přístrojový)

REFERENČNÍ MEZE – ABSOLUTNÍ POČET

Lokální laboratorní kód: 6140

Referenční meze:

Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	1D	0	2,6	4,6	25,4	35	100	$10^9/l$	
2D	7D	0	1	1,8	11,8	16,6	100	$10^9/l$	
7D	1M	0	0,9	1,5	10,8	13,8	100	$10^9/l$	
1M	6M	0	0,6	1,1	9,4	13,2	100	$10^9/l$	
6M	1R	0	0,8	1,3	8,1	12,2	100	$10^9/l$	
1R	2R	0	0,8	1,3	8,2	12,5	100	$10^9/l$	
2R	4R	0	0,8	1,3	9,5	14,3	100	$10^9/l$	
4R	6R	0	0,9	1,6	10,1	15,6	100	$10^9/l$	
6R	8R	0	1	1,9	9,7	15,7	100	$10^9/l$	
8R	15R	0	1	2,0	9,1	14,8	100	$10^9/l$	
NAD 15R		0	1	2,0	7,0	14,6	1000	$10^9/l$	

REFERENČNÍ MEZE – RELATIVNÍ POČET

Lokální laboratorní kód: 6146

Referenční meze:

Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	1D	0	35	51	75	85	100	%	
2D	7D	0	20	35	55	65	100	%	
7D	1M	0	22	30	45	55	100	%	
1M	6M	0	11	22	45	55	100	%	
6M	1R	0	10	21	42	52	100	%	
1R	2R	0	10	21	43	53	100	%	
2R	4R	0	11	23	52	62	100	%	
4R	6R	0	23	32	61	71	100	%	
6R	8R	0	20	41	63	73	100	%	
8R	15R	0	25	44	65	75	100	%	
NAD 15R		0	25	45	70	80	100	%	

Klinické informace:

ZVÝŠENÉ HODNOTY - infekce (většina bakt., vir., mykot. i paraz.), záněty (revm. horečka, revm. artritida, vaskulitida aj.), maligní choroby, poškození tkání (traumata, popáleniny, nekróza jater a srdečního svalu), poruchy metabolismu (diabetické koma, dna, eklampsie, uremie), léky (heparin, digitalis, lithium), hormony (adrenalin, kortikoidy, kontraceptiva), toxiny (endotoxin, hadí jedy), hematol. (polycythemia vera, akutní anémie po krvácení nebo po hemolýze, CML, syndrom myelofibrózy, primární trombocytémie), emocionální vlivy (strach, stres), jiné příčiny (obezita, kouření, bolest, pozdní gravidita, hypersenzibilita na léky aj.).

SNIŽENÉ HODNOTY - polékové neutropenie (sulfoamidy, tyreostatika, peniciliny, antipyretika, antirevmatika), bakteriální infekce (salmonelózy, TCB, brucelóza, rickettsioly), virové infekty (hepatitida A, B, chřipka, spalničky, neštovice, inf. mononukleóza, zarděnky), nedostatek vitamínu B12 a kyselin listové, vrozené neutropenie, autoimunitní neutropenie (revm. atritida, SLE).

INTERFERENCE - paraproteinemie, zvýšené lipidy, rezistentní erytrocyty, kryoglobulinly, rozpadlé buňky (při nedodržení preanalytické fáze – špatné či dlouhé skladování, špatný transport).

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč		Strana 41 z 111

EOZINOFILY (ABSOLUTNÍ A RELATIVNÍ POČET - DIF přístrojový).

REFERENČNÍ MEZE – ABSOLUTNÍ POČET

Lokální laboratorní kód: 6141

Referenční meze:

Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	1D	0	0	0	1,4	4,2	50	10^9/l	
2D	7D	0	0	0	1,7	3,8	50	10^9/l	
7D	6M	0	0	0	1,4	3,4	50	10^9/l	
6M	2R	0	0	0	1,2	3,3	50	10^9/l	
2R	4R	0	0	0	0,5	3,2	50	10^9/l	
4R	6R	0	0	0	1,1	3,1	50	10^9/l	
6R	15R	0	0	0	1,0	2,9	50	10^9/l	
NAD 15R		0	0	0	0,5	1,8	1000	10^9/l	

REFERENČNÍ MEZE – RELATIVNÍ POČET

Lokální laboratorní kód: 6147

Referenční meze:

Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	1D	0	0	0	4	10	100	%	
1D	7D	0	0	0	8	15	100	%	
7D	15R	0	0	0	7	14	100	%	
NAD 15R		0	0	0	5	10	100	%	

Klinické informace:

ZVÝŠENÉ HODNOTY - alergické reakce, infestace parazity, kožní choroby (ekzémy, psoriáza, pemfigus), hemopoetická onemocnění (perniciózní anémie, CML, polycytemie, m. Hodgkin, eosinofilní leukémie), tumory, GIT onemocnění (m- Crohn, ulcerózní kolitida), virové infekce (cytomegalovirová pneumonie, infekční lymfocytóza, infekční mononukleóza), jiné příčiny (stavy po ozáření nebo splenektomii, imunodeficiency, chronické onemocnění ledvin, kolagenózy, peritoneální dialýza, některé léky).

SNÍŽENÉ HODNOTY - zřídka diagnostikovány, nutno stanovit absolutní počet eosinofilů - často na počátku těžkých infekcí, léčba steroidy, virová onemocnění, během febrilních period

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč		Strana 42 z 111

BAZOFILY (ABSOLUTNÍ A RELATIVNÍ POČET - DIF přístrojový).
REFERENČNÍ MEZE – ABSOLUTNÍ POČET

Lokální laboratorní kód: 6142

Referenční meze:									
Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	1D	0	0	0	0,8	4,0	50	$10^9/l$	
2D	6M	0	0	0	0,4	2,5	50	$10^9/l$	
6M	2R	0	0	0	0,2	2,3	50	$10^9/l$	
2R	15R	0	0	0	0,3	2,2	50	$10^9/l$	
NAD 15R		0	0	0	0,2	1,8	100	$10^9/l$	

REFERENČNÍ MEZE – RELATIVNÍ POČET

Lokální laboratorní kód: 6148

Referenční meze:								
Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.
0D	105R	0	0	0	2	10	100	%

Klinické informace:

ZVÝŠENÉ HODNOTY - alergické reakce, myeloproliferace (chronická myeloidní leukémie, polycythemia vera), infekce (především ve fázi rekovaře - chřipka, neštovice, spalničky, TBC), záněty (ulcerózní kolitida, revmatická artritida), jiné příčiny (systémová mastocytóza, stav po splenektomii, diabetes mellitus, chronické hemolytické anémie, karcinomy, nefrotický syndrom, hypertyreóza, začínající menzes, těhotenství, užívání hormonální antikoncepcí).

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč		Strana 43 z 111

MONOCYTY (ABSOLUTNÍ A RELATIVNÍ POČET - DIF přístrojový).

REFERENČNÍ MEZE – ABSOLUTNÍ POČET

Lokální laboratorní kód: 6143

Referenční meze:									
Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	1D	0	0,1	0,2	3,4	6,7	50	10^9/l	
2D	1M	0	0,1	0,2	3,2	6,1	50	10^9/l	
1M	6M	0	0	0,1	2,5	5,0	50	10^9/l	
6M	2R	0	0	0,1	1,6	4,7	50	10^9/l	
2R	4R	0	0,4	0,6	1,5	3,5	50	10^9/l	
4R	6R	0	0,3	0,5	1,4	3,5	50	10^9/l	
6R	8R	0	0	0	1,3	3,3	50	10^9/l	
8R	15R	0	0	0	1,2	3,0	50	10^9/l	
NAD 15R		0	0,05	0,08	1,2	3,6	1000	10^9/l	

REFERENČNÍ MEZE – RELATIVNÍ POČET

Lokální laboratorní kód: 6149

Referenční meze:								
Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.
0D	1D	0	0	1	10	16	100	%
2D	7D	0	0	3	15	24	100	%
7D	1M	0	0	3	13	20	100	%
1M	6M	0	0	1	13	20	100	%
6M	6R	0	0	1	9	15	100	%
6R	15R	0	0	0	9	15	100	%
NAD 15R		0	0	2	12	20	100	%

Klinické informace:

ZVÝŠENÉ HODNOTY - chronické bakteriální infekce (tuberkulóza, bakteriální endokarditida, brucelóza, lues), sepse, úzdravná fáze infekce, hematologické choroby (m. Hodgkin, monocytová a myelomonocytová leukémie, MDS), doprovodný příznak dalších nemocí (m. Crohn, ulcerózní kolitida, revmatoidní artritida, kolagenózy, malignity, střádací choroby, SLE).

SNÍŽENÉ HODNOTY - kortikoterapie (vyplavením marginálních granulocytů dojde k relativnímu snížení monocytárních elementů, kortikoidy také snižují signály vedoucí k aktivaci monocytů, a tím dojde ke snížení jejich vyplavování z dřeně), aplastická anémie, porucha vyzrávání myelomonocytární linie krvetvorby, vlasotobuněčná leukemie.

INTERFERENCE - paraproteinemie, zvýšené lipidy, rezistentní erytrocyty, kryoglobulin, špatné rozmíchání krve po dlouhodobém stání, rozpadlé buňky (při nedodržení preanalytické fáze - špatné či dlouhé skladování, špatný transport).

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 44 z 111

LYMFOCYTY (ABSOLUTNÍ A RELATIVNÍ POČET - DIF přístrojový)
REFERENČNÍ MEZE – ABSOLUTNÍ POČET

Lokální laboratorní kód: 6144

Referenční meze:									
Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	1D	0	1,5	2	13,9	21,4	100	$10^9/l$	
2D	7D	0	1,1	1,6	10,7	15,6	100	$10^9/l$	
7D	1M	0	1,5	2,0	12,4	18	100	$10^9/l$	
1M	6M	0	1,7	2,3	13,8	19,4	100	$10^9/l$	
6M	1R	0	2,5	3,1	12,4	19	100	$10^9/l$	
1R	2R	0	2,3	2,9	12,4	18,6	100	$10^9/l$	
2R	4R	0	1,5	2,2	11,7	18,2	100	$10^9/l$	
4R	6R	0	1,1	1,6	9,3	15,4	100	$10^9/l$	
6R	8R	0	0,9	1,3	7,5	13,3	100	$10^9/l$	
8R	15R	0	0,9	1,3	6,6	12	100	$10^9/l$	
NAD 15R		0	0,4	0,8	4,0	10,8	1000	$10^9/l$	

REFERENČNÍ MEZE – RELATIVNÍ POČET

Lokální laboratorní kód: 6150

Referenční meze:								
Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.
0D	1D	0	11	21	41	52	100	%
2D	7D	0	41	31	51	61	100	%
7D	1M	0	32	40	62	72	100	%
1M	6M	0	36	46	71	81	100	%
6M	1R	0	41	51	71	81	100	%
1R	2R	0	39	49	71	81	100	%
2R	4R	0	30	40	69	79	100	%
4R	6R	0	22	32	60	70	100	%
6R	8R	0	19	29	52	62	100	%
8R	15R	0	18	25	49	60	100	%
NAD 15R		0	10	20	45	60	100	%

Klinické informace:

ZVÝŠENÉ HODNOTY - akutní infekce (infekční mononukleóza, parotitida, zardénky, pertuse), chronické infekce (tuberkulóza, syfilis, hepatitida, CMV infekce), tyreotoxikóza, chronická lymfatická leukémie.

SNÍŽENÉ HODNOTY - defekty imunity, poruchy kostní dřeně, stavy po cytostatické terapii a po ozařování, po terapii kortikoidy, SLE, u dialyzovaných nemocných.

INTERFERENCE - paraproteinemie, zvýšené lipidy, rezistentní erytrocyty, kryoglobulin, špatné rozmíchání krve po dlouhodobém stání, rozpadlé buňky (při nedodržení preanalytické fáze – špatné či dlouhé skladování, špatný transport).

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč		Strana 45 z 111

NEZRALÉ GRANULOCYTY (IG; relativní a absolutní počet, DIF přístrojový) REFERENČNÍ MEZE – RELATIVNÍ POČET

Lokální laboratorní kód: 6153

Referenční meze:									
Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	8D	0	0	0	2	4	100	%	
9D	105R	0	0	0	0,5	2,5	100	%	

REFERENČNÍ MEZE – ABSOLUTNÍ POČET

Lokální laboratorní kód: 6154

Referenční meze:									
Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	105R	0	0	0	0,05	0,2	10000	10^9/l	

Klinické informace:

POSUN K MLADŠÍM VÝVOJOVÝM FORMÁM - reaktivní změna v bílé krvetvorbě se zmnožením mladších vývojových forem granulocytární řady jako výraz zvýšené potřeby organismu na leukocyty s jejich následnou zvýšenou tvorbou v kostní dřeni - v periferní krvi se pak nachází větší množství méně zralých forem (neutrofilní tyče, lze nalézt i neutrofilní metamyelocyty a myelocyty) - výskyt u těžkých infekcí, otrav, krvácení, hemolýzy, diabetického komatu, šokových stavů, při léčbě glukokortikoidy, krevních chorob, myeloproliferativních onemocnění.

INTERFERENCE - špatné rozmíchání krve po dlouhodobém stání, rozpadlé buňky (při nedodržení preanalytické fáze - špatné či dlouhé skladování, špatný transport.

NORMOBLASTY (NRBC; relativní a absolutní počet, KO/DIF+KO přístrojový)

Doplňující informace:

Součást KAŽDÉHO vyšetření přístrojového KO nebo KO+DIF v hematologické lince XN3000 (Sysmex)

REFERENČNÍ MEZE – RELATIVNÍ POČET

Lokální laboratorní kód: 6151

Referenční meze:									
Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	3D	0	0	0	8,3	14	10000	%	
1T	105R	0	0	0	0,1	1	1000	%	

REFERENČNÍ MEZE – ABSOLUTNÍ POČET

Lokální laboratorní kód: 6152

Referenční meze:									
Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	3D	0	0	0	1	2,8	10000	10^9/l	
1T	105R	0	0	0	0,015	0,1	1000	10^9/l	

Klinické informace:

fyziologicky se vyskytují v kostní dřeni, v periferní krvi pouze u novorozenců. V jiných věkových skupinách je nález normoblastů v periferní krvi důsledkem patologických stavů (vadná hemopoéza v kostní dřeni, výrazně zvýšená erythropoetická aktivita, maligní onemocnění, splenomegalie, extramedulární krvetvorba, myeloproliferativní choroby, infiltrace kostní dřeně při metastatickém postižení, perniciózní a hemolytické anémie atd.)

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 46 z 111

Diferenciální počet leukocytů mikroskopický (relativní a absolutní počet)

Materiál: Krev
Odběr do: Plast s protisrážlivou přísadou - K₃EDTA

Poznámka k odběru:

Odběr do zkumavek Vacuette (fialový uzávěr) s protisrážlivým činidlem (K₃EDTA)

Předanalytická úprava vzorku:

Před vyšetřením krev dobře promísit. Je-li krev uskladněna v lednici, před vyšetřením nechat temperovat na laboratorní teplotu. Optimální čas od odběru do zpracování 2 hodiny. Nátěr před barvením nechat dokonale zaschnout.

Doplňující informace:

Mikroskopická analýza se **provádí v případě patologického nálezu při zpracování na analyzátoru, případně na vyžádání lékařem.**

FAKTORY OVLIVNĚNÍ - špatné rozmíchání krve po dlouhodobém stání, rozpadlé buňky (při nedodržení preanalytické fáze - špatné či dlouhé skladování, špatný transport).

Vzorek transportovat do laboratoře nejdéle 2 hodiny po odběru při teplotě 15 - 25 °C.

Stabilita: 2 h

Poznámka ke stabilitě: Stabilita při teplotě 15 - 25 °C.

Dostupnost pro rutinní vyšetření: Denně

Příjem rutinní: Oddělení klinické hematologie FTN, laboratoř

Odezva rutinní: V den doručení

Dostupnost pro statim: Není statimové vyšetření!

Příjem statimový:

Typ stanovení: mikroskopicky (relativní počet)
výpočet v LIS (absolutní počet)

Jednotka: % (relativní počet)
10⁹/l (absolutní počet)

INTERFERENCE - paraproteinemie, zvýšené lipidy, rezistentní erytrocyty, kryoglobuliny, špatné rozmíchání krve po dlouhodobém stání, rozpadlé buňky (při nedodržení preanalytické fáze - špatné či dlouhé skladování, špatný transport).

Klinické informace: Referenční meze, další klinické informace a údaje týkající se případných interferencí a faktorů ovlivňujících měření jsou uvedeny u jednotlivých parametrů. Souhrnný přehled referenčních mezí také viz kapitola [LP H-01 Přílohy](#).

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 47 z 111

INFORMACE K JEDNOTLIVÝM PARAMETRŮM

Myeloblast (relativní počet, mikroskopicky)

Lokální laboratorní kód: 6121

Referenční meze:

Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	105R	-1	-1	0	0	1	100	%	

Klinické informace:

Fyziologicky se v nátřech periferní krve nevyskytují, jejich nález svědčí o patologickém stavu:

HEMATOLOGICKÉ MALIGNITY – např. akutní leukémie, MDS
LEUKEMOIDNÍ REAKCE - reaktivní změna s normálním, sníženým, nebo i zvýšeným počtem leukocytů (někdy až $50 \times 10^9/l$) a s vyplavením různého počtu nezralých buněk bílé řady (neutrofilní tyče, metamyelocyty, myelocyty, promyelocyty, myeloblasty, lymfoblasty) - výskyt u těžkých infekcí, hemoblastóz, nádorů, myelodysplastického syndromu, u reakcí na léky (např. kortikoidy).

PROMYEOCYTY (relativní počet, mikroskopicky)

Lokální laboratorní kód: 6122

Referenční meze:

Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	105R	-1	-1	0	0	1	100	%	

NEUTROFILNÍ MYELOCYTY (relativní počet, mikroskopicky)

Lokální laboratorní kód: 6123

Referenční meze:

Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	105R	-1	-1	0	0	1	100	%	

NEUTROFILNÍ METAMYELOCYTY (relativní počet, mikroskopicky)

Lokální laboratorní kód: 6124

Referenční meze:

Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	105R	-1	-1	0	0	1	100	%	

NEUTROFILNÍ TYČE (relativní počet, mikroskopicky)

Lokální laboratorní kód: 6125

Referenční meze:

Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	105R	0	0	0	4	10	100	%	

Klinické informace:

Promyelo, myelo, metamyelocyty - fyziologicky se v nátřech periferní krve nevyskytují, jejich nález svědčí o patologickém stavu. Neutrofilní tyče - zvýšení obvykle souvisí s celkovým zvýšením počtu neutrofilů, kdy dochází ke zvýšenému vyplavování nezralých neutrofilních elementů do periferní krve.

POSUN K MLADŠÍM VÝVOJOVÝM FORMÁM - reaktivní změna v bílé krvetvorbě se zmnožením mladších vývojových forem granulocytární řady jako výraz zvýšené potřeby organismu na leukocyty - výskyt u těžkých infekcí, otrav, krvácení, hemolýzy.

LEUKEMOIDNÍ REAKCE (viz výše)

© Tento dokument je vlastnictvím Fakultní Thomayerovy nemocnice a jeho šíření mimo organizaci v jakékoli formě bez souhlasu schvalovatele je zakázáno. Každý zaměstnanec odpovídá za to, že pracuje s platnou verzí dokumentu ©

Pořízené kopie jsou pouze informativní!

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 48 z 111

NEUTROFILNÍ SEGMENTY (relativní počet; mikroskopicky)

REFERENČNÍ MEZE – RELATIVNÍ POČET

Lokální laboratorní kód: 6126

Věk od	do	Referenční meze:							
		MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	1D	0	35	51	71	85	100	%	
2D	7D	0	20	35	55	65	100	%	
7D	1M	0	22	25	45	55	100	%	
1M	6M	0	11	22	45	55	100	%	
6M	1R	0	10	21	42	52	100	%	
1R	2R	0	10	21	43	53	100	%	
2R	4R	0	11	23	52	62	100	%	
4R	6R	0	23	32	61	71	100	%	
6R	8R	0	20	41	63	73	100	%	
8R	15R	0	25	44	65	75	100	%	
NAD 15R		0	25	47	70	80	100	%	

NEUTROFILY celkem (ABSOLUTNÍ POČET – DIF mikroskop)

REFERENČNÍ MEZE – ABSOLUTNÍ POČET (Promyelo+myelo+meta+tyče+segmenty)

Lokální laboratorní kód: 6240

Věk od	do	Referenční meze:							
		MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	1D	0	2,6	4,6	25,4	35	100	$10^{9/l}$	
2D	7D	0	1	1,8	11,8	16,6	100	$10^{9/l}$	
7D	1M	0	0,9	1,5	10,8	13,8	100	$10^{9/l}$	
1M	6M	0	0,6	1,1	9,4	13,2	100	$10^{9/l}$	
6M	1R	0	0,8	1,3	8,1	12,2	100	$10^{9/l}$	
1R	2R	0	0,8	1,3	8,2	12,5	100	$10^{9/l}$	
2R	4R	0	0,8	1,3	9,5	14,3	100	$10^{9/l}$	
4R	6R	0	0,9	1,6	10,1	15,6	100	$10^{9/l}$	
6R	8R	0	1	1,9	9,7	15,7	100	$10^{9/l}$	
8R	15R	0	1	2,0	9,1	14,8	100	$10^{9/l}$	
NAD 15R		0	1	2,0	7,0	14,6	1000	$10^{9/l}$	

Klinické informace:

ZVÝŠENÉ HODNOTY - infekce (většina bakteriálních, virových, mykotických i parazitárních), záněty (revmatická horečka, revmatoidní artritida, vaskulitida aj.), maligní choroby, poškození tkání (traumata, popáleniny, jaterní nekróza, nekróza srdečního svalu), poruchy metabolismu (diabetické koma, dna, eklampsie, uremie), léky (heparin, digitalis, lithium), hormony (adrenalin, kortikoidy, kontraceptiva), toxiny (endotoxin, hadí jedy), hematologické choroby (polycytemie vera, akutní anémie po krvácení nebo po hemolýze, chronická myeloidní leukémie, syndrom myelofibrózy, primární trombocytémie), emocionální vlivy (strach, stres), jiné příčiny (obezita, kouření, bolest, pozdní gravidita, hypersenzibilita na léky aj.).

SNIŽENÉ HODNOTY - polékové neutropenie (sulfoamidy, tyreostatika, peniciliny, antipyretika, antirevmatika), bakteriální infekce (salmonelózy, TCB, brucelóza, rickettsioly), virové infekty(hepatitida A, B, chřipka, spalničky, neštovice, inf. mononukleóza, zarděnky), nedostatek vitamínu B12 a kyselin

© Tento dokument je vlastnictvím Fakultní Thomayerovy nemocnice a jeho šíření mimo organizaci v jakékoli formě bez souhlasu schvalovatele je zakázáno. Každý zaměstnanec odpovídá za to, že pracuje s platnou verzí dokumentu ©

Pořízené kopie jsou pouze informativní!

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč		Strana 49 z 111

listové, vrozené neutropenie, autoimunitní neutropenie (revmatoidní artrida, SLE, chronická aktivní hepatitida), útlum po cytostaticích a záření, hypersplenismus.

POSUN K MLADŠÍM VÝVOJOVÝM FORMÁM - reaktivní změna v bílé krvetvorbě se zmnožením mladších vývojových forem granulocytární řady jako výraz zvýšené potřeby organismu na leukocyty s jejich následnou zvýšenou tvorbou v kostní dřeni - v periferní krvi se pak nachází větší množství méně zralých forem (neutrofilní tyče, lze nalézt i neutrofilní metamyelocyty a myelocyty) - výskyt u těžkých infekcí, otrav, krvácení, hemolýzy.

POSUN K ZRALÝM VÝVOJOVÝM FORMÁM - reaktivní změna v bílé krvetvorbě se zmnožením vyzrálejších vývojových forem granulocytární řady – v periferní krvi se nacházejí granulocyty s větším počtem segmentů v jádře (hypersegmentace) - výskyt u megaloblastických anémii, u sepsí.

BAZOFILY (relativní a absolutní počet, mikroskopicky)

REFERENČNÍ MEZE – RELATIVNÍ POČET

Lokální laboratorní kód: 6128 (relativní počet)

Referenční meze:								
Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.
0D	15R	0	0	0	2	8	100	%
15R	105R	0	0	0	1	5	100	%

REFERENČNÍ MEZE – ABSOLUTNÍ POČET

Lokální laboratorní kód: 6242

Referenční meze:								
Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.
0D	1D	0	0	0	0,8	4,0	50	$10^9/l$
2D	6M	0	0	0	0,4	2,5	50	$10^9/l$
6M	2R	0	0	0	0,2	2,3	50	$10^9/l$
2R	15R	0	0	0	0,3	2,2	50	$10^9/l$
NAD 15R		0	0	0	0,2	1,8	100	$10^9/l$

Klinické informace:

ZVÝŠENÉ HODNOTY - alergické reakce, myeloproliferace (chronická myeloidní leukémie, polycythemia vera), infekce (především ve fázi rekovařescence - chřipka, neštovice, spalničky, TBC), záněty (ulcerózní kolitida, revmatická artrida), jiné příčiny (systémová mastocytóza, stav po splenektomii, diabetes mellitus, chronické hemolytické anémie, karcinomy, nefrotický syndrom, hypertreóza, začínající menzes, těhotenství, užívání hormonální antikoncepcie).

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč		Strana 50 z 111

Eosinofily (relativní a absolutní počet, mikroskopicky)

REFERENČNÍ MEZE – RELATIVNÍ POČET

Lokální laboratorní kód: 6127

Referenční meze:								
Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.
0D	1D	0	0	0	4	10	100	%
2D	7D	0	0	0	8	15	100	%
7D	15R	0	0	0	7	14	100	%
NAD 15R		0	0	0	5	10	100	%

REFERENČNÍ MEZE – ABSOLUTNÍ POČET

Lokální laboratorní kód: 6241

Referenční meze:								
Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.
0D	1D	0	0	0	1,4	4,2	50	$10^9/l$
2D	7D	0	0	0	1,7	3,8	50	$10^9/l$
7D	6M	0	0	0	1,4	3,4	50	$10^9/l$
6M	2R	0	0	0	1,2	3,3	50	$10^9/l$
2R	4R	0	0	0	0,5	3,2	50	$10^9/l$
4R	6R	0	0	0	1,1	3,1	50	$10^9/l$
6R	15R	0	0	0	1,0	2,9	50	$10^9/l$
NAD 15R		0	0	0	0,5	1,8	1000	$10^9/l$

Klinické informace:

ZVÝŠENÉ HODNOTY - alergické reakce, infestace parazity, kožní choroby (ekzémy, psoriáza, pemfigus), hemopoetická onemocnění (perniciozní anémie, CML, polycytemie, m. Hodgkin, eosinofilní leukémie), tumory, GIT onemocnění (m- Crohn, ulcerózní kolitida), virové infekce (cytomegalovirová pneumonie, infekční lymfocytóza, infekční mononukleóza), jiné příčiny (stavy po ozáření nebo splenektomii, imunodeficienze, chronické onemocnění ledvin, kolagenózy, peritoneální dialýza, některé léky).

SNÍŽENÉ HODNOTY - zřídka diagnostikovány, nutno stanovit absolutní počet eosinofilů - často na počátku těžkých infekcí, léčba steroidy, virová onemocnění, během febrilních period

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč		Strana 51 z 111

Lymfocyty (relativní a absolutní počet, mikroskopicky)

Doplňující informace:

Vedle početních změn nutné brát v potaz morfologické a funkční odchylky lymfocytů (atypické lymfocyty, variabilní lymfocyty, reaktivní lymfocyty, velké formy lymfocytů, lymfomonocyty, plazmatické buňky atd.). Tyto nálezy se obvykle hodnotí textovým komentářem.

REFERENČNÍ MEZE – RELATIVNÍ POČET

Lokální laboratorní kód: 6130

Věk od	do	Referenční meze:							
		MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	1D	0	11	21	41	52	100	%	
2D	7D	0	21	31	51	61	100	%	
7D	1M	0	32	42	62	72	100	%	
1M	6M	0	36	46	71	81	100	%	
6M	1R	0	41	51	71	81	100	%	
1R	2R	0	39	49	71	81	100	%	
2R	4R	0	30	40	69	79	100	%	
4R	6R	0	22	32	60	70	100	%	
6R	8R	0	19	29	52	62	100	%	
8R	15R	0	18	25	49	60	100	%	
NAD 15R		0	10	20	45	60	100	%	

REFERENČNÍ MEZE – ABSOLUTNÍ POČET (Lymfocyty + plazmatické buňky)

Lokální laboratorní kód: 6244

Věk od	do	Referenční meze:							
		MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	1D	0	1,5	2	13,9	21,4	100	$10^{9/l}$	
2D	7D	0	1,1	1,6	10,7	15,6	100	$10^{9/l}$	
7D	1M	0	1,5	2,0	12,4	18	100	$10^{9/l}$	
1M	6M	0	1,7	2,3	13,8	19,4	100	$10^{9/l}$	
6M	1R	0	2,5	3,1	12,4	19	100	$10^{9/l}$	
1R	2R	0	2,3	2,9	12,4	18,6	100	$10^{9/l}$	
2R	4R	0	1,5	2,2	11,7	18,2	100	$10^{9/l}$	
4R	6R	0	1,1	1,6	9,3	15,4	100	$10^{9/l}$	
6R	8R	0	0,9	1,3	7,5	13,3	100	$10^{9/l}$	
8R	15R	0	0,9	1,3	6,6	12	100	$10^{9/l}$	
NAD 15R		0	0,4	0,8	4,0	10,8	1000	$10^{9/l}$	

Klinické informace:

ZVÝŠENÉ HODNOTY - akutní infekce (infekční mononukleóza, parotitida, zardénky, pertuse), chronické infekce (tuberkulóza, syfilis, hepatitida, CMV infekce), tyreotoxikóza, chronická lymfatická leukémie.

SNIŽENÉ HODNOTY - defekty imunity, poruchy kostní dřeně, stavy po cytostatické terapii a po ozařování, po terapii kortikoidy, SLE, u dialyzovaných nemocných.

Pozor - děti mohou reagovat lymfocytózou tam, kde dospělí reagují neutrofilií.

 Fakultní Thomayerova nemocnice	<h2>Odborná směrnice</h2> <p>Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč</p>	SMO – 480 – 29 verze 15
Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč		Strana 52 z 111

Plazmatické buňky (relativní počet, mikroskopicky)

Doplňující informace: plazmatické buňky se při výpočtu hodnoty absolutního počtu lymfocytů sčítají s relativním počtem lymfocytů (metoda 144)

REFERENČNÍ MEZE – RELATIVNÍ POČET

Lokální laboratorní kód: 6132

Referenční meze:									
Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
15R	105R	-1	-1	0	0	1	100	%	

Klinické informace:

Fyziologicky se vyskytují pouze ve dřeni. Výrazné zvýšení ve dřeni se vyskytuje u plazmocytomu. Objev v náteřech periferní krve naznačuje přítomnost chronické nebo akutní infekční choroby nebo revmatismu.

Monocyty (relativní a absolutní počet, mikroskopicky)

REFERENČNÍ MEZE – RELATIVNÍ POČET

Lokální laboratorní kód: 6129

Referenční meze:									
Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	1D	0	0	2	10	16	100	%	
2D	7D	0	0	3	15	24	100	%	
7D	6M	0	0	1	13	20	100	%	
6M	6R	0	0	1	9	15	100	%	
6R	15R	0	0	0	9	15	100	%	
NAD 15R		0	0	2	10	20	100	%	

REFERENČNÍ MEZE – ABSOLUTNÍ POČET

Lokální laboratorní kód: 6243

Referenční meze:									
Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	1D	0	0,1	0,2	3,4	6,7	50	$10^{^9}/l$	
2D	1M	0	0,1	0,2	3,2	6,1	50	$10^{^9}/l$	
1M	6M	0	0	0,1	2,5	5,0	50	$10^{^9}/l$	
6M	2R	0	0	0,1	1,6	4,7	50	$10^{^9}/l$	
2R	4R	0	0,4	0,6	1,5	3,5	50	$10^{^9}/l$	
4R	6R	0	0,3	0,5	1,4	3,5	50	$10^{^9}/l$	
6R	8R	0	0	0	1,3	3,3	50	$10^{^9}/l$	
8R	15R	0	0	0	1,2	3,0	50	$10^{^9}/l$	
NAD 15R		0	0,05	0,08	1,2	3,6	1000	$10^{^9}/l$	

Klinické informace:

ZVÝŠENÉ HODNOTY - chronické bakteriální infekce (tuberkulóza, bakteriální endokarditida, brucelóza, lues), sepse, úzdravná fáze infekce, hematologické choroby (m. Hodgkin, monocytová a myelomonocytová leukémie, MDS), doprovodný příznak dalších nemocí (m. Crohn, ulcerózní kolitida, revmatoidní artritida, kolagenózy, malignity, střádací choroby, SLE).

SNÍŽENÉ HODNOTY - kortikoterapie (vyplavením marginálních granulocytů) dojde k relativnímu snížení monocytárních elementů, kortikoidy také snižují signály vedoucí k aktivaci monocytů, a tím dojde ke snížení jejich vyplavování z dřeně), aplastická anémie, porucha vyzrávání myelomonocytární linie krvetvorby, vlasotobuněčná leukemie.

© Tento dokument je vlastnictvím Fakultní Thomayerovy nemocnice a jeho šíření mimo organizaci v jakémkoliv formě bez souhlasu schvalovatele je zakázáno. Každý zaměstnanec odpovídá za to, že pracuje s platnou verzí dokumentu ©

Pořízené kopie jsou pouze informativní!

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč		Strana 53 z 111

Normoblasty (relativní počet, mikroskopicky)

Doplňující informace:

Počet normoblastů je počítán na 100 hodnocených LEU

REFERENČNÍ MEZE – RELATIVNÍ POČET

Lokální laboratorní kód: 6120

Věk od	do	Referenční meze:							
		MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	3D	-1	-1	0	8	14	10000	%	
NAD 3D		-1	-1	0	0,1	1	1000	%	

Klinické informace:

Normoblasty se fyziologicky vyskytují v kostní dřeni, v periferní krvi pouze u novorozenců. V jiných věkových skupinách je nález normoblastů v periferní krvi důsledkem patologických stavů (vadná hemopoéza v kostní dřeni, výrazně zvýšená erytropoetická aktivita, maligní onemocnění, splenomegalie, extramedulární krvetvorba, myeloproliferativní choroby, infiltrace kostní dřeně při metastatickém postižení, perniciozní a hemolytické anémie atd.)

LEUKOERYTROBLASTOVÁ REAKCE - reaktivní změny, kdy se vedle nezralých buněk granulocytární řady objevují i jaderné prekurzory řady červené (ortho- a polychromní erytroblasty) - výskyt - myelofibróza, lymfoproliferativní stav, megaloblastická anémie, těžké hemolýzy.

Nezařad. buňky, bílá řada (NBU) (relativní a absolutní počet, mikroskopicky)

Doplňující informace: nezařaditelné buňky (metoda 134) se společně s myeloblasty (metoda 121) při výpočtu hodnoty absolutního počtu sčítají do metody 245 (Nezařaditelné buňky a blasty)

REFERENČNÍ MEZE – RELATIVNÍ POČET

Lokální laboratorní kód: 6134

Věk od	do	Referenční meze:							
		MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	105R	-1	-1	0	0	1	100	%	

REFERENČNÍ MEZE – ABSOLUTNÍ POČET (NBU + Myeloblasty)

Lokální laboratorní kód: 6245

Věk od	do	Referenční meze:							
		MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	105R	-1	-1	0	0	0,01	10000	$10^{+9}/l$	

Klinické informace:

Nezařaditelné buňky jsou buňky v nátěru kostní dřeně nebo obvodové krve, které jsou ve velmi raném stupni vývoje (stadium blastu) a které nelze morfologicky rozlišit (myeloblasty, lymfoblasty, monoblasty). Jejich přítomnost je projevem různých patologických stavů (např. leukémií).

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 54 z 111

Popis změn erytrocytů (krevní nátěr)

Doplňující informace:

Je automaticky prováděn pro všechny vzorky zpracovávané mikroskopicky (s patologií v leukocytárním rozpočtu hlášenou analyzátorem), u ostatních vzorků nutno dopsat požadavek o mikroskopické zhodnocení ERY do žádanky

Lokální laboratorní kód: 6200

Typ stanovení: mikroskopicky

Jednotka: -

Klinické informace: Hodnocení morfologie erytrocytů - morfologické změny (vzhled, tvar, zbarvení, velikost). Hodnocení Ery je nedílnou součástí hodnocení rozpočtu leukocytů. Nezbytné vyšetření při poruchách krvetvorby. Slouží k diferenciální diagnostice anémii.

Popis změn leukocytů (krevní nátěr)

Doplňující informace:

Je automaticky prováděn pro všechny vzorky zpracovávané mikroskopicky (s patologií v leukocytárním rozpočtu hlášenou analyzátorem), u ostatních vzorků nutno dopsat požadavek o mikroskopické zhodnocení LEU do žádanky

Lokální laboratorní kód: 6201

Typ stanovení: mikroskopicky

Jednotka: -

Klinické informace: Anomálie bílé krvinky - změny velikosti (obří granulocyty - při myelodysplázii, po podání cytostatik), změny v jádře (Pelger-Huetova anomálie = hyposegmentace neutrofilů - myelodyspl. syndrom, těžké infekce, hypersegmentace neutrofilů - myeloblastové anémie), změny v cytoplazmě (toxická granulace - infekce, otavy, léčba cytostatiky, vakuolizace - těžké infekce, septické stavy, otavy).

Popis změn trombocytů (krevní nátěr)

Doplňující informace:

Je automaticky prováděn pro všechny vzorky zpracovávané mikroskopicky (s patologií v leukocytárním rozpočtu hlášenou analyzátorem), dále u vzorků s počtem destiček pod $100 \times 10^9/l$

Lokální laboratorní kód: 6204

Typ stanovení: mikroskopicky

Jednotka: -

Klinické informace: Hodnocení textovým popisem - hodnotí se případné shluky či agregáty trombocytů, satelitní fenomén, anizocytóza trombocytů, výskyt makrotrombocytů, rozpad větších trombocytů apod.

INTERFERENCE - nesprávný odběr krve, dlouhá doba stání za extrémních podmínek (zejména v chladu!!!)

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 55 z 111

Etanol-gelifikační test (Monomery fibrinu)

Materiál: Krev
Odběr do: Plast s protisrážlivou úpravou - citrát sodný 1+9

Poznámka k odběru:

Odběr venózní krve do příslušné odběrové nádobky s citrátem sodným (0,109 mol/l, tj. 3,2%) v poměru 9 dílů krve a 1 díl citrátu. **Zkumavka Vacuette (modrý uzávěr)** - 3 – 5 ml.

Maximální přípustná odchylka je +/- 10 %. Platí pro rozmezí hematokritu 0,25 - 0,60. Při odběru je nutné zachovat správný poměr krve a antikoagulační přísady.

Po odběru je nutno krev promísit otočením zkumavky (3 - 6 x). Stanovení ovlivňuje nezajištění stabilní teploty během transportu, chyběně odebraná krev, detergenty.

NA ŽÁDANKU UVÁDĚT INFORMACE O LÉČBĚ!

Předanalytická úprava vzorku:

Centrifugace krve 15 minut při 2000-2500 g (u používaných laboratorních centrifug 2300 g = 3700 rpm). Získá se plazma chudá na trombocyty, ze které se provádí vlastní vyšetření.

Doplňující informace:

Fibrinové monomery běžně rychle spontánně polymerují na rozpustné fibrinové vlákno. Jejich detekovatelná přítomnost v plazmě svědčí o aktivaci koagulace (např. DIC). Hodnotí se tvorba gelu. Hodnocení je zatíženo subjektivní chybou!!!

Způsob vydávání výsledků - pozitivní (vytvoření gelu = aktivace koagulace a fibrinolýzy), negativní (bez vytvoření gelu, bez zákalu).

Vzorek transportovat do laboratoře nejdéle 1 hodinu po odběru při teplotě 15 - 25 °C.

Stabilita: 1 h

Poznámka ke stabilitě: Stabilita se týká získané plazmy.

Dostupnost pro rutinní vyšetření: Denně

Příjem rutinní: Oddělení klinické hematologie FTN, laboratoř

Odezva rutinní: V den doručení

Dostupnost pro statim: Denně

Příjem statimový: Oddělení klinické hematologie FTN, laboratoř

Odezva statimová: Do 1 hodiny od doručení materiálu

Typ stanovení: koagulační

Jednotka: -

Klinické informace:

Screeningový test – umožní posoudit stupeň aktivace koagulačního systému. Pozitivní výsledek svědčí o abnormální prudké aktivaci intravaskulárního srážení (DIC, šokové stavy, trombotické stavy, IM, tumory, pooperační stavy, SLE).

Falešné a nejasné pozitivity mohou být způsobeny přítomností paraproteinu, bílkovin akutní fáze zánětu, problematickým náběrem a špatným preanalytickým zpracováním vzorku.

Falešná negativita - při afibrinogenémii.

Lokální laboratorní kód: 6430

© Tento dokument je vlastnictvím Fakultní Thomayerovy nemocnice a jeho šíření mimo organizaci v jakékoli formě bez souhlasu schvalovatele je zakázáno. Každý zaměstnanec odpovídá za to, že pracuje s platnou verzí dokumentu ©

Pořízené kopie jsou pouze informativní!

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 56 z 111

Euglobulinová fibrinolýza

Materiál: Krev
Odběr do: Plast s protisrážlivou úpravou - citrát sodný 1+9

Poznámka k odběru:

Odběr venózní krve do příslušné odběrové nádobky s citrátem sodným (0,109 mol/l, tj. 3,2%) v poměru 9 dílů krve a 1 díl citrátu. **Zkumavka Vacuette (modrý uzávěr)** - 3 – 5 ml.

Maximální přípustná odchylka je +/- 10 %. Platí pro rozmezí hematokritu 0,25 - 0,60. Při odběru nutno zachovat správný poměr krve a antikoagulační přísady.

Po odběru nutno krev promísit otočením zkumavky (3 - 6 x).

Předanalytická úprava vzorku:

Centrifugace vzorku 15 minut při 2000-2500 g (u používaných laboratorních centrifug 2300 g = 3700 rpm). Získá se plazma chudá na trombocyty, ze které se provádí vlastní vyšetření.

Doplňující informace:

Materiál k vyšetření doručit do laboratoře od 7 do 9 hodin dopoledne.

Vzorek transportovat do laboratoře nejdéle 1 hodinu po odběru při teplotě 15 - 25 °C.

Stabilita: 30 min

Poznámka ke stabilitě: Stabilita se týká získané plazmy při 15 -25 °C.

Dostupnost pro rutinní vyšetření: Pondělí až pátek

Příjem rutinní: Oddělení klinické hematologie FTN, laboratoř

Odezva rutinní: V den doručení

Dostupnost pro statim: Není statimové vyšetření!

Příjem statimový:

Typ stanovení: sledování rozpouštění sraženiny (čas)

Jednotka: minuta

Referenční meze:

Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	105R	0	100	120	500	700		minuta	

Klinické informace:

POUŽITÍ TESTU - globální test fibrinolytického systému poskytující informaci o lytické aktivitě euglobulinové frakce, pozitivní u stavů, kde je urychlená fibrinolýza.

Podezření na aktivaci fibrinolytického systému, součást vyšetření před komplikovanými operacemi.

ZVÝŠENÍ FIBRINOLYTICKÉ AKTIVITY (čas pod 2 h) - u trombolytické léčby, DIC, u aktivace primární fibrinolýzy, při vysoké zátěži a stresu, fyziologicky u novorozenců. Delší čas - nemocní léčení dikumarinami.

Falešná pozitivita (pod 2 h) - při nesprávném odběru, kdy dojde k aktivaci koagulace, při hyperfibrinogenémii.

Lokální laboratorní kód: 6431

© Tento dokument je vlastnictvím Fakultní Thomayerovy nemocnice a jeho šíření mimo organizaci v jakékoli formě bez souhlasu schvalovatele je zakázáno. Každý zaměstnanec odpovídá za to, že pracuje s platnou verzí dokumentu ©

Pořízené kopie jsou pouze informativní!

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 57 z 111

Fe v kostní dřeni (Siderocyty, sideroblasty, siderofágy, extracel. železo)

Materiál: Kostní dřeň

Odběr do: Sklo mikroskopické podložní

Poznámka k odběru:

Punkce kostní dřeně se provádí na ambulanci OKH (případně na jiném klinickém oddělení FTN), z indikace hematologa.

Předanalytická úprava vzorku:

Nátěr kostní dřeně je nutné zhotovit ihned po odběru.

Doplňující informace:

Nátěry je nutné přenášet a uchovávat v uzavřeném prostředí, aby se na ně nenachytaly prachové částice.

Stabilita:

Poznámka ke stabilitě: Stabilita nefixovaných nátěrů kostní dřeně je až několik týdnů, optimální je zpracování do 10 dnů.

Dostupnost pro rutinní vyšetření: Pondělí až pátek

Příjem rutinní: Oddělení klinické hematologie FTN, laboratoř

Odezva rutinní: Do 1 měsíce od doručení materiálu do laboratoře

Dostupnost pro statim: Není statimové vyšetření!

Příjem statimový:

Typ stanovení: cytochemické stanovení, mikroskopicky

Jednotka: %

SIDEROCYTY

Průkaz železa přítomného ve ferritinu nebo hemosiderinu (zásobní forma železa), hodnotí se relativní počet siderocytů (erytrocytů obsahujících zrnka železa) na 1000 erytrocytů

Typ stanovení: cytochemické stanovení, mikroskopicky

Jednotka: %

Referenční meze:

Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	105R	0	0	0,0	0,3	0,6	100	%	

Klinické informace: Siderocyty se vyskytují u nemocných po splenektomii.

Lokální laboratorní kód: 6221

© Tento dokument je vlastnictvím Fakultní Thomayerovy nemocnice a jeho šíření mimo organizaci v jakékoli formě bez souhlasu schvalovatele je zakázáno. Každý zaměstnanec odpovídá za to, že pracuje s platnou verzí dokumentu ©

Pořízené kopie jsou pouze informativní!

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 58 z 111

SIDEROBLASTY

Průkaz železa přítomného ve formě ferritinu nebo hemosiderinu (zá sobní forma železa), hodnotí se relativní počet sideroblastů na 100 normoblastů. Při uspořádání depozit železa kolem jádra - prstenčité sideroblasty.

Typ stanovení: cytochemické stanovení, mikroskopicky

Jednotka: %

Referenční meze:									
Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	105R	0	20	40	60	80	100	%	

Klinické informace:

Snížený výskyt sideroblastů může být vyvolán poklesem plazmatického železa a/nebo celkovým poklesem železa v organismu. U některých stavů může být počet sideroblastů velmi nízký (5 - 10 %) nebo mohou úplně chybět (těžká bakteriální infekce, TBC, akutní revmatická horečka, generalizovaná karcinóza).

Zvýšené hodnoty jsou nalézány u nemocných s hemolytickými anémiemi, po častých a mnohonásobných transfúzích, při diserytropoetických anémiích a neefektivní erytropoéze.

Prstenčité (věnečkovité) sideroblasty jsou patologické erytroblasty, které mají zrna železa uspořádána věnečkovitě kolem jádra. Toto uspořádání je projevem hromadění železa v mitochondriích a vyskytuje se v náteřech kostní dřeně a obvodové krve např. u megaloblastové anémie, myelodysplastického syndromu.

Lokální laboratorní kód: 6220

SIDEROFÁGY

Výsledek ve formě textu (popis nálezu).

Klinické informace:

Siderofágy jsou buňky fagocytujícího retikula obsahující zásobní železo. Jejich nález může sloužit jako pomůcka pro rozlišení anémie chronických onemocnění od anémie z nedostatku železa (siderofágy nejsou přítomné).

EXTRACELULÁRNÍ ŽELEZO

Výsledek ve formě textu (popis nálezu). Hodnotí se výskyt částic železa mimo krevní buňku.

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 59 z 111

Fibrinogen

Materiál: Krev
Odběr do: Plast s protisrážlivou úpravou - citrát sodný 1+9

Poznámka k odběru:

Odběr venózní krve do příslušné odběrové nádobky s citrátem sodným 0,109 mol/l, tj. 3,2% v poměru 9 dílů krve a 1 díl citrátu. **Zkumavka Vacuette (modrý uzávěr)** - 2 – 5 ml.

Maximální přípustná odchylka je +/- 10 %. Platí pro rozmezí hematokritu 0,25 - 0,60.

Po odběru je krev nutno promísit otočením zkumavky (3 - 6 x).

NA ŽÁDANKU UVÁDĚT INFORMACE O LÉČBĚ!

Předanalytická úprava vzorku:

Centrifugací vzorku **15 minut při 2000-2500 g** (u používaných laboratorních centrifug **2300 g = 3700 rpm**) a při laboratorní teplotě získáme plazmu chudou na destičky.

Doplňující informace:

Vzorek transportovat do laboratoře nejdéle 2 hodiny po odběru při teplotě 15 - 25 °C.

Stabilita: 4 h

Poznámka ke stabilitě: Stabilita se týká získané plazmy.

Dostupnost pro rutinní vyšetření: Denně

Příjem rutinní: Oddělení klinické hematologie FTN, laboratoř

Odezva rutinní: V den doručení

Dostupnost pro statim: Denně

Příjem statimový: Oddělení klinické hematologie FTN, laboratoř

Odezva statimová: Do 1 hodiny od doručení materiálu

Typ stanovení: koagulační (magnetická detekce)

Jednotka: g/l

Referenční meze:

Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	1R	0,01	1,1	1,5	3,4	4,5	20	g/l	
1R	6R	0,01	1,3	1,7	4,0	5,1	20	g/l	
6R	11R	0,01	1,15	1,55	4,0	5,1	20	g/l	
11R	16R	0,01	1,15	1,55	4,5	5,6	20	g/l	
16R	18R	0,01	1,2	1,6	4,2	5,3	20	g/l	
18R	105R	0,01	1,4	1,8	4,2	5,3	20	g/l	

© Tento dokument je vlastnictvím Fakultní Thomayerovy nemocnice a jeho šíření mimo organizaci v jakémkoliv formě bez souhlasu schvalovatele je zakázáno. Každý zaměstnanec odpovídá za to, že pracuje s platnou verzí dokumentu ©

Pořízené kopie jsou pouze informativní!

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 60 z 111

Klinické informace:

Diagnostika a léčba koagulačních poruch, kontrola fibrinolytické terapie, hepatopatie a druhotné jaterní dysfunkce.

ZVÝŠENÉ HODNOTY - dysfibrinogenemie při jaterních a vrozených poruchách, jako protein akutní fáze se zvyšuje při poranění, zánětech, neoplastických onemocnění, akutních stavech (IM, NCPM), fyziologické zvýšení v těhotenství. Vyšší hodnoty mohou být u obézních osob, u kuřáků a osob užívajících hormonální antikoncepci nebo estrogeny. Hladina nad 4,2 g/l je považována za trombofilní riziko.

SNÍŽENÉ HODNOTY - abifibrinogemie a hypofibrinogenemie, jaterní poruchy (snížená syntéza), DIC (zvýšená spotřeba), trombolytická léčba, zvýšené ztráty (velká poranění, hemodiluce, silné krvácení), podvýživa, podání velkého množství transfúzí.

Výsledek může být ovlivněn zvýšenou hladinou bilirubinu, lipidů, hemolýzou. Některé léky (např. anabolické steroidy, androgeny, fenobarbital, streptokináza, urokináza a kys. valproová) mohou způsobit snížení fibrinogenu.

Lokální laboratorní kód:

6420

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 61 z 111

Fragilita kapilár (Rumpel-Leede test)

Materiál: Kůže

Odběr do:

Poznámka k odběru:

Vyšetření se provádí přímo pacientovi na ambulanci OKH.

Předanalytická úprava vzorku:

Doplňující informace:

vyšetření je prováděno v hematologické ambulanci (pavilon A3, suterén)

Stabilita:

Poznámka ke stabilitě:

Dostupnost pro rutinní vyšetření: Pondělí až pátek

Příjem rutinní:

Odezva rutinní: V den provedení vyšetření

Dostupnost pro statim: Není statimové vyšetření!

Příjem statimový:

Typ stanovení:

Jednotka: 1

Referenční meze:									
Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	105R	-1	-1	0	16	20	25	1	

Klinické informace:

Rezistence kapilár (Rumpel-Leedův test) je test, který vypovídá o kvalitě cévní stěny. Zjišťuje se počet petechií, které se vytvoří na určité ploše předloktí po stlačení známou silou. Výsledek se považuje za negativní, je-li počet petechií 0 -16, stupeň pozitivity se vyjadřuje většinou + do +++ a je zatížen subjektivní chybou.

Lokální laboratorní kód: 6403

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 62 z 111

Krevní obraz základní

Materiál: Krev
Odběr do: Plast s protisrážlivou přísadou - K₃EDTA

Poznámka k odběru:

Odběr do zkumavek **Vacuette (fialový uzávěr)** s protisrážlivým činidlem (K₃EDTA) a kepů pro kapilární odběr (obsahující jako protisrážlivé činidlo K₃EDTA)

Předanalytická úprava vzorku:

Před vyšetřením krev dobře promíšit. Je-li krev uskladněna v lednici, před vyšetřením nechat temperovat na laboratorní teplotu. Optimální čas od odběru do zpracování 2 hodiny.

Doplňující informace:

Vzorek transportovat do laboratoře nejdéle 2 hodiny po odběru při teplotě 15 - 25 °C.

Stabilita: 5 h

Poznámka ke stabilitě: Stabilita při teplotě 15 - 25 °C.

Dostupnost pro rutinní vyšetření: Denně

Příjem rutinní: Oddělení klinické hematologie FTN, laboratoř

Odezva rutinní: V den doručení

Dostupnost pro statim: Denně

Příjem statimový: Oddělení klinické hematologie FTN, laboratoř

Odezva statimová: Do 1 hodiny od doručení materiálu

Klinické informace: Referenční meze, další klinické informace a údaje týkající se případných interferencí a faktorů ovlivňujících měření jsou uvedeny u jednotlivých parametrů. Souhrnný přehled referenčních mezí také viz kapitola [LP H-01 Přílohy](#).

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč		Strana 63 z 111

INFORMACE K JEDNOTLIVÝM PARAMETRŮM KREVNÍHO OBRAZU

KO - Leukocyty

Typ stanovení: průtoková fluorescenční cytometrie

Jednotka: $10^9/l$

Věk od	do	Referenční meze:						
		MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.
0D	1D	0	6,0	9,0	38,0	42,0	90000	$10^9/l$
2D	7D	0	3,5	5,0	21,0	25,5	90000	$10^9/l$
7D	1M	0	3,5	5,0	20,0	25,0	90000	$10^9/l$
1M	6M	0	3,5	5,0	19,5	24,5	90000	$10^9/l$
6M	2R	0	4,5	6,0	17,5	23,5	90000	$10^9/l$
2R	4R	0	4,0	5,5	17,0	23,0	90000	$10^9/l$
4R	6R	0	3,5	5,0	15,5	22,0	90000	$10^9/l$
6R	8R	0	3,0	4,5	14,5	21,5	90000	$10^9/l$
8R	15R	0	3,0	4,5	13,5	20,0	90000	$10^9/l$
NAD 15R		0	2,5	4,0	10,0	18,0	90000	$10^9/l$

Klinické informace:

ZVÝŠENÍ POČTU (LEUKOCYTÓZA) - akutní infekce, zánět, intoxikace (metabolické, léky, chemikálie), akutní krvácení, akutní hemolýza erytrocytů, myeloproliferativní onemocnění, tkáňová nekróza (AIM, tumor, popáleniny, gangréna), diabetické koma, šokové stavy, terapie glukokortikoidy, fyziologicky - fyzická zátěž, emoční stres, menstruace, porod.

SNÍŽENÍ POČTU (LEUKOPENIE) - infekce (inf. mononukleóza, hepatitis, chřipka, spalničky, zarděnky, tyfus, paratyfus), útlum po léčích, cytostaticích, po ionizujícím záření, hematologická onemocnění (perniciózní anémie, aplastická anémie, aleukemická leukémie), hypersplenismus, anafylaktický šok, kachexie, těžké renální poranění, nádory.

FAKTORY OVLIVNĚNÍ - věk, stres, infekce, kouření, cirkadiánní rytmy, způsob odběru.

INTERFERENCE - dlouhá doba stání za extrémních podmínek, vysoký počet normoblastů, nedostatečná lýze erytroblastů při analýze, vadný odběr (kanya, neodpovídající množství krve), nevhodné antikoagulans, aglutinace granulocytů, paraproteinémie, zvýšené lipidy, malárie, kryoglobulinu.

Lokální laboratorní kód:

6101

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč		Strana 64 z 111

KO - erytrocyty

Doplňující informace:

Léky gentamycin a methyldopa zvyšují počet erytrocytů.

Typ stanovení: impedančně, počet částic

Jednotka: $10^{12}/l$

Věk od	do	Referenční meze:						
		MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.
0D	3D	0,5	3,0	4,0	6,6	7,6	15	$10^{12}/l$
4D	1M	0,5	2,6	3,6	6,2	7,2	15	$10^{12}/l$
1M	2M	0,5	2,0	3,0	5,0	6,0	15	$10^{12}/l$
2M	3M	0,5	1,7	2,7	4,9	5,9	15	$10^{12}/l$
3M	6M	0,5	2,1	3,1	4,5	5,5	15	$10^{12}/l$
6M	2R	0,5	2,6	3,7	5,3	6,3	15	$10^{12}/l$
2R	6R	0,5	2,9	3,9	5,3	6,3	15	$10^{12}/l$
	6R	12R	0,5	3,0	4,0	5,2	6,2	$10^{12}/l$
F	12R	15R	0,5	3,1	4,1	5,1	6,1	$10^{12}/l$
M	12R	15R	0,5	3,5	4,5	5,3	6,3	$10^{12}/l$
F	NAD 15R	0,5	2,8	3,8	5,2	6,2	15	$10^{12}/l$
M	NAD 15R	0,5	3,0	4,0	5,8	6,8	15	$10^{12}/l$

Klinické informace:

STAVY VEDOUCÍ KE SNÍŽENÍ HODNOT ERYTROCYTŮ - akutní nebo chronické krvácení, popáleniny, hemolytické anémie, anémie z nedostatku železa, z nedostatku vitamínu B12 nebo folátů, metabolické poruchy, chronické záněty, poškození kostní dřeně, těhotenství.

STAVY VEDOUCÍ KE ZVÝŠENÍ HODNOT ERYTROCYTŮ - dehydratace, plicní choroby, vrozená srdeční vada, onemocnění ledvin, masivní transfúze krve, tkáňová hypoxie, polycythemie vera, dlouhodobý pobyt ve vyšších nadmořských výškách, androgeny.

INTERFERENCE - dlouhá doba stání za extrémních podmínek, nevhodné antikoagulans, kryoproteiny, paraproteinemie, chladové aglutininy (počet erytrocytů falešně snížen a jejich střední objem falešně zvýšen), hemolýza, ikterus, chylomikra.

ZDROJE VARIABILITY NEOVLIVNITELNÉ - věk, pohlaví.

Lokální laboratorní kód: 6102

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 65 z 111

KO - Hemoglobin

Doplňující informace:

Společně s hodnotou hematokritu nutný pro klasifikaci anémii, časný odhad patologických procesů vedoucích k anémii, odhad příčin anémie.

Typ stanovení: spektrofotometricky

Jednotka: g/l

Referenční meze:									
Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	3D	1	125	145	225	240	300	g/l	
4D	1M	1	110	130	210	225	300	g/l	
1M	2M	1	80	100	180	195	300	g/l	
2M	3M	1	70	90	140	155	300	g/l	
3M	6M	1	75	95	135	150	300	g/l	
6M	2R	1	85	105	135	150	300	g/l	
2R	6R	1	95	115	135	150	300	g/l	
6R	12R	1	95	115	155	170	300	g/l	
F	12R	15R	1	100	120	160	175	300	g/l
M	12R	15R	1	110	130	160	175	300	g/l
F	NAD	15R	1	100	120	160	175	300	g/l
M	NAD	15R	1	105	135	175	190	300	g/l

Klinické informace:

SNÍŽENÉ HODNOTY - anémie způsobené nedostatkem Fe, vitamínu B12, folátů, vrozené poruchy hemoglobinu (srpkovitá anémie, talasémie), krvácení, jaterní cirhóza, ledvinové onemocnění, masivní destrukce červených krvinek, onemocnění kostní dřeně, karcinomy postihující kostní dřeň. K slabému poklesu dochází v těhotenství.

ZVÝŠENÉ HODNOTY - dehydratace, plicní choroby, polycythemia vera, dlouhodobý pobyt ve vyšších nadmořských výškách.

INTERFERENCE - dlouhá doba stání za extrémních podmínek, nevhodné antikoagulans, paraproteiny, hyperglykémie, vysoký počet leukocytů, rezistentní erytrocyty.

ZDROJE VARIABILITY NEOVLIVNITELNÉ- věk, pohlaví, cirkadiální rytmy (nejvyšší hodnoty kolem 8. hodiny, nejnižší kolem 20. hodiny).

Hemolýza vzorku nemá vliv na hladinu hemoglobinu!!

Lokální laboratorní kód: 6103

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 66 z 111

KO - hematokrit

Doplňující informace:

Společně s hodnotou hemoglobinu nutný pro klasifikaci anémii, časný odhad patologických procesů vedoucích k anémii, odhad příčin anémie.

Typ stanovení: počítání částic impedančně (objemový podíl, plošný integrál impedančních impulsů

Jednotka: 1

Referenční meze:									
Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	3D	0,01	0,37	0,45	0,67	0,77	0,9	1	
4D	1M	0,01	0,32	0,4	0,64	0,74	0,9	1	
1M	2M	0,01	0,23	0,31	0,55	0,65	0,9	1	
2M	3M	0,01	0,2	0,28	0,42	0,52	0,9	1	
3M	6M	0,01	0,21	0,29	0,41	0,51	0,9	1	
6M	2R	0,01	0,25	0,33	0,39	0,49	0,9	1	
2R	6R	0,01	0,26	0,34	0,4	0,5	0,9	1	
6R	12R	0,01	0,27	0,35	0,45	0,55	0,9	1	
F	12R	15R	0,01	0,28	0,36	0,46	0,56	0,9	1
M	12R	15R	0,01	0,29	0,37	0,49	0,59F	0,9	1
F	NAD	15R	0,01	0,27	0,35	0,47	0,57	0,9	1
M	NAD	15R	0,01	0,32	0,4	0,5	0,6	0,9	1

Klinické informace:

SNÍŽENÉ HODNOTY - anémie způsobené nedostatkem Fe, vitamínu B12, folátů, krvácení, jaterní cirhóza, nádorová onemocnění, těhotenství, hyperhydratace.

ZVÝŠENÉ HODNOTY - dehydratace, plicní choroby, polycythemie vera, dlouhodobý pobyt ve vyšších nadmořských výškách, polyglobulie, onemocnění CNS, tumory.

INTERFERENCE - dlouhá doba stání za extrémních podmínek, nevhodné antikoagulans, paraproteiny, hyperglykémie, chladové aglutininy, vysoký počet leukocytů, hemolýza, ikterus, chylozita vzorku.

ZDROJE VARIABILITY NEOVLIVNITELNÉ- věk, pohlaví.

Lokální laboratorní kód: 6104

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 67 z 111

KO - Střední objem erytrocytu (MCV)

Typ stanovení: impedančně

Jednotka: fl

Referenční meze:

Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	3D	40	83	95	121	133	200	fl	
4D	1M	40	75	87	125	137	200	fl	
1M	2M	40	73	85	123	135	200	fl	
2M	3M	40	65	77	115	127	200	fl	
3M	6M	40	62	74	108	120	200	fl	
6M	2R	40	58	70	86	98	200	fl	
2R	6R	40	63	75	87	99	200	fl	
6R	12R	40	65	77	95	107	200	fl	
F	12R	15R	40	66	78	102	114	200	fl
M	12R	15R	40	66	78	98	110	200	fl
NAD 15R		40	70	82	98	110	200	fl	

Klinické informace:

FAKTOŘY OVLIVNĚNÍ - věk, pohlaví, nadmořská výška, zatažení paže při odběru.

INTERFERENCE - dlouhá doba stání za extrémních podmínek, hyperglykémie, lipemie, chladové aglutininy, nevhodné antikoagulans.

SNÍŽENÉ HODNOTY - mikrocytóza např. při deficitu Fe, B6, mědi, dlouhodobá ztráta krve

ZVÝŠENÉ HODNOTY - makrocytóza např. při regenerativních anémiích, při jaterní cirhóze, MDS, u kuřáků, alkoholiků, u osob s deficitem folátů a vitamínu B12.

Lokální laboratorní kód: 6105

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 68 z 111

KO - Hemoglobin erytrocytu (MCH)

Doplňující informace:

Společně s hodnotou hemoglobinu nutný pro klasifikaci anémii, časný odhad patologických procesů vedoucích k anémii, odhad příčin anémie.

Typ stanovení: výpočet

Jednotka: pg

Věk od	do	Referenční meze:							
		MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	3D	10	29	31	37	41	80	pg	
4D	2M	10	26	28	40	44	80	pg	
2M	3M	10	24	26	34	38	80	pg	
3M	6M	10	23	25	35	39	80	pg	
6M	2R	10	21	23	31	35	80	pg	
2R	6R	10	22	24	30	34	80	pg	
6R	12R	10	23	25	33	37	80	pg	
12R	15R	10	23	25	35	39	80	pg	
NAD 15R		10	26	28	34	38	80	pg	

Klinické informace:

INTERFERENCE - dlouhá doba stání za extrémních podmínek, nevhodné antikoagulans, kryoproteiny, paraproteinemie, chladové aglutininy, hemolýza, ikterus, chylomikra.

ZVÝŠENÉ HODNOTY - např. deficit folátu a vitamínu B12, regenerativní anémie, jaterní poruchy, MDS.

SNÍŽENÉ HODNOTY - např. deficit Fe, Cu, B6, dlouhodobá ztráta krve.

Lokální laboratorní kód: 6106

KO - koncentrace hemoglobinu (MCHC)

Dopljující informace:

Společně s hodnotou hemoglobinu nutný pro klasifikaci anémii, časný odhad patologických procesů vedoucích k anémii, odhad příčin anémie.

Typ stanovení: výpočet

Jednotka: g/l

Věk od	do	Referenční meze:							
		MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	3D	0	260	290	370	385	400	g/l	
4D	1M	0	250	280	380	390	400	g/l	
1M	3M	0	260	290	370	385	400	g/l	
3M	2R	0	270	300	360	375	400	g/l	
2R	15R	0	280	310	370	385	400	g/l	
NAD 15R		0	290	320	360	380	400	g/l	

Klinické informace:

INTERFERENCE - dlouhá doba stání za extrémních podmínek, nevhodné antikoagulans, kryoproteiny, paraproteinemie, chladové aglutininy (MCHC abnormálně zvýšené), hemolýza, ikterus, chylomikra.

SNÍŽENÉ HODNOTY - deficit Fe, dlouhodobá ztráta krve.

Lokální laboratorní kód: 6106

© Tento dokument je vlastnictvím Fakultní Thomayerovy nemocnice a jeho šíření mimo organizaci v jakékoli formě bez souhlasu schvalovatele je zakázáno. Každý zaměstnanec odpovídá za to, že pracuje s platnou verzí dokumentu ©

Pořízené kopie jsou pouze informativní!

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč		Strana 69 z 111

KO - Anizocytóza erytrocytů (RDW)

Doplňující informace:

Počítaná hodnota z histogramu erytrocytů.

Jedná se o rozložení distribuce velikosti v populaci erytrocytů – vyjádřená jednak jako variační koeficient (%) = RDW-CV; jednak jako směrodatná odchylka (fl) = RDW-SD.

Typ stanovení: výpočet z histogramu

Jednotka (RDW-CV): %

Referenční meze:									
Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	15R	1	9	11,5	14,5	19,5	50	%	
NAD 15R		1	7,5	10	15,2	20	50	%	

Jednotka (RDW-SD): fl

Referenční meze:									
Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	105R	0	0	37	54	65	1000	fl	

Klinické informace:

ZVÝŠENÉ HODNOTY - např. akutní hemolytická anémie, deficit kyseliny listové nebo vitamínu B12, makro či mikrocytóza obecně.

INTERFERENCE - hemolýza, ikterus (bilirubin nad 300 ng/l), chylomikra, paraproteinémie, chladové aglutininy, dlouhá doba stání za extrémních podmínek, nevhodné antikoagulans.

Lokální laboratorní kód: 6110 (RDW-CV); 6114 (RDW-SD)

KO - Trombocyty

Doplňující informace:

Z odběru kapilární krve jsou hodnoty trombocytů cca o 20 - 30 % nižší ve srovnání s odběrem žilní krve.

Typ stanovení: impedančně, počet částic

Jednotka: $10^9/l$

Referenční meze:									
Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	15R	0	100	150	450	700	99999	$10^9/l$	
NAD 15R		0	100	150	400	650	99999	$10^9/l$	

Klinické informace:

ZVÝŠENÉ HODNOTY - infekce, zánětlivá onemocnění, malignity, cirhóza, nefritida, myeloproliferativní onemocnění, nedostatek Fe, krvácení, po splenektomii, v těhotenství.

SNÍŽENÉ HODNOTY - virové infekce, některé léky a chemoterapeutika (antibiotika, cytostatika, sloučeniny těžkých kovů), poruchy tvorby ve dřeni, hypersplenismus, nedostatek vitamínu B12, abúzus alkoholu, po ozárování.

Arteficiální snížení (pseudotrombocytopenie) - vlivem protisrážlivého činiidla K₃EDTA – tvorba shluků PLT - v případě opakování nálezu

© Tento dokument je vlastnictvím Fakultní Thomayerovy nemocnice a jeho šíření mimo organizaci v jakékoli formě bez souhlasu schvalovatele je zakázáno. Každý zaměstnanec odpovídá za to, že pracuje s platnou verzí dokumentu ©

Pořízené kopie jsou pouze informativní!

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 70 z 111

shluků PLT je vhodné **odebírat krev pro stanovení trombocytů do citrátové zkumavky nebo zkumavky THROMBOEXACT (Sarstedt)**.

Jiné parametry KO se nestanovují!!!. Odběr je nutné doručit do laboratoře ihned po odběru, v případě odběru do citrátu zkumavku/žádanku zřetelně označit **TROMBO Z CITRÁTU**.

TROMBOCYTOPENIE (pod $100 \times 10^9/l$) spojena s rizikem krvácení (do hodnot $20 \times 10^9/l$ obvykle pouze ve spojení s dalším rizikovým faktorem (např. defekt koagulačního faktoru(ů)).

TROMBOCYTOZA (nad $1000 \times 10^9/l$) spojena s rizikem vzniku trombózy.

INTERFERENCE - nesprávný odběr krve (zejména pokud dojde k aktivaci koagulace, např. při kapilárním odběru při násilném vymačkávání krve), dlouhá doba stání za extrémních podmínek, nevhodné antikoagulans, přítomnost agregátů, satelitní fenomén, mikrotrombocyty, makrotrombocyty, kryoglobuliny, zvýšené lipidy, přítomnost mikroorganismů, mikrocytů, schistocytů.

Při počtu trombocytů pod $100 \times 10^9/l$ se automaticky provádí **KONTROLA**

TROMBOCYTŮ V NÁTĚRU. Hodnotí se případné interference (shluhy, satelitní fenomén, anizocytóza trombocytů).

Lokální laboratorní kód: 6108 (v případě TROMBO Z CITRÁTU 6358, THROMBOEXACT 6166)

KO - Střední objem trombocytu (MPV)

Typ stanovení: výpočet

Jednotka: fl

Referenční meze:

Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	105R	0,1	5	7,8	12,8	15	20	fl	

Klinické informace:

INTERFERENCE - nesprávný odběr krve, dlouhá doba stání za extrémních podmínek, nevhodné antikoagulans, přítomnost agregátů, satelitní fenomén, mikrotrombocyty, makrotrombocyty, kryoglobuliny, zvýšené lipidy, přítomnost mikroorganismů, mikrocytů, schistocytů.

Zvýšené hodnoty - přítomnost makrotrombocytů (obvykle se jedná o mladé destičky, výskyt makrotrombocytů je dále charakteristický pro některé vrozené syndromy, např. Bernard-Soulierův syndrom)

Lokální laboratorní kód: 6112

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč		Strana 71 z 111

KO - anizocytóza trombocytů (PDW)

Doplňující informace:

Počítaná hodnota z histogramu trombocytů.

Jedná se o rozložení distribuce velikosti v populaci trombocytů = vyjádřený jako směrodatná odchylka (fl).

Typ stanovení: výpočet z histogramu

Jednotka: fl

Referenční meze:									
Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	105R	1	5	9	17	22	50	%	

Klinické informace:

PDW (Plateded Distribution Width) reprezentuje šíři destičkového hematokritu, jde o šíři nejpočetnějších populací trombocytů v jejich histogramu podle variačního koeficientu. Informuje o anizocytóze trombocytů. Při interpretaci je nutno vyloučit případné shluky trombocytů.

INTERFERENCE - přítomnost agregátů, mikrotrombocyty, satelitní fenomén, nevhodné antikoagulans.

Lokální laboratorní kód: 6113

KO - Trombokrit (PCT)

Typ stanovení: počítání částic impedančně

Jednotka: 10^{-3}

Referenční meze:									
Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	105R	0,001	0,05	0,12	0,35	0,5	1,2	10^{-3}	

Klinické informace:

Trombokrit (Pct) neboli destičkový hematokrit informuje o tom, jakou část objemu v celkovém objemu systému zaujmají destičky. Význam má stanovení trombokritu (na automatickém hematologickém analyzátoru) v plné krvi, kde trombocyty zaujmají zhruba 0,1 - 0,4 promile objemu krve (tj. hodnota 0,01 - 0,04 %, čili $0,1 - 0,4 \times 10^{-3}$).

Zvýšené hodnoty se nacházejí u trombocytóz a makrotrombocytů, snížené u trombocytopenií a mikrotrombocytů.

INTERFERENCE - přítomnost agregátů, mikrotrombocyty, satelitní fenomén, nevhodné antikoagulans.

Lokální laboratorní kód: 6111

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 72 z 111

KO – Velké trombocyty (PLCR)

Doplňující informace: podíl trombocytů s objemem nad 12 fl z celkového počtu PLT

Typ stanovení: počítání částic impedančně

Jednotka: %

Věk od	do	Referenční meze:							
		MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	105R	0	0	15	35	45	100	%	

Klinické informace: velké destičky tvoří převážně mladší, nově tvořené trombocyty. Hodnota tohoto parametru může sloužit jako orientační hodnota pro posouzení tvorby trombocytů (pro přesnější určení nutné využít speciální měření, v kterém lze vyhodnotit parametr IPF – viz níže).

Lokální laboratorní kód: 6159

KO – Nezralé trombocyty (IPF; tromboretikulocyty)

Doplňující informace: není součástí běžného KO – speciální stanovení u vzorků s PLT pod $30 \times 10^9/l$ nebo s interferencí při stanovení PLT

Typ stanovení: průtoková fluorescenční cytometrie

Jednotka: %

Věk od	do	Referenční meze:							
		MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	1M	0	1	2,3	5,9	20	100	%	
1M	18R	0	0,5	1,4	4	20	100	%	
18R	105R	0	0,3	0,8	6,3	20	100	%	

Klinické informace: Vyjadřuje počet mladých, retikulovaných trombocytů v periferní krvi. Hladina IPF vzrůstá s rostoucí tvorbou krevních destiček v kostní dřeni. Parametr slouží k vyhodnocení produkce trombocytů v kostní dřeni, užitečný je pro podporu diagnózy autoimunitní trombocytopenické purpury, trombotické trombocytopenické purpury a jejich odlišení od potlačení funkce či selhání kostní dřeně. Citlivé měřítko pro posouzení trombopoetického zotavení při aplastické chemoterapii (zohledňuje se například při transfuzích trombocytů)

Lokální laboratorní kód: 6161

KO - Trombocyty z krevního nátěru

Doplňující informace:

Mikroskopická kontrola se automaticky provádí u vzorků s počtem trombocytů pod $100 \times 10^9/l$.

Vzorek transportovat do laboratoře nejdéle 2 hodiny po odběru při teplotě 15 - 25 °C.

Stabilita: 2 h

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 73 z 111

Poznámka ke stabilitě: Nátěr optimálně zhotovit co nejdříve od odběru (maximálně do 2 hodin).

Dostupnost pro rutinní vyšetření: Denně

Příjem rutinní: Oddělení klinické hematologie FTN, laboratoř

Odezva rutinní: V den doručení

Dostupnost pro statim: Denně

Příjem statimový: Oddělení klinické hematologie FTN, laboratoř

Odezva statimová: Do 1 hodiny od doručení materiálu

Typ stanovení: mikroskopicky

Jednotka: $10^9/l$

Referenční meze:

Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	105R	0	100	150	400	650	10000	$10^9/l$	

Klinické informace: Při počtu trombocytů pod $100 \times 10^9/l$ (z analyzátoru) se automaticky provádí KONTROLA TROMBOCYTŮ V NÁTĚRU (při prvním záchytu či při významném poklesu). Počet trombocytů je kontrolován na počet 1000 erytrocytů, číselná hodnota je buďto ponechána ve shodě s analyzátem (v komentáři DESTIČKY KONTROLOVÁNY V NÁTĚRU), nebo je číselná hodnota opravena (v komentáři DESTIČKY POČÍTÁNY Z NÁTĚRU). Hodnotí se dále případné interference (shluky, satelitní fenomén, anizocytóza trombocytů).

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 74 z 111

Krvácivost

Materiál: Krev
Odběr do: vyšetření na pacientovi, provádí se na OKH (laboratoř)

Poznámka k odběru:
Provede se standardní vpich do ušního lalůčku

Předanalytická úprava vzorku:

Doplňující informace:
Vyšetření je prováděno v hematologické laboratoři (pavilón H, 1. patro)

Stabilita:

Poznámka ke stabilitě:

Dostupnost pro rutinní vyšetření: Pondělí až pátek

Příjem rutinní: Oddělení klinické hematologie FTN, laboratoř

Odezva rutinní: V den odběru

Dostupnost pro statim: Není statimové vyšetření!

Příjem statimový:

Typ stanovení: měření času do spontánní zástavy krvácení po standardním vpichu
Jednotka: min

Referenční meze:									
Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	105R	0	0,5	2	5	6	60	min	

Klinické informace: orientační vyšetření, indikace: trombocytopatie, v. Willebrandova choroba, předoperační vyšetření.

Časy nad 5 min svědčí o poruše primární hemostázy (defekt destiček, defekt interakce cévní stěny a destiček – trombocytopenie, v. Willebrandova choroba, Glanzmannova tromboastenie, Bernard-Soulierův syndrom, u nemocí spojených se špatným uvolňováním zásobních granulí (storage pool disease) a další trombocytopatie) nebo o výrazném poklesu koagulačních faktorů.

Ženy mají dobu krvácivosti obecně delší než muži. Doba krvácivosti se prodlužuje v těhotenství.

Antiagregační léky (např. ASA) – doporučeno týden před vyšetřením vysadit)

Významné interference:

Snížení hodnot: nižší teplota pokožky, snížení perfuze pokožky, nedostatečně hluboký vpich, odvykání alkoholu, po erythropoetinu, kortikoidy, desmopresin.

Zvýšené hodnoty: nabodnutí cévy, vymačkávání krve, po rybí dietě a rybím oleji, nitroglycerin, salicyláty, aspirin, indometacin, dextran, kumariny.

Laboratorní kód: 6402

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 75 z 111

Protrombinový test

Materiál:

Krev

Odběr do:

Plast s protisrážlivou úpravou - citrát sodný 1+9

Poznámka k odběru:

Odběr venózní krve do příslušné odběrové nádobky s citrátem sodným (0,109 mol/l, tj. 3,2%) v poměru 9 dílů krve a 1 díl citrátu. **Zkumavka Vacutte (modrý uzávěr)** - 2 – 5 ml.

Maximální přípustná odchylka je +/- 10 %. Platí pro rozmezí hematokritu 0,25 - 0,60. Při odběru je nutné zachovat správný poměr krve a antikoagulační přísady.

Po odběru je nutno krev promísit otočením zkumavky (3 - 6 x).

Stanovení ovlivňuje bilirubin, nezajištění stabilní teploty během transportu, heparin, hemolýza, chyběná odebraná krev, detergenty.

NA ŽÁDANKU UVÁDĚT INFORMACE O LÉČBĚ!

Předanalytická úprava vzorku:

Centrifugace vzorku 15 minut při 2000-2500 g (u používaných laboratorních centrifug 2300 g = 3700 rpm). Získá se plazma chudá na trombocyty, ze které se provádí vlastní vyšetření.

Doplňující informace:

Dříve používané názvy testu - TROMBOPLASTINOVÝ TEST, **QUICKŮV TEST**

Formát výsledku: INR, PT-R

- **INR** - poměr času plazmy pacienta k času normální plazmy vztažený k mezinárodnímu standardu účinnosti vyšetřovací reagencie. Používá se k vyjádření výsledku **u pacientů léčených kumarinovými preparáty**.
NEMÁ REFERENČNÍ MEZE – URČUJE LÉKAŘ PODLE STAVU A DIAGNÓZY PACIENTA!!
- **PT-R** – protrombinový poměr, poměr času plazmy pacienta k času normální plazmy. Používá se k vyjádření výsledku u osob bez léčby kumarinovými preparáty.

Udržujte při laboratorní teplotě - chlazení ovlivňuje výsledek vyšetření. Vzorek transportovat do laboratoře nejdéle 2 hodiny po odběru při teplotě 15 - 25 °C. **Teplota NESMÍ KLESNOUT pod 15 °C – při ochlazení se aktivuje FVII a dochází ke zkrácení času PT.**

Stabilita: 6 h

Poznámka ke stabilitě: Stabilita se týká získané plazmy při 15 -25 °C.

Dostupnost pro rutinní vyšetření: Denně

Příjem rutinní: Oddělení klinické hematologie FTN, laboratoř

Odezva rutinní: V den doručení

Dostupnost pro statim: Denně

Příjem statimový: Oddělení klinické hematologie FTN, laboratoř

Odezva statimová: Do 1 hodiny od doručení materiálu

 Fakultní Thomayerova nemocnice	<h2>Odborná směrnice</h2> <p>Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč</p>	SMO – 480 – 29 verze 15
Strana 76 z 111		

Typ stanovení (čas): koagulační, magnetická detekce

Jednotka: **S**

Referenční meze:

Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	1M	7	9	11	20	24	999999	s	
1M	6M	7	9	11	19	23	999999	s	
6M	105R	7	9	11	16	20	999999	s	

Typ stanovení (INR): výpočet poměru času pacienta a času normálu při zahrnutí vlivu použité reagencie (ISI).

$$\text{INR} = (t_P/t_N)^{\text{ISI}}$$

Jednotka: **1**

REFEREČNÍ MEZE SE PRO INR NEUVÁDĚJÍ. Hodnoty volí lékař podle stavu a diagnózy pacienta.

Typ stanovení (PT-R): výpočet poměru času pacienta a času normálu

$$\text{PT-R} = t_P/t_N$$

Jednotka: **1**

Referenční meze:

Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	1M	0,5	0,7	0,8	1,5	2,8	50	1	
1M	6M	0,5	0,7	0,8	1,4	2,7	50	1	
6M	105R	0,5	0,7	0,8	1,2	2,5	50	1	

Typ stanovení (procento aktivity): koagulační, magnetická detekce (odečet z kalibrační křivky)

Jednotka: **%**

Referenční meze:

Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	1M	0	35	45	120	130	150	%	
1M	6M	0	40	55	120	130	150	%	
6M	105R	0	50	70	120	130	150	%	

Klinické informace:

Indikace – screeningový test k diagnostice krvácivých stavů (postihuje poruchy vnější cesty aktivace koagulační kaskády), předoperační vyšetření, kontrola dikumarinové léčby, diagnóza jaterních chorob.

NEORDINOVAT PŘI HEPARINIZACII!!!

Stanovení ovlivňuje heparin (více než 0,6 IU/ml vede k prodloužení koagulačního času), hemolýza, chybně odebraná krev, cirkulující antikoagulancia, zvýšená hladina bilirubinu, lipidů.

Prodloužení PT – vrozený nebo získaný nedostatek koagulačních faktorů FVII, FX, FII, FV, nedostatek fibrinogenu, nedostatek vitamínu K (porucha jeho vstřebávání, dismikrobie) nebo léčba jeho antagonisty, jaterní onemocnění, DIC, vysoké dávky heparinu, zvýšení FDP, inhibitory, masivní transfúze, fyziologicky novorozeneck.

Při prodloužení PT možno provést vyšetření **korekce PT** – rozliší, zda je porucha způsobena nedostatkem (resp. dysfunkcí) koagulačních faktorů, nebo přítomnosti cirkulujícího antikoagulans.

Hodnoty při dikumarinové léčbě - nutno přihlížet k diagnóze a stavu nemocného.

© Tento dokument je vlastnictvím Fakultní Thomayerovy nemocnice a jeho šíření mimo organizaci v jakémkoliv formě bez souhlasu schvalovatele je zakázáno. Každý zaměstnanec odpovídá za to, že pracuje s platnou verzí dokumentu ©

Pořízené kopie jsou pouze informativní!

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 77 z 111

DOPORUČENÉ HODNOTY INR -

- 2,0 - 2,5 - prevence embolizace při srdečních arytmích, prevence hluboké žilní trombózy.
- 2,0 - 3,0 - léčba hluboké žilní trombózy, bronchopulmonální embolie, prevence tromboembolismu při infarktu myokardu, ischemické příhody CNS, fibrilace srdečních síní s tromboembolickými projevy.
- 3,0 - 4,5 - recidivující žilní trombózy s embolizacemi, akutní infarkt myokardu (+ některá další akutní arteriální trombotické onemocnění), cévní a chlopnění náhrady.

Poznámka k formátu výsledků: Vzhledem k detekčnímu limitu používaného koagulačního analyzátoru jsou ČÍSELNÉ VÝSLEDKY vydávány do maximální hodnoty 179,9 s pro metodu 6416. V případě vyšší hodnoty jsou výsledky nahrazeny textovou informací („nekoaguluje“ (metody 6416, 6417, 6418, 6445), „nelze hodnotit“ (metoda 6419).

Lokální laboratorní kód (čas): 6416

Lokální laboratorní kód (%): 6417

Lokální laboratorní kód (INR): 6418

Lokální laboratorní kód (čas normálu): 6419 (liší se pro jednotlivé typy a šarže používaných reagencí)

Lokální laboratorní kód (PT-R): 6445

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 78 z 111

Protrombinový test korekce (směs 1N+1P)

Materiál: Krev
Odběr do: Plast s protisrážlivou úpravou - citrát sodný 1+9

Poznámka k odběru:

Odběr venózní krve do příslušné odběrové nádobky s citrátem sodným 0,109 mol/l, tj. 3,2% v poměru 9 dílů krve a 1 díl citrátu. **Zkumavka Vacuette (modrý uzávěr)** - 2 – 5 ml

Maximální přípustná odchylka je +/- 10 %. Platí pro rozmezí hematokritu 0,25 - 0,60.

Po odběru je nutno krev promísit otočením zkumavky (3 - 6 x).

Stanovení ovlivňuje bilirubin, nezajištění stabilní teploty během transportu, heparin, hemolýza, chybně odebraná krev, detergenty.

NA ŽÁDANKU UVÁDĚT INFORMACE O LÉČBĚ!

Předanalytická úprava vzorku:

Centrifugací vzorku 15 minut při 2000-2500 g (u používaných laboratorních centrifug 2300 g = 3700 rpm) získáme plazmu chudou na destičky. Test se provádí se směsným vzorkem testované pacientské plazmy a plazmy referenční v poměru 1 : 1.

Doplňující informace:

Podmínky transportu, skladování a stabilita - shodné jako pro **Protrombinový test**.

Udržujte při laboratorní teplotě - chlazení ovlivňuje výsledek vyšetření. Vzorek transportovat do laboratoře nejdéle 1 hodinu po odběru při teplotě 15 - 25 °C.

Stabilita:

Poznámka ke stabilitě: shodné Protrombinový test

Dostupnost pro rutinní vyšetření: Denně

Příjem rutinní: Oddělení klinické hematologie FTN, laboratoř

Odezva rutinní: V den doručení

Dostupnost pro statim: Není statimové vyšetření!

Příjem statimový:

Typ stanovení: koagulační, magnetická detekce
Jednotka: s

Klinické informace: Indikace hematologem, u pacientů s prodlouženým PT, součástí výsledku interpretace koagulačního vyšetření.

Korekční testy naznačují možnou příčinu prodloužení časů základních testů. Pokud dojde ke korekci, jde pravděpodobně o deficit faktorů, nedojde-li ke korekci (případně k neúplné korekci), jedná se pravděpodobně o přítomnost cirkulujícího antikoagulans (lupus antikoagulans (LA), specifické inhibitory)

Lokální laboratorní kód: 6036

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 79 z 111

Retikulocyty (analyzátor)

Materiál: Krev
Odběr do: Plast s protisrážlivou přísadou - K3EDTA

Poznámka k odběru:

Odběr do zkumavek **Vacuette (fialový uzávěr)** nebo kep s protisrážlivým činidlem (K3EDTA).

Předanalytická úprava vzorku:

Před vyšetřením krev dobře promíšit.

Doplňující informace:

Faktory ovlivnění - věk, nesprávný odběr krve, dlouhá doba stání vzorku za extrémních podmínek, poruchy zrání erytrocytů, aktuální stav erytropoézy.
Výsledek může být zkreslen v přítomnosti Howell-Jollyho tělisek, malarických parazitů, jaderných erytrocytů.
Vzorek transportovat do laboratoře nejdéle 2 hodiny po odběru při teplotě 15 - 25 °C.

Stabilita: 5 h

Poznámka ke stabilitě: Stabilita při teplotě 15 - 25 °C.

Dostupnost pro rutinní vyšetření: Pondělí až pátek

Příjem rutinní: Oddělení klinické hematologie FTN, laboratoř

Odezva rutinní: V den doručení

Dostupnost pro statim: Denně

Příjem statimový: Oddělení klinické hematologie FTN, laboratoř

Odezva statimová: Do 1 hodiny od doručení materiálu

Typ stanovení: průtoková fluorescenční cytometrie

Jednotka: 10⁹/l (RTC počet absolutní)

, % (RTC počet relativní)

REFERENČNÍ MEZE – RELATIVNÍ POČET

Lokální laboratorní kód: 135

Věk od	do	MHD	Nízké	Referenční meze:					Další údaje
				DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	
0D	3D	0	90	148	216	500	1000	10 ⁹ /l	
4D	1M	0	31	51	110	300	1000	10 ⁹ /l	
1M	2M	0	31	52	78	200	1000	10 ⁹ /l	
2M	6M	0	29	48	88	220	1000	10 ⁹ /l	
6M	2R	0	26	44	111	280	1000	10 ⁹ /l	
2R	6R	0	22	36	68	180	1000	10 ⁹ /l	
6R	12R	0	25	42	70	200	1000	10 ⁹ /l	
12R	15R	0	25	42	65	180	1000	10 ⁹ /l	
NAD 15R		0	15	25	100	250	1000	10 ⁹ /l	

© Tento dokument je vlastnictvím Fakultní Thomayerovy nemocnice a jeho šíření mimo organizaci v jakémkoliv formě bez souhlasu schvalovatele je zakázáno. Každý zaměstnanec odpovídá za to, že pracuje s platnou verzí dokumentu ©

Pořízené kopie jsou pouze informativní!

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 80 z 111

REFERENČNÍ MEZE – ABSOLUTNÍ POČET

Lokální laboratorní kód: 136

Věk od	do	MHD	Nízké	Referenční meze:				Jedn.	Další údaje
				DRM	HRM	Vysoké	MHH		
0D	3D	0	1,5	3,47	5,4	8,0	100	%	
4D	1M	0	0,5	1,06	2,37	5,0	100	%	
1M	2M	0	1,05	2,12	3,47	5,5	100	%	
2M	6M	0	0,8	1,55	2,7	5,4	100	%	
6M	2R	0	0,5	0,99	1,82	3,6	100	%	
2R	6R	0	0,4	0,82	1,45	2,9	100	%	
6R	12R	0	0,5	0,98	1,94	3,8	100	%	
12R	15R	0	0,45	0,9	1,49	3	100	%	
NAD 15R		0	0,25	0,5	2,5	5	100	%	

Klinické informace:

Význam pro posouzení funkce kostní dřeně, odhad erytropoézy po transplantaci kostní dřeně, po léčbě cytotoxickými léky, po léčbě erythropoetinem.

SNIŽENÁ TVORBA retikulocytů nebo jejich nedostatek ukazuje na neúčinnou erytropoézu (aplastická anémie, infiltrace kostní dřeně (maligní buňky, infekce), porucha tvorby erytrocytů (nedostatek železa, perniciozní anémie, nedostatek vit. B12 nebo kys. listové), ozařování).

ZVÝŠENÁ TVORBA - hemolytické anémie, krvácení, hemolytická choroba novorozence, jaterní cirhóza, chronická hypoxie, úspěšná léčba deficientních anémií (nedostatek Cu, Fe, B12, kyseliny listové), dlouhodobý pobyt ve vyšších nadmořských výškách, někdy u kuřáků, v těhotenství.

INTERFERENCE - nesprávný odběr krve, dlouhá doba stání vzorku za extrémních podmínek, skladování krve (6 - 24 h po odběru dochází k úbytku RTC (9 -21 % při pokojové teplotě, 5 - 10 % při 4 °C)

Lokální laboratorní kód: 6135 (RTC%), 6136 (RTC abs.)

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč		Strana 81 z 111

Retikulocyty – nezralá frakce (IRF)

Doplňující informace: automaticky stanoveno vždy při měření retikulocytů. Veškeré informace týkající se podmínek odběru, transportu a stability – viz parametr Retikulocyty (analyzátor).

Jednotka: %

Referenční meze:									
Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	130R	0	0,5	1,6	10,5	30	100	%	

Klinické informace: Zvýšení hodnoty IRF vypovídá o aktivaci erythropoézy a může být využit jako časný indikátor erytroidní regenerace a pro monitorování erythropoetické aktivity.

Lokální laboratorní kód: 6183

Ekvivalent HGB v retikulocytech (RET-He)

Doplňující informace: automaticky stanoveno vždy při měření retikulocytů. Veškeré informace týkající se podmínek odběru, transportu a stability – viz parametr Retikulocyty (analyzátor).

Jednotka: pg

Referenční meze:									
Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	130R	0	20	32,1	38,1	50	100	pg	

Klinické informace: Parametr RET-He přináší informace o aktuální biologické dostupnosti železa, není ovlivněn přítomností zánětu.

Využitelný pro diagnostiku a monitorování anémie z nedostatku železa; při monitorování erythropoetinu (EPO) nebo podávání železa intravenózně (rychlé zvýšení = úspěšná léčba). Ve srovnání s hodnotou HGB nebo MCH umožňuje daleko rychlejší informaci o průběhu léčby (odezva na léčbu Fe do 5 dnů)

Lokální laboratorní kód: 6184

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 82 z 111

Retrakce plazmatického koagula

Materiál: Krev
Odběr do: Plast s protisrážlivou úpravou - citrát sodný 1+9

Poznámka k odběru:

Odběr venózní krve do příslušné odběrové nádobky s citrátem sodným (0,109 mol/l, tj. 3,2%) v poměru 9 dílů krve a 1 díl citrátu. **Zkumavka Vacuette (modrý uzávěr)** - 2 – 5 ml

Maximální přípustná odchylka je +/- 10 %. Platí pro rozmezí hematokritu 0,25 - 0,60.

Při odběru je nutné zachovat správný poměr krve a antikoagulační přísady.

Po odběru je nutno krev promísit otočením zkumavky (3 - 6 x). Krev odebírat nejlépe na lačno.

Stanovení ovlivňuje bilirubin, nezajištění stabilní teploty během transportu, heparin, hemolýza, chyběná odebraná krev, detergenty.

**POKUD JE KROMĚ RETRAKCE POŽADOVÁNO DALŠÍ KOAGULAČNÍ VYŠETŘENÍ,
JE NUTNÉ PRO TYTO POŽADAVKY ODEBRAT DRUHOU ZKUMAVKU.
NA ŽÁDANKU UVÁDĚT INFORMACE O LÉČBĚ!**

Předanalytická úprava vzorku:

Centrifugace 10 minut při 800 rpm. Získá se plazma bohatá na trombocyty.

Doplňující informace:

NUTNO DORUČIT DO LABORATOŘE NEJPOZDĚJI 30 MIN PO ODBĚRU při teplotě 15 -25 °C.

Stabilita: 30 min

Poznámka ke stabilitě: Stabilita se týká získané plazmy při 15 -25 °C.

Dostupnost pro rutinní vyšetření: Pondělí až pátek

Příjem rutinní: Oddělení klinické hematologie FTN, laboratoř

Odezva rutinní: V den doručení

Dostupnost pro statim: Není statimové vyšetření!

Příjem statimový:

Typ stanovení:

Jednotka: %

Věk od	do	MHD	Nízké	Referenční meze:				Další údaje
				DRM	HRM	Vysoké	MHH	
0D	105R		80	88	100	105		%

Klinické informace:

Orientační test hodnotící retrakční schopnost destiček.
Funkční vyšetření destiček, potvrzení trombocytopenie. Vyšetření z indikace hematologa. Stanovení ovlivňuje heparin, hemolýza, chyběná odebraná krev, cirkulující antikoagulancia.

Normální hodnoty 88 - 100 %, nižší hodnoty při poruše retrakční schopnosti trombocytů (trombocytopenie, trombocytopenie). Při interpretaci nutno brát ohled na počet trombocytů.

Lokální laboratorní kód: 6404

© Tento dokument je vlastnictvím Fakultní Thomayerovy nemocnice a jeho šíření mimo organizaci v jakémkoliv formě bez souhlasu schvalovatele je zakázáno. Každý zaměstnanec odpovídá za to, že pracuje s platnou verzí dokumentu ©

Pořízené kopie jsou pouze informativní!

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 83 z 111

Sedimentace erytrocytů (Fahraeus Westergren)

Materiál: Krev
Odběr do: Plast s protisrážlivou úpravou - citrát sodný 1+4

Poznámka k odběru:

Odběr venózní krve do příslušné odběrové nádobky s citrátem sodným (0,109 mol/l, tj. 3,2%) v poměru 9 dílů krve a 1 díl citrátu. **Zkumavka Vacuette (černý uzávěr)** - 2 ml.

Při odběru je nutné zachovat správný poměr krve a antikoagulační přísady.

Po odběru je nutno krev promísit otočením zkumavky (3 - 6 x).

Předanalytická úprava vzorku:

Bezprostředně před testem nutné vzorek dobře promísit.

Doplňující informace:

Vyšetření je prováděno v **hematologické ambulanci (pavilón A3, suterén)**

Stabilita: 2 h

Poznámka ke stabilitě: Stabilita při teplotě 15 - 25 °C.

Dostupnost pro rutinní vyšetření: Pondělí až pátek

Příjem rutinní:

Odezva rutinní: V den odběru.

Dostupnost pro statim: Není statimové vyšetření!

Příjem statimový:

Typ stanovení: sedimentace erytrocytů (Fahraeus Westergren) za 1 h

Jednotka: mm

Referenční meze:

Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
F	0D	50R	0	1	3	8	30	100	mm
F	50R	105R	1	2	7	12	40	100	mm
M	0D	50R	0	1	2	5	20	100	mm
M	50R	105R	1	2	3	9	30	100	mm

Klinické informace: Vyšetření se provádí k diagnostikování stavů spojených s akutním nebo chronickým zánětem, včetně infekcí, rakoviny a autoimunitních onemocnění.

Sedimentace je silně závislá na věku a pohlaví, s věkem stoupá, ženy mají sedimentaci lehce vyšší.

Sedimentace napomáhá diagnostikovat dvě specifická zánětlivá onemocnění, temporální artritidu a polymyalgia rheumatica. Vysoká hodnota sedimentace je hlavním výsledkem podporujícím diagnózu a metoda FW bývá využívána k monitorování jejich průběhu a odpovědi na léčbu

Zvýšená sedimentace bývá u chorobných procesů doprovázených zmnožením fibrinogenu, proteinů akutní fáze a imunoglobulinů (choroby spojené s poruchou

© Tento dokument je vlastnictvím Fakultní Thomayerovy nemocnice a jeho šíření mimo organizaci v jakékoli formě bez souhlasu schvalovatele je zakázáno. Každý zaměstnanec odpovídá za to, že pracuje s platnou verzí dokumentu ©

Pořízené kopie jsou pouze informativní!

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 84 z 111

tvorby proteinů, zánětlivé a infekční choroby), nebo při anémích. Zvýšené hodnoty jsou v těhotenství. **Výrazné zvýšení sedimentace** může být způsobeno: mnohočetným myelomem, plazmocytomem, Waldenströmovou makroglobulinemií (onemocnění spojená s tvorbou nadměrného množství imunoglobulinů), ledvinou nedostatečností, metastázami, revmatickými onemocněními, záněty štítné žlázy a sepsí (u myelomů a Waldstromovy makroglobulinemie se hodnoty pohybují kolem 100 mm/h).

Snížená rychlosť sedimentace bývá u hepatitid, při upcání žlučových cest (hromadění žlučových kyselin v krvi), při polyglobulii a polycytémii, srdeční nedostatečnosti, alergickými onemocněními, srpkovitou anémií.

Interference: Léky jako dextran, metyldopa, hormonální antikoncepcie, penicilin, teofylin a vitamín A mohou zvýšit FW. Aspirin, kortizon a chinin mohou FW snížit.

Sedimentace erytrocytů - přístrojová

Materiál: Krev
Odběr do: Plast s protisrážlivou přísadou – K₃EDTA

Poznámka k odběru:

Odběr do zkumavek Vacutte (fialový uzávěr) s protisrážlivým činidlem (K₃EDTA) – minimálně 2 ml zkumavky

Předanalytická úprava vzorku:

Před vyšetřením krev dobře promísit.

Doplňující informace:

Vzorek transportovat do laboratoře nejdéle 2 hodiny po odběru při teplotě 15 – 25 °C.

Stabilita: 5 h

Poznámka ke stabilitě: Stabilita při teplotě 15 - 25 °C.

Dostupnost pro rutinní vyšetření: pondělí až pátek, **pouze vzorky z Centrálního odběrového místa**

Příjem rutinní: Oddělení klinické hematologie FTN, laboratoř

Odezva rutinní: V den odběru

Dostupnost pro statim: pondělí až pátek, **pouze vzorky z Centrálního odběrového místa**

Příjem statimový: Oddělení klinické hematologie FTN, laboratoř

Odezva statimová: do 1 hodiny od doručení materiálu

Typ stanovení: Rychlosť sedimentace erytrocytů především závisí na tendenci erytrocytů tvořit agregáty.

Měření sedimentace na analyzátoru iSED spočívá v přímém měření agregace erytrocytů. Rychlosť agregace erytrocytů v plné krvi má přímý vliv na výslednou rychlosť sedimentace. Optický detektor sleduje postup agregace v čase. Výsledky jsou vydávány jako rychlosť sedimentace erytrocytů za 1 hodinu (mm/h).

Výsledky z analyzátoru iSED vykazují korelací s metodou Fahraeus Westergren.

 Fakultní Thomayerova nemocnice	<h2>Odborná směrnice</h2>	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 85 z 111

Jednotka: mm/h

Referenční meze:

Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	28 D	-1	-1	0	2	10	100	mm/h	
28D	12R	0	0	3	13	25	100	mm/h	
M	12R	50R	0	0	3	15	25	100	mm/h
M	50R	105R	0	0	3	20	30	100	mm/h
F	12R	50R	0	0	3	20	30	100	mm/h
F	50R	105R	0	0	3	30	40	100	mm/h

Klinické informace:

Vyšetření se provádí k diagnostikování stavů spojených s akutním nebo chronickým zánětem, včetně infekcí, rakoviny a autoimunitních onemocnění.

Sedimentace je silně závislá na věku a pohlaví, s věkem stoupá, ženy mají sedimentaci vyšší.

Sedimentace napomáhá diagnostikovat dvě specifická zánětlivá onemocnění, temporální artritidu a polymyalgia rheumatica. Vysoká hodnota sedimentace je hlavním výsledkem podporujícím diagnózu a metoda sedimentace erytrocytů bývá využívána k monitorování jejich průběhu a odpovědi na léčbu.

Zvýšená sedimentace bývá u chorobných procesů doprovázených zmnožením fibrinogenu, proteinů akutní fáze a imunoglobulinů (choroby spojené s poruchou tvorby proteinů, zánětlivé a infekční choroby) nebo při anémích. Zvýšené hodnoty jsou v těhotenství. Výrazné zvýšení sedimentace může být způsobeno: mnahočetným myelomem, plazmocytomem, Waldenströmovou makroglobulinémií (onemocnění spojená s tvorbou nadměrného množství imunoglobulinů), ledvinou nedostatečností, metastázami, revmatickými onemocněními, záněty štítné žlázy a sepsí (u myelomů a Waldstromovy makroglubulinemie se hodnoty pohybují kolem 100 mm/h).

Snížená rychlosť sedimentace bývá u hepatitid, při upcpání žlučových cest (hromadění žlučových kyselin v krvi), při polyglobulii a polycytémii, srdeční nedostatečnosti, alergickými onemocněními, srpkovitou anémií.

Interference: Léky jako dextran, metyldopa, hormonální antikoncepce, penicilin, teofylin a vitamín A mohou zvýšit sedimentaci erytrocytů. Aspirin, kortizon a chinin mohou sedimentaci erytrocytů snížit.

Lokální laboratorní kód: 6447

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 86 z 111

Schistocyty (schizocytes) – kvantitativní hodnocení

Materiál: Krev
Odběr do: Plast s protisrážlivou přísadou – K₃EDTA

Doplňující informace:

Mikroskopická kontrola se provádí v případě patologického nálezu při zpracování na analyzátoru, při nálezu schistocytů při mikroskopické kontrole diferenciálního počtu leukocytů, případně na vyžádání lékařem.

Vzorek transportovat do laboratoře nejdéle 2 hodiny po odběru při teplotě 15 - 25 °C.

Stabilita: 2 h

Poznámka ke stabilitě: Nátěr optimálně zhotovit co nejdříve od odběru (maximálně do 2 hodin).

Dostupnost pro rutinní vyšetření: Denně

Příjem rutinní: Oddělení klinické hematologie FTN, laboratoř

Odezva rutinní: V den doručení

Dostupnost pro statim: není statimové vyšetření

Příjem statimový:

Typ stanovení: mikroskopicky

Jednotka: %

Výsledek je vyjádřen v procentech po zhodnocení nejméně 1000 ERY (1 % odpovídá 10 schistocytům na 1000 ERY).

Věk od	do	Referenční meze:							
		MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	105R	0	0	0	1	2	100	%	

Referenční hodnoty u nedonošených dětí jsou pod 5 % schistocytů (pod 50 schistocytů na 1000 erytrocytů)

Klinické informace:

Schistocyty jsou cirkulující fragmenty červených krvinek vznikající mechanickým poškozením v krevním oběhu (poškození membrány erytrocytů způsobené fibrinovými vlákny na endoteliálním povrchu v mikrocirkulaci a /nebo i zároveň nadměrnou turbulencí krve při abnormalitách kardiovaskulárního systému).

Počet schistocytů je klinicky významný, pokud jsou schistocyty dominantní morfologickou abnormalitou erytrocytů v nátěru periferní krve a v KO je přítomna i trombocytopenie a anémie.

Počet schistocytů nad 1 % (>10/1000 erytrocytů) v nátěru periferní krve u dospělých je silný morfologický ukazatel na možnou trombotickou mikroangiopatickou anémii (TMA) při absenci jiné diagnózy. Kvantitativní hodnocení schistocytů je jedním z ukazatelů, který je důležitý v diagnostice a v monitorování pacientů s trombotickou trombocytopenickou purpurou (TTP) a v monitorování pacientů po transplantaci kostní dřeně/kmenových buněk.

© Tento dokument je vlastnictvím Fakultní Thomayerovy nemocnice a jeho šíření mimo organizaci v jakékoli formě bez souhlasu schvalovatele je zakázáno. Každý zaměstnanec odpovídá za to, že pracuje s platnou verzí dokumentu ©

Pořízené kopie jsou pouze informativní!

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 87 z 111

Diagnózu TMA podporuje trombocytopenie v krevním obrazu, zvýšená někdy až extrémní hladina laktátdehydrogenázy, zvýšená hladina bilirubinu, negativní přímý antiglobulinový test (PAT) při hemolytické anémii, snížená hladina haptoglobinu, klinický stav pacienta (krvácení při trombocytopenii, porucha vědomí či renální insuficience).

Schistocyty jsou typickým důsledkem mechanického poškození erytrocytů u HELLP syndromu, který představuje vážnou komplikaci v těhotenství. Schistocyty se vyskytují v nátku periferní krve u pacientů s maligní hypertenzí, mestastazujícím karcinomem, v rámci abnormality srdečních chlopní levého srdce či velkých cév.

Fragmenty erytrocytů podobné schistocytům se též mohou nacházet u non-TMA onemocnění jako jsou genetické nebo získané poruchy červených krvinek (membránové vady erytrocytů, talasemie).

Megaloblastová anémie, primární myelofibróza a tepelná poranění). V těchto případech mají schistocyty velmi různorodé tvary a jsou přítomny morfologické typy erytrocytů, které nejsou specifické pro diagnózu TMA.

Schistocyty mohou být přítomny u DIC a v rámci septického stavu, počet schistocytů v těchto případech má jen zřídka specifickou diagnostickou hodnotu.

Lokální laboratorní kód: 6500

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 88 z 111

Trombinový test

Materiál: Krev

Odběr do: Plast s protisrážlivou úpravou - citrát sodný 1+9

Poznámka k odběru:

Odběr venózní krve do příslušné odběrové nádobky s citrátem sodným (0,109 mol/l, tj. 3,2%) v poměru 9 dílů krve a 1 díl citrátu. **Zkumavka Vacutte (modrý uzávěr)** - 2 – 5 ml

Maximální přípustná odchylka je +/- 10 %. Platí pro rozmezí hematokritu 0,25 - 0,60. Při odběru je nutné zachovat správný poměr krve a antikoagulační přísady.

Po odběru je nutno krev promísit otočením zkumavky (3 - 6 x).

Stanovení ovlivňuje bilirubin, nezajištění stabilní teploty během transportu, heparin, hemolýza, chyběně odebraná krev, detergenty.

NA ŽÁDANKU UVÁDĚT INFORMACE O LÉČBĚ!

Předanalytická úprava vzorku:

Centrifugace vzorku 15 minut při 2000-2500 g (u používaných laboratorních centrifug 2300 g = 3700 rpm).

Získá se plazma chudá na trombocyty, ze které se provádí vlastní vyšetření.

Doplňující informace:

Vzorek transportovat do laboratoře nejdéle 2 hodiny po odběru při teplotě 15 - 25 °C.

Stabilita: 4 h

Poznámka ke stabilitě: Stabilita se týká získané plazmy při 15 -25 °C. Při heparinové léčbě je stabilita plazmy pouze 2 hodiny.

Dostupnost pro rutinní vyšetření: Denně

Příjem rutinní: Oddělení klinické hematologie FTN, laboratoř

Odezva rutinní: V den doručení

Dostupnost pro statim: Denně

Příjem statimový: Oddělení klinické hematologie FTN, laboratoř

Odezva statimová: Do 1 hodiny od doručení materiálu

Typ stanovení: koagulační, magnetická detekce

Jednotka: s

Referenční meze:

Věk od	do	MHD	Nízké	DRM	HRM	Vysoké	MHH	Jedn.	Další údaje
0D	105R	4	8	14	20	25	500	s	

Klinické informace:

Test hodnotící tzv. třetí fázi koagulace, tj. štěpení fibrinogenu trombinem. Trombinový čas (TT) je součástí vyšetření při podezření na krvácivou chorobu nebo trombotickou příhodu, obecně hodnotí hladinu a funkci fibrinogenu.

Prodloužení času TT může ukazovat na sníženou hladinu fibrinogenu (hypofibrinogenémie nebo afibrinogenémie) a/nebo abnormální funkci fibrinogenu (dysfibrinogenémie).

TT je velmi citlivý k antikoagulačnímu léku – heparinu. POZOR NA KONTAMINACI VZORKU HEPARINEM (léčba heparinem, odběry z centrálních katetrů, odběry po dialýze). U vzorků kontaminovaných heparinem je TT extrémně prodloužený až neměřitelný!

© Tento dokument je vlastnictvím Fakultní Thomayerovy nemocnice a jeho šíření mimo organizaci v jakékoli formě bez souhlasu schvalovatele je zakázáno. Každý zaměstnanec odpovídá za to, že pracuje s platnou verzí dokumentu ©

Pořízené kopie jsou pouze informativní!

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 89 z 111

Klinický význam má **prodloužení času** - porucha štěpení fibrinogenu trombinem, dysfibrinogenemie, hypofibrinogenemie a afibrinogenemie (pokles fibrinogenu pod hodnoty 0,6 g/l), přítomnosti látek s antitrombotickým účinkem (heparin), FDP, jiné patologické inhibitory (myelom, revmatoidní artritida), hypoalbuminémie, fyziologicky novorozenecký.

Zkrácení TT můžeme občas vidět při léčbě některými léky jako je kyselina valproová nebo anabolické steroidy

Poznámka k formátu výsledků: Vzhledem k detekčnímu limitu používaného koagulačního analyzátoru jsou ČÍSELNÉ VÝSLEDKY vydávány do maximální hodnoty 179,9 s pro metodu 6410. V případě vyšší hodnoty jsou výsledky nahrazeny textovou informací „nekoaguluje“ (metody 6410), „nelze hodnotit“ (metoda 6411).

Lokální laboratorní kód (čas): 6410

Lokální laboratorní kód (čas normálu): 6411

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 90 z 111

F-02 Seznam koagulačních vyšetření

A) Základní koagulační vyšetření:

- Aktivovaný parciální tromboplastinový test
- Antitrombin
- Anti-Xa (monitorování léčby nízkomolekulárními hepariny)
- D-dimery
- Etanol-gelifikační test (fibrinové monomery)
- Fibrinogen
- Protrombinový test (Quick)
- Trombinový test
- Krvácivost

B) Speciální koagulační vyšetření (nutná indikace hematologa):

- Euglobulinová fibrinolyza
- Korekce APTT, PT
- Retrakce plazmatického koagula

F-03 Seznam morfologických hematologických vyšetření

- Krevní obraz
- Diferenciální počet leukocytů přístrojový
- Diferenciální počet mikroskopický (v případě patologie přístrojového DIF)
- Destičky z nátěru (mikroskopické posouzení)
- Retikulocyty analyzátor
- Cytochemie – železo
- Sternální punkce, nátěr a analýza nátěru kostní dřeně
- **Sedimentace erytrocytů - přístrojová**

F-04 Seznam statimových vyšetření

A) Morfologie:

- Krevní obraz
- Diferenciální počet leukocytů přístrojový
- Destičky z nátěru (mikroskopické posouzení)
- Retikulocyty analyzátor
- **Sedimentace erytrocytů - přístrojová**

B) Koagulace:

- Aktivovaný parciální tromboplastinový test
- Antitrombin
- Anti-Xa (monitorování léčby nízkomolekulárními hepariny)
- D-dimery
- Etanol-gelifikační test (fibrinové monomery)
- Fibrinogen
- Protrombinový test (Quick)
- Trombinový test

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 91 z 111

G. Pokyny pro oddělení a pacienty

Shrnutí základních zásad pro standardizaci odběru krve pro laboratorní vyšetření:

G-1 Pokyny pro pacienty

Všeobecné pokyny před odběrem krve
Vážená paní / Vážený pane,

na žádost Vašeho ošetřujícího lékaře Vám v příštích dnech bude proveden odběr žilní krve pro účely laboratorního vyšetření. K vyloučení zkreslení výsledků dodržujte následující pravidla:

1. Pokud Vás lékař nepoučí jinak, provádí se odběry zásadně na lačno.
2. Po dobu 10 – 12 h před odběrem je třeba vyloučit konzumaci tučných a příliš sladkých jídel. Vyloučit je třeba také delší hladování a žíznění. Vynechte kouření i pití černé kávy a alkoholických nápojů. Pokud užíváte léky, informujte se u svého lékaře, zda je nutné je před odběrem vysadit.
3. Pro speciální vyšetření je třeba dodržet zvláštní přípravu (tuto informaci poskytne lékař).
4. Před odběrem vypijte zhruba 1/4 l hořkého čaje nebo jiného neslazeného nesyceného nápoje.
5. Před odběrem **není vhodná fyzická námaha, nedoporučují se odběry po delším cestování ani po noční směně.**
6. Pokud jste alergický na dezinfekční prostředky (např. Ajatin) nebo na určitý typ náplasti, oznamte tuto skutečnost odebírajícímu personálu.
7. Pokud Vám při odběru krve bývá nevolno, oznamte toto také odebírajícímu personálu, aby mohl zabránit komplikacím při mdlobě (poranění při pádu). V tomto případě lze provést odběr vleže.
8. Po odběru se můžete najít a zejména u diabetiků je vhodné, aby měli jídlo s sebou a mohli tak dodržet navýklý denní režim.
9. Odběr krve se provádí zásadně na základě požadavku lékaře. **Musíte tedy mít s sebou požadavkový list ordinujícího lékaře (žádanku), případně průkazku o zdravotní péči s nalepeným identifikačním štítkem s čárovým kódem. Pracovníci Centrálního odběrového místa nebo jiného klinického pracoviště na základě tohoto čárového kódu provedou odběry podle požadavků zadaných lékařem v systému Fons Enterprise.** Bez žádanky (resp. požadavků zadaných v systému **Fons Enterprise**) odběr nebude proveden. Jedinou výjimkou je odběr krve za přímou úhradu. S sebou si vezměte i **průkazku zdravotní pojišťovny** ke kontrole údajů.
10. Po odběru dodržujte pokyny zdravotnického personálu. Případné komplikace oznamte zdravotnickému personálu provádějící odběry krve, případně Vašemu ošetřujícímu lékaři.

Dodržení pokynů je podmínkou pro získání správného výsledku.

Děkujeme za spolupráci
OKH Fakultní Thomayerova nemocnice

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 92 z 111

G-2 Pokyny pro oddelení – odběr žilní krve

Bezpečnostní aspekty

- Každý vzorek krve je nutné považovat za potencionálně infekční. Je nutné zabránit zbytečným manipulacím s krví, které by mohly vést ke kontaminaci pokožky odebírající osoby, veškerých zařízení používaných při odběru nebo ke vzniku infekčního aerosolu.
- Je nutné zajistit dostupnost lékaře při předpokládaných komplikacích při odběru.
- U nemocných s poruchami vědomí nebo u malých dětí je nutné k zabránění případného poranění očekávat nenadálé pohyby nebo reakce na vpich. Komplikace se musí ohlásit.
- Veškeré manipulace s odběrovými jehlami se musí provádět s maximální opatrností.
- Pro odběry krve pacientů v izolaci je nutné vypracovat zvláštní pokyny.
- Prevence hematomu zahrnuje zejména:
  - punkce pouze horní žilní stěny s jistotou, že jehla jen touto stěnou úplně pronikla
  - včasné odstranění turniketu (zejména před odstraněním jehly ze žily)
  - používání jen velkých povrchových žil
  - aplikace přiměřeně malého tlaku na místo vpichu při ošetření rány po odběru

Pokyny pro činnosti před odběrem

- **Vyplnění žádanky nebo elektronického požadavku.** Jsou vyžadovány minimálně tyto údaje: číslo pojištěnce, příjmení a jméno, typ zdravotní pojišťovny, jméno indikujícího lékaře, IČP indikujícího lékaře, pracoviště, základní diagnóza, klinicky relevantní údaje o pacientovi (zejména antikoagulační medikace).
- Je-li to nutné, je třeba načasovat odběr (např. dostatečný časový odstup od podávání infúzí, odběr pro monitorování nízkomolekulárních heparinů je nutné načasovat mezi 3. – 4. hodinou po aplikaci).
- Informovat pacienta o podmínkách, které musí dodržet před odběrem (lačnení, vysazení léků, vynechání fyzické námahy apod.).
- Odběry krve se řádně plánují tak, aby nedocházelo ke zbytečné anemizaci pacientů (dětský věk, nemocní v těžkých stavech).

Při odběru žilní krve dodržovat tyto zásady:

- **Ověřit totožnost pacienta,** kterému je odebírána primární vzorek.
- Ověřit dodržení dietních a případně dalších omezení a podmínek.
- Seznámit nemocného s postupem odběru.
- Odběrová osoba není povinna informovat nemocného o povaze požadovaných testů. Tuto informaci pacientovi poskytuje lékař. Odběrová osoba musí informovat lékaře o námitkách nebo reakci pacienta na vyšetření.
- U sedících nemocných doporučit příslušnou polohu paže, tj. podložení paže opěrkou v natažené pozici, bez pokrčení v lokti. U ležících nemocných zajistit přiměřenou polohu s vyloučením flexe v lokti. Pacient by neměl během odběru jíst nebo žvýkat.
- **Zkontrolovat identifikační údaje na odběrových nádobkách.**
- Při vlastním odběru nemocného vyzvat k sevření pěsti, opakován "pumpování" se nedoporučuje.
- Zkontrolovat kvalitu žilního systému v loketní jamce, například zejména s ohledem na zhojenou popáleninu, stavu po ablaci prsu, hematomy, parenterální terapii (volí se vždy opačná paže), zavedené kanyly. Málo zřetelné žily lze zvýraznit například krátkými poklepy ukazovákem na místo

© Tento dokument je vlastnictvím Fakultní Thomayerovy nemocnice a jeho šíření mimo organizaci v jakémkoliv formě bez souhlasu schvalovatele je zakázáno. Každý zaměstnanec odpovídá za to, že pracuje s platnou verzí dokumentu ©

Pořízené kopie jsou pouze informativní!

 Fakultní Thomayerova nemocnice	<h2>Odborná směrnice</h2>	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 93 z 111

odběru, aplikací teplého prostředku (kolem 40 °C po dobu 5 minut), spuštěním paže podél okraje lůžka.

- Při žilním odběru u dětí mladších dvou let lze pro odběr použít pouze povrchové žily. Vždy nutno maximálně zabránit poranění žily nebo paže způsobené neočekávaným pohybem dítěte.
- Provést **dezinfekci místa vpichu**. Po dezinfekci je nutné kůži nechat oschnout jednak pro **prevenci hemolýzy vzorku**, jednak pro odstranění pocitu pálení v místě odběru. Před dezinfekcí je nutné se informovat o případné alergii pacienta na používané dezinfekční prostředky. Pro optimální účinek dezinfekčního prostředku je nutné dodržet doporučení výrobce o způsobu jeho užití.
- Použití turniketu (Esmarchova škrťícího obinadla): turniket smí být aplikován maximálně jednu minutu. Opakování použití je možné nejdříve až po dvou minutách.
- Bezprostředně před odběrem se musí zkontolovat kvalita jehly, stříkaček a odběrových nádobek.
  - Při **použití vakuových systémů** vložit vhodnou jehlu do držáku. Palcem ve vzdálenosti 2 až 5 cm pod místem odběru stabilizovat polohu žily, provést venepunkci a teprve potom postupně nasadit vhodné zkumavky. Vakuová zkumavka se nesmí nasadit na vnitřní jehlu držáku před venepunkcí, protože by se vakuum ve zkumavce zrušilo. Jakmile krev začne pomocí vakua vtékat do zkumavky, lze odstranit turniket. Pozice jehly v žile se přitom nesmí změnit. Je-li ve vakuované zkumavce protisrážlivé nebo stabilizační činidlo, musí se zabránit styku tohoto činidla s víčkem zkumavky nebo případnému zpětnému nasáti krve s činidlem do žilního systému. Vakuum ve zkumavce zajistí jak přiměřené naplnění zkumavky, tak dostatečný poměr krve a protisrážlivého činidla. Jednotlivé zkumavky s přídatnými činidly je nutno bezprostředně po odběru promíchat pěti až desetinásobným šetrným převracením.
  - **Klasický odběr pomocí stříkačky a jehly se již nedoporučuje. Provádí se pouze, je-li to nezbytné.** Při použití jehly a stříkačky zajistit správnou pozici paže, palcem ve vzdálenosti 2 až 5 cm pod místem odběru stabilizovat polohu žily, provést venepunkci. Turniket odstranit bezprostředně po objevení se krve. Odebrat potřebné množství krve. Pokud je potřeba, použít případně další stříkačku. V tomto případě je vhodné podložit kouskem suché gázy a zabránit jakémukoli pohybu jehly v žile. Krev může jehlou vytékat přímo do zkumavky, případně může být **opatrně nasávána do stříkačky**. Rychlý tah pístu vede k mechanické hemolýze. Protože je z bezpečnostních důvodů zakázána další manipulace s odběrovými soupravami, která by mohla vést ke vzniku infekčního aerosolu, nelze jehlu ze stříkačky sejmout, a proto je nezbytné vyprazdňovat stříkačku pozvolna a po stěně zkumavky – ne pod silným tlakem, aby nedocházelo k pěnění krve. **JE NUTNÉ DODRŽET OBJEM KRVE VE ZKUMAVCE DOPORUČENÝ VÝROBCEM** (označení ryskou).
- TENTO ZPŮSOB ODBĚRU NENÍ VHODNÝ PRO KOAGULAČNÍ VYŠETŘENÍ!!!**
- Doporučené pořadí odběrů z jednoho vpichu:
  - zkumavka pro hemokultury nebo zkumavky bez příasad
  - zkumavky pro hemokoagulaci
  - ostatní zkumavky s příasadami
  - Pokud se používají zkumavky s různými příasadami, je vhodné následující pořadí:
    - citrátové zkumavky
    - heparinové zkumavky
    - K₃-EDTA zkumavky
    - oxalátové a fluoridové zkumavky
  - Pokud se nepodaří odebrat dostatečné množství krve, může se použít některý z následujících postupů:
    - změnit pozici jehly

© Tento dokument je vlastnictvím Fakultní Thomayerovy nemocnice a jeho šíření mimo organizaci v jakékoli formě bez souhlasu schvalovatele je zakázáno. Každý zaměstnanec odpovídá za to, že pracuje s platnou verzí dokumentu ©

Pořízené kopie jsou pouze informativní!

 Fakultní Thomayerova nemocnice	<h2>Odborná směrnice</h2>	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 94 z 111

- použít jinou vakuovanou zkumavku
  - uvolnit příliš zatažený turniket
  - Nepřípustné je opakování sondování jehlou.
  - Nejvhodnější doba pro uvolnění turniketu je okamžik, kdy se ve zkumavce nebo stříkačce objeví krev, včasné uvolnění turniketu normalizuje krevní oběh a zabrání krvácení po odběru.
  - Pacient během a po odběru uvolní svalové napětí paže.
  - Místo vpichu i s jehlou zakrýt gázovým čtvercem a pomalým tahem odstranit jehlu ze žily. Dbát přitom, aby nedošlo k poranění pacientovy paže (kožní poranění).
  - Ošetření paže po odběru:
    - Vyčkat zastavení krvácení pomocí gázového čtverce a přiměřeného tlaku na místo odběru. Aplikovat náplastové nebo gázové zakrytí místa odběru. Doporučit pacientovi, aby ponechal místo odběru zakryté nejméně 15 minut.
    - Při výrazném krvácení použít tlakový obvaz na místo odběru a informovat ošetřujícího lékaře.
  - Bezprostředně po odběru nutno bezpečně zlikvidovat jehly do kontejneru opatřeným víčkem umožňující sundat jehlu bez dotyku. Kontejnery se zásadně nepřeplňují.
  - Není vhodný odběr žilní krve ze zavedené kanyly či centrálního žilního katetru, kde hrozí naředění vzorku krve obsahem „zátky“, aktivace koagulace se stěnou kanyly a ovlivnění parametrů koagulace (zejména APTT a TT) přítomným heparinem používaným u tzv. „heparinových zátek“. V případě odběru z centrálního žilního katetru je nutné odsát krev, která v katetru stagnuje – hrozí promíšení s antikoagulačními činidly nebo léčivy. **Odběr z katetru není určený pro koagulační vyšetření!**
  - Neprovádět odběr při současném podávání infúzních roztoků nebo odběr těsně po skončení infúze i.v. – hrozí naředění vzorků podávanou infúzí. Doporučený čas pro odběr je 8 h po ukončení infúze s tukovou emulzí, 1 h u ostatních infúzí. Pokud je nezbytné provést odběr dříve, je nutné odebírat z druhé ruky nebo z místa pod intravenózní linkou, nikdy ne proximálně od infúze.
  - Chlazení vzorků. Pro vyšetření některých analytů je nutné vzorek krve do dvou hodin po odběru ochladit, aby se zpomalily metabolické a jiné procesy ovlivňující jejich koncentraci nebo aktivitu. Jedná se zpravidla o analyty vyšetřované na OKB, například o osteokalcin, amoniak, laktát atd.
- VZORKY PRO KOAGULAČNÍ VYŠETŘENÍ NAOPAK ZÁSADNĚ NECHLADIT!!!
- Po odběru povolit pacientovi příjem potravy, pokud tomu nezabraňují jiné okolnosti. Zvláštní péče je nutno věnovat například diabetikům léčeným inzulínem (včetně umožnění aplikace dávky a požití snídaně).
  - **Datum a čas (hodina, minuta) odběru krve a totožnost osoby provádějící odběr zaznamenat na požadavkové listy nebo do výpočetního systému.** Podobným způsobem zaznamenat také případné informace o komplikacích při odběru.
  - **Do laboratoře provádějící požadované testy odeslat správně označené odběrové nádobky s příslušnými požadavkovými listy.**

Možné komplikace odběru krve:

- bolestivost v místě vpichu, většinou odezní do několika minut po odběru
- „modřina“ v místě vpichu, prevencí je řádné stlačení místa vpichu
- nevolnost, výjimečně i kolapsový stav, u hladovějících, nedostatečně hydratovaných, ve stresu, při probíhajícím onemocnění, prevencí je se co nejdříve po odběru najist a dostatečně napít
- jedinci, kteří trpí na kolapsové stavy ve spojitosti s odběrem (pohled na krev apod.) toto oznámí předem, aby odebírající zdravotní personál k němu přistupoval se zvýšenou opatrností a měl jej pod dohledem i nezbytně dlouhou dobu po něm
- zarudnutí/vyrážka kolem místa vpichu, je možné, že pacient se stal alergickým na některou ze složek při odběru (dezinfekci, náplast atd.), nutno konzultovat se zdravotnickým personálem, až po více dnech ve spojitosti s teplotou nelze vyloučit sekundární infekci, nutno kontaktovat ošetřujícího lékaře

© Tento dokument je vlastnictvím Fakultní Thomayerovy nemocnice a jeho šíření mimo organizaci v jakékoli formě bez souhlasu schvalovatele je zakázáno. Každý zaměstnanec odpovídá za to, že pracuje s platnou verzí dokumentu ©

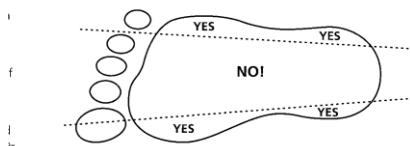
Pořízené kopie jsou pouze informativní!

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 95 z 111

Pokud by se pacient po odběru necítil dobře, oznámí tuto skutečnost zdravotnickému personálu.

G-3 Pokyny pro oddělení - Odběr kapilární krve

- Odběr kapilární krve provádí odběrová sestra na Centrálním odběrovém místě nebo zdravotní sestry na lůžkových a ambulantních odděleních.
- Odběr se provádí z obvykle z bříška prstu v poloze vsedě. Místem vpichu je obvykle bříško prstu (dlaňová část posledního článku prstu) ruky, kterou pacient nepíše.
- Odběr se provádí do mikrozkumavek s K₃EDTA.
- Dobře vydezinfikovat místo vpichu vhodným dezinfekčním prostředkem a nechat oschnout (prevence hemolýzy).
- Vpich se provádí lancetou nebo k tomu určeným speciálním odběrovým prostředkem s určenou hloubkou vpichu. Hloubka vpichu nemá být větší než 2 mm, aby nedošlo k poškození hlubších podkožních struktur. Aby se předešlo infekci, je nutno při opakujících se punkcích vybírat různá místa vpichu.
- Odběr se musí uskutečňovat z dokonale prokrvených míst. Odběry z cyanotických, podchlazených prstů jsou nepříjemné pro pacienta a mohou zkreslovat výsledky vyšetření. Dokonalé prokrvení použitých míst je předpokladem správných výsledků a třeba ho zajistit nejčastěji teplem (teplá vodní lázeň maximálně 40° po dobu 10 minut, několikaminutový teplý zábal). Před vpichem je nutno kůži dokonale osušit.
- Vyhnut se při odběru násilnému vytlačování krve z prstu, aby nedocházelo ke kontaminaci krve neurčitým množstvím tkáňového moku.
- K hemolýze může dojít při také při stírání kapek o hrany mikrozkumavek.
- Po vpichu první kapku krve setřít čtverečkem z buničiny a odebírat až druhou a další kapky. Nepoužívat krev stékající na kůži. Mikrozkumavku po odběru ihned dobře uzavřít, promíchat.
- Po odběru končetinu zvednout nad úroveň srdce a místo odběru stlačit sterilní gázou, dokud se krvácení nezastaví.
- U malých dětí se provádí odběr z patičky, u větších dětí z bříška palce nohy nebo ušního lalúčku. U odběru z patičky volit místo dle náčrtu (nikdy ne do středu paty a v zadním zakřivení). Nožičku nezvedat (nutné pro zachování hydrostatického tlaku), nepoužívat intenzivní masáž (působí hemolýzu se vzestupem koncentrace draslíku a hořčíku).

Důležité upozornění:

- Odběr kapilární krve není určen pro vyšetření Diferenciální počet leukocytů!!! (pouze ve výjimečných případech (např. nedonošenci)
- **U některých stanovení je obtížné porovnání výsledků vyšetření z krve žilní a krve kapilární.** Např. v krvi kapilární oproti žilní krvi jsou u zdravých trombocyty v průměru o 32 % snížené, hemoglobin až o 10 % zvýšený, leukocyty až o 23 % zvýšené.

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 96 z 111

G-4 Pokyny pro oddelení - Odběr žilní krve - zdroje chyb

1. Chyby při přípravě nemocného

- a) pacient nebyl nalačno, požité tuky způsobí chylozitu séra nebo plazmy, zvýší se koncentrace glukózy
- b) v době odběru a/nebo těsně před odběrem dostal pacient infúzi
- c) pacient nevysadil před odběrem léky
- d) odběr nebyl proveden ráno nebo byl proveden po mimořádné fyzické zátěži (včetně nočních směn)
- e) delší cestování před odběrem se může negativně projevit např. u kardiáků
- f) zvolena nevhodná doba odběru: během dne řada biochemických a hematologických hodnot kolísá, odběry mimo ráno ordinujeme proto jen výjimečně, kde mimořádný výsledek může ovlivnit naléhavé diagnostické rozhodování
- g) pokud příliš úzkostlivý pacient dlouho před odběrem nejedl ani nepil, jsou výsledky ovlivněny dehydratací

2. Chyby způsobené nesprávným použitím turniketu při odběru:

Dlouhodobé stažení paže nebo nadměrné cvičení ("pumpování") se zataženou paží před odběrem vede ke změnám poměru tělesných tekutin v zatažené paži, ovlivněny jsou např. koncentrace draslíku nebo proteinů.

3. Chyby vedoucí k hemolýze vzorku:

Hemolýza vadí většině biochemických i hematologických vyšetření zejména proto, že řada látek přešla z erytrocytů do séra nebo plazmy nebo že zbarvení interferuje s vyšetřovacím postupem.

Hemolýzu působí:

- a) použití vlhké odběrové soupravy
- b) znečištění jehly nebo pokožky stopami ještě tekutého dezinfekčního roztoku
- c) použití příliš úzké jehly, kterou se pak krev násilně nasává
- d) prudkým vystřikováním krve ze stříkačky do zkumavky
- e) prudké třepání krve ve zkumavce a nešetrný transport krve ihned po odběru
- f) uskladnění plné krve v lednici
- g) prodloužení doby mezi odběrem a dodáním do laboratoře
- h) použití nesprávné koncentrace protisrážlivého činidla

4. Chyby při adjustaci, skladování a transportu

- a) použily se nevhodné zkumavky (např. pro odběr stopových prvků)
- b) použilo se nesprávné protisrážlivé činidlo nebo jeho nesprávný poměr k plné krvi
- c) zkumavky s materiélem nebyly dostatečně označeny
- d) zkumavky s materiélem byly potřísněny krví
- e) uplynula dlouhá doba mezi odběrem a oddelením krevního koláče nebo erytrocytů od séra nebo plazmy (řada látek včetně enzymů přešla z krvinek do séra nebo do plazmy, rozpad trombocytů vede k uvolnění destičkových komponent (aktivace koagulačních pochodů) a další)
- f) krev byla vystavena nepřiměřenému teplu nebo chladu
- g) krev byla vystavena přímému slunečnímu světlu (krev určenou k přesnému stanovení koncentrace bilirubinu chraňte i před normálním denním světlem a světlem zářivek, protože světelné paprsky urychlují oxidaci bilirubinu, který pak nelze správně stanovit)

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 97 z 111

H. PŘÍLOHY

Seznam příloh:

- Příloha č. 1 – Krevní obraz – referenční meze
- Příloha č. 2 – Diferenciální počet leukocytů šestipopulační přístrojový – referenční meze
- Příloha č. 3 – Diferenciální počet leukocytů mikroskopický – referenční meze
- Příloha č. 4 – Koagulační vyšetření – referenční meze
- Příloha č. 5 – Přístrojová sedimentace erytrocytů – referenční meze
- Příloha č. 6 – Požadavkové listy OKH
- Příloha č. 7 – Odběr krve při podezření na pseudotrombocytopenii
- Příloha č. 8 – Změny v LP verze 15 oproti LP verze 14

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 98 z 111

Příloha č. 1

Krevní obraz – referenční meze

PARAMETR	ČÍSLO LIS	JEDNOTKA	VĚK, POHLAVÍ	REFERENČNÍ MEZE	
KO – WBC	6101	$10^9/l$	0 – 1d	9	38
			2d – 7d	5	21
			7d – 1m	5	20
			1m – 6m	5	19,5
			6m – 2r	6	17,5
			2r – 4r	5,5	17
			4r – 6r	5	15,5
			6r – 8r	4,5	14,5
			8r – 15r	4,5	13,5
			nad 15r	4	10
KO – ERY	6102	$10^{12}/l$	0 – 3d	4,0	6,6
			4d – 1m	3,6	6,2
			1m – 2m	3,0	5,0
			2m – 3m	2,7	4,9
			3m – 6m	3,1	4,5
			6m – 2r	3,7	5,3
			2r – 6r	3,9	5,3
			6r – 12r	4,0	5,2
			12r–15r F	4,1	5,1
			12r–15r M	4,5	5,3
			nad 15r F	3,8	5,2
			nad 15r M	4,0	5,8
KO – HGB	6103	g/l	0 – 3d	145	225
			4d – 1m	130	210
			1m – 2m	100	180
			2m – 3m	90	140
			3m – 6m	95	135
			6m – 2r	105	135
			2r – 6r	115	135
			6r – 12r	115	155
			12r–15r F	120	160
			12r–15r M	130	160
			nad 15r F	120	160
			nad 15r M	135	175

© Tento dokument je vlastnictvím Fakultní Thomayerovy nemocnice a jeho šíření mimo organizaci v jakémkoliv formě bez souhlasu schvalovatele je zakázáno. Každý zaměstnanec odpovídá za to, že pracuje s platnou verzí dokumentu ©

Pořízené kopie jsou pouze informativní!

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 99 z 111

PARAMETR	ČÍSLO LIS	JEDNOTKA	VĚK, POHĽAVÍ	REFERENČNÍ MEZE	
KO – HCT	6104	1 (l/l)	0 – 3d	0,45	0,67
			4d – 1m	0,4	0,64
			1m – 2m	0,31	0,55
			2m – 3m	0,28	0,42
			3m – 6m	0,29	0,41
			6m – 2r	0,33	0,39
			2r – 6r	0,34	0,4
			6r – 12r	0,35	0,45
			12r–15r F	0,36	0,46
			12r–15r M	0,37	0,49
			nad 15r F	0,35	0,47
			nad 15r M	0,4	0,5
KO – MCV	6105	fl	0 – 3d	95	121
			4d – 1m	87	125
			1m – 2m	85	123
			2m – 3m	77	115
			3m – 6m	74	108
			6m – 2r	70	86
			2r – 6r	75	87
			6r – 12r	77	95
			12r–15r F	78	102
			12r–15r M	78	98
			nad 15r	82	98
KO – MCH	6106	pg	0 – 3d	31	37
			4d – 2m	28	40
			2m – 3m	26	34
			3m – 6m	25	35
			6m – 2r	23	31
			2r – 6r	24	30
			6r – 12r	25	33
			12r – 15r	25	35
			nad 15r	28	34

© Tento dokument je vlastnictvím Fakultní Thomayerovy nemocnice a jeho šíření mimo organizaci v jakékoli formě bez souhlasu schvalovatele je zakázáno. Každý zaměstnanec odpovídá za to, že pracuje s platnou verzí dokumentu ©
Pořízené kopie jsou pouze informativní!

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 100 z 111

PARAMETR	ČÍSLO LIS	JEDNOTKA	VĚK, POHĽAVÍ	REFERENČNÍ MEZE	
KO – MCHC	6107	g/l	0 – 3d	290	370
			4d – 1m	280	380
			1m – 3m	290	370
			3m – 2r	300	360
			2r – 15r	310	370
			nad 15r	320	360
KO – RDW-CV	6110	%	0 – 15r	11,5	14,5
KO – RDW-SD	6114	fL	nad 15r	10	15,2
KO – PLT	6108	10 ⁹ /l	0 – 15r	150	450
			nad 15r	150	400
KO – PDW	6113	fL		9	17
KO - MPV	6112	fL		7,8	12,8
KO – PCT	6111	10 ⁻³		0,12	0,35
KO - PLCR	6159	%		15	35
NRBC (relativní)	6151	%	0 – 3d	0	8,3
NRBC (absolutní)	6152	10 ⁹ /l	nad 4 dny	0	0,1
			0 – 3d	0	1
			nad 4 dny	0	0,015
RTC (analyzátor)	6135	10 ⁹ /l	0 – 3d	148	216
			4d – 1m	51	110
			1m – 2m	52	78
			2m – 6m	48	88
			6m – 2r	44	111
			2r – 6r	36	68
			6r – 12r	42	70
			12r – 15r	42	65
			nad 15r	25	100
RTC (analyzátor)	6136	%	0 – 3d	3,47	5,4
			4d – 1m	1,06	2,37
			1m – 2m	2,12	3,47
			2m – 6m	1,55	2,7
			6m – 2r	0,99	1,82

© Tento dokument je vlastnictvím Fakultní Thomayerovy nemocnice a jeho šíření mimo organizaci v jakémkoliv formě bez souhlasu schvalovatele je zakázáno. Každý zaměstnanec odpovídá za to, že pracuje s platnou verzí dokumentu ©
Pořízené kopie jsou pouze informativní!

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 101 z 111

			2r – 6r	0,82	1,45
			6r – 12r	0,98	1,94
			12r – 15r	0,9	1,49
			nad 15r	0,5	2,5
IRF	6183	%	0 – 130 r	1,6	10,5
RET-He	6184	pg	0 – 130 r	32,1	38,1

Informace týkající se klinického významu jednotlivých parametrů, možných interferencí a faktorů ovlivňující zpracování vzorku jsou uvedeny vždy u příslušného parametru v seznamu vyšetření.

Zdroj:

- Doporučení ČHS ČLS JEP: Referenční meze krevního obrazu, retikulocytů, normoblastů a diferenciálního rozpočtu leukocytů u dětí (platnost od 4. 5. 2018)
- Doporučení ČHS ČLS JEP: Referenční meze krevního obrazu, retikulocytů, normoblastů a diferenciálního rozpočtu leukocytů dospělých (platnost od 18. 6. 2021)

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 102 z 111

Příloha č. 2

Diferenciální počet leukocytů šestipopulační přístrojový – referenční meze

PARAMETR	ČÍSLO LIS	JEDNOTKA	VĚK, POHLAVÍ	REFERENČNÍ MEZE	
NRBC (relativní)	6151	%	0 – 3d	0	8,3
			nad 4 dny	0	0,1
NRBC (absolutní)	6152	10 ⁹ /l	0 – 3d	0	1
			nad 4 dny	0	0,015
<hr/>					
NEUTRO ABS	6140	10 ⁹ /l	0 – 1d	4,6	25,4
			2d – 7d	1,8	11,8
			7d – 1m	1,5	10,8
			1m – 6m	1,1	9,4
			6m – 1r	1,3	8,1
			1r – 2r	1,3	8,2
			2r – 4r	1,3	9,5
			4r – 6r	1,6	10,1
			6r – 8r	1,9	9,7
			8r – 15r	2,0	9,1
			nad 15r	2,0	7,0
			0 – 1d	0	1,4
<hr/>					
EOS ABS	6141	10 ⁹ /l	2d – 7d	0	1,7
			7d – 6m	0	1,4
			6m – 2r	0	1,2
			2r – 4r	0	0,5
			4r – 6r	0	1,1
			6r – 15r	0	1,0
			nad 15r	0	0,5
			0 – 1d	0	1,4
<hr/>					
BASO ABS	6142	10 ⁹ /l	0 – 1d	0	0,8
			2d – 6m	0	0,4
			6m – 2r	0	0,2
			2r – 15r	0	0,3
			nad 15r	0	0,2
<hr/>					
MONO ABS	6143	10 ⁹ /l	0 – 1d	0,2	3,4
			2d – 1m	0,2	3,2
			1m – 6m	0,1	2,5
			6m – 2r	0,1	1,6
			2r – 4r	0,6	1,5

© Tento dokument je vlastnictvím Fakultní Thomayerovy nemocnice a jeho šíření mimo organizaci v jakémkoliv formě bez souhlasu schvalovatele je zakázáno. Každý zaměstnanec odpovídá za to, že pracuje s platnou verzí dokumentu ©
Pořízené kopie jsou pouze informativní!

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 103 z 111

PARAMETR	ČÍSLO LIS	JEDNOTKA	VĚK, POHLAVÍ	REFERENČNÍ MEZE	
			4r – 6r	0,5	1,4
			6r – 8r	0	1,3
			8r – 15r	0	1,2
			nad 15r	0,08	1,2
LYMFO ABS	6144	10 ⁹ /l	0 – 1d	2	13,9
			2d – 7d	1,6	10,7
			7d – 1m	2	12,4
			1m – 6m	2,3	13,8
			6m – 1r	3,1	12,4
			1r – 2r	2,9	12,4
			2r – 4r	2,2	11,7
			4r – 6r	1,6	9,3
			6r – 8r	1,3	7,5
			8r – 15r	1,3	6,6
			nad 15r	0,8	4
IG ABS	6154	10 ⁹ /l		0	0,05
NEUTRO %	6146	%	0 – 1d	51	75
			2d – 7d	35	55
			7d – 1m	30	45
			1m – 6m	22	45
			6m – 1r	21	42
			1r – 2r	21	43
			2r – 4r	23	52
			4r – 6r	32	61
			6r – 8r	41	63
			8r – 15r	44	65
			nad 15r	45	70
EOS %	6147	%	0 – 1d	0	4
			2d – 7d	0	8
			7d – 15r	0	7
			nad 15r	0	5
BASO %	6148	%	0 – 105r	0	2

© Tento dokument je vlastnictvím Fakultní Thomayerovy nemocnice a jeho šíření mimo organizaci v jakémkoliv formě bez souhlasu schvalovatele je zakázáno. Každý zaměstnanec odpovídá za to, že pracuje s platnou verzí dokumentu ©
Pořízené kopie jsou pouze informativní!

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 104 z 111

PARAMETR	ČÍSLO LIS	JEDNOTKA	VĚK, POHLAVÍ	REFERENČNÍ MEZE	
MONO %.	6149	%	0 – 1d	1	10
			2d – 7d	3	15
			7d – 1m	3	13
			1m – 6m	1	13
			6m – 6r	1	9
			6r – 15r	0	9
			nad 15r	2	12
LYMFO %	6150	%	0 – 1d	21	41
			2d – 7d	31	51
			7d – 1m	40	62
			1m – 6m	46	71
			6m – 1r	51	71
			1r – 2r	49	71
			2r – 4r	40	69
			4r – 6r	32	60
			6r – 8r	29	52
			8r – 15r	25	49
IG %	6153	%	0 – 8d	0	2
			nad 8 d	0	0,5

Informace týkající se klinického významu jednotlivých parametrů, možných interferencí a faktorů ovlivňující zpracování vzorku jsou uvedeny vždy u příslušného parametru v seznamu vyšetření.

Zdroj:

- Doporučení ČHS ČLS JEP: Referenční meze krevního obrazu, retikulocytů, normoblastů a diferenciálního rozpočtu leukocytů u dětí (platnost od 4. 5. 2018)
- Doporučení ČHS ČLS JEP: Referenční meze krevního obrazu, retikulocytů, normoblastů a diferenciálního rozpočtu leukocytů dospělých (platnost od 18. 6. 2021)

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 105 z 111

Příloha č. 3

Diferenciální počet leukocytů mikroskopický – referenční meze

PARAMETR	ČÍSLO LIS	JEDNOTKA	VĚK, POHĽAVÍ	REFERENČNÍ MEZE	
Myeloblasty	6121	%	0 – 130r	0	0
Promylocyty	6122	%	0 – 130r	0	0
Myelocyty	6123	%	0 – 130r	0	0
Metamyelocyty	6124	%	0 – 130r	0	0
Neutro tyče	6125	%	0 – 130r	0	4
Neutro segm.	6126	%	0 – 1d	51	71
			2d – 7d	35	55
			7d – 1m	25	45
			1m – 6m	22	45
			6m – 1r	21	42
			1r – 2r	21	43
			2r – 4r	23	52
			4r – 6r	32	61
			6r – 8r	41	63
			8r – 15r	44	65
Eosinofily	6127	%	nad 15r	47	70
			0 – 1d	0	4
			2d – 7d	0	8
			7d – 15r	0	7
Basofily	6128	%	nad 15r	0	5
			0 – 15 r	0	2
			nad 15r	0	1
Monocyty	6129	%	0 – 1d	2	10
			2d – 7d	3	15
			7d – 6m	1	13
			6m – 6r	1	9

© Tento dokument je vlastnictvím Fakultní Thomayerovy nemocnice a jeho šíření mimo organizaci v jakémkoliv formě bez souhlasu schvalovatele je zakázáno. Každý zaměstnanec odpovídá za to, že pracuje s platnou verzí dokumentu ©
Pořízené kopie jsou pouze informativní!

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 106 z 111

			6r – 15r	0	9
			nad 15r	2	10
Lymfocyty	6130	%	0 – 1d	21	41
			2d – 7d	31	51
			7d – 1m	42	62
			1m – 6m	46	71
			6m – 1r	51	71
			1r – 2r	49	71
			2r – 4r	40	69
			4r – 6r	32	60
			6r – 8r	29	52
			8r – 15r	25	49
			nad 15r	20	45
Plazmatické buňky	6132	%	0 – 130r	0	0
NBU (nediferencov.)	6134	%	0 – 130r	0	0
Neutrofily	6240	x 10 ⁹ /l		viz metoda 140	
Eosinofily	6241			viz metoda 141	
Basofily	6242			viz metoda 142	
Monocyty	6243			viz metoda 143	
Lymfocyty	6244			viz metoda 144	
NBU + blasty	6245		0 – 130r	0	0
NRBC (mikr.)	6120	%	0 – 3d	0	8
			nad 4d	0	0,1
Schistocyty (mikr.)	6500	%	předčasně narozené děti	0	5
			0 – 130r	0	1

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 107 z 111

Příloha č. 4

Koagulační vyšetření – referenční meze

PARAMETR	ČÍSLO LIS	JEDNOTKA	VĚK, POHLAVÍ	REFERENČNÍ MEZE
Antitrombin	6301	%	0 – 1m	40 90
			1m – 6r	80 140
			6r – 11r	90 130
			11r – 16r	75 135
			16r – 105r	80 120
APTT	6414	s	0 – 1m	28 54
			1m – 1r	28 47
			1r – 11r	28 43
			11r – 16r	28 47
			16r – 105r	28 43
APTT poměr (APTT-R)	6413	1	0 – 1m	0,8 1,5
			1m – 1r	0,8 1,3
			1r – 11r	0,8 1,2
			11r – 16r	0,8 1,3
			16r – 105r	0,8 1,2
D-dimery	6300	ng/ml FEU (μ g/l FEU)	0 – 1m	0 2500
			1m – 50r	0 500
			51r – 55r	0 550
			56r – 60r	0 600
			61r – 65r	0 650
			66r – 70r	0 700
			71r – 75r	0 750
			76r – 80r	0 800
			nad 80r	0 850
Fibrinogen	6420	g/l	0 – 1r	1,5 3,4
			1r – 6r	1,7 4,0
			6r – 11r	1,55 4,0
			11r – 16r	1,55 4,5
			16r – 18r	1,6 4,2
			18r – 105r	1,8 4,2
PT (QT) (s)	6416	s	0 – 1m	11 20
			1m – 6m	11 19
			6m – 105r	11 16
PT (QT) (%)	6417	%	0 – 1m	45 120
			1m – 6m	55 120

© Tento dokument je vlastnictvím Fakultní Thomayerovy nemocnice a jeho šíření mimo organizaci v jakémkoliv formě bez souhlasu schvalovatele je zakázáno. Každý zaměstnanec odpovídá za to, že pracuje s platnou verzí dokumentu ©
Pořízené kopie jsou pouze informativní!

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 108 z 111

PARAMETR	ČÍSLO LIS	JEDNOTKA	VĚK, POHĽAVÍ	REFERENČNÍ MEZE	
			6m – 105r	70	120
PT (QT) poměr (PT-R)	6445	1	0 – 1m	0,8	1,5
			1m – 6m	0,8	1,4
			6m – 105r	0,8	1,2
PT (QT) INR	6418	1	dle stavu a diagnózy pacienta		
Euglobulinová lýza	6431	minuta	0 – 105r	120	500
Retrakce koagula	6404	%	0 – 105r	88	100
Trombinový čas	6410	s	0 – 105r	14	20
Krvácivost (Duke)	6402	minuta	0 – 105r	2	5
Anti-Xa	6446	kIU/l	0 – 105r	0	0,1
Rosnerův index	6438	%	0 – 105r	0	12

Poznámka:

D-dimery – dolní referenční mez dána detekční citlivostí analyzátoru

Anti-Xa – při profylaxi doporučené hodnoty 0,2 – 0,5 kIU/l, při léčbě 0,5 – 1,0 kIU/l (Clexan, Lovenox až do 1,2 kIU/l)

INR – profylaxe pooperační 2,0 – 2,5,
– léčba žilní trombózy, plicní embolie, infarkt myokardu atd. 2,0 – 3,0,
– opakované DVT a PE, mechanické náhrady chlopní, opakující se systémová embolizace 3,0 – 4,5

APTT – při heparinizaci časy 2 – 2,5 x vyšší, APTT poměr 2 – 2,5 (lze tolerovat až 4,0 (podle stavu a diagnózy pacienta)

Zdroj:

- Doporučení ČHS ČLS JEP: Doporučená referenční rozmezí pro koagulační stanovení – děti + dospělí (platnost od 20. 12. 2018)

Příloha č. 5

Přístrojová sedimentace erytrocytů – referenční meze

PARAMETR	ČÍSLO LIS	JEDNOTKA	VĚK, POHĽAVÍ	REFERENČNÍ MEZE	
Sedimentace erytrocytů (analyzátor)	6447	mm/h	0d – 28d	0	2
			28d – 12r	3	13
			12r – 50r M	3	15
			50r – 105r M	3	20
			12r – 50r F	3	20
			50r – 105 F	3	30

Zdroj: Uživatelská příručka analyzátoru iSED (výrobce: ALCOR Scientific)

© Tento dokument je vlastnictvím Fakultní Thomayerovy nemocnice a jeho šíření mimo organizaci v jakékoli formě bez souhlasu schvalovatele je zakázáno. Každý zaměstnanec odpovídá za to, že pracuje s platnou verzí dokumentu ©

Pořízené kopie jsou pouze informativní!

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	SMO – 480 – 29 verze 15 Strana 109 z 111
--	--	---

Příloha č. 6
Požadavkové listy OKH

OKH FTN Vídeňská 800, Praha 4 Linka 3446		Číslo vzorku																																																												
KREVNÍ OBRAZ																																																														
Nesrážlivá krev, fialový uzávěr, K ₃ EDTA																																																														
STATIM ☐	Datum odběru:																																																													
RUTINA ☐	Čas odběru:																																																													
Místo odběru primárního vzorku																																																														
Žila ☐	Artérie ☐	Kapilára ☐																																																												
Jiné ☐																																																														
Klinicky relevantní informace (medikace, další diagnóza, infekce)																																																														
Příjmení, jméno, titul																																																														
Rodné (identifikační) číslo																																																														
Datum narození	Muž ☐	Žena ☐																																																												
Oddělení (kontakt, tel.)																																																														
Pojišťovna	Diagnóza	Grant/Studie																																																												
KO základní																																																														
KO + DIF																																																														
KO + DIF + RTC																																																														
KO + RTC																																																														
Identifikace odesílajícího subjektu (razitko pracoviště, indikující lékař, IČP, odbornost)																																																														
Čas příjmu	Přijal																																																													
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 66%;">OKH FTN Vídeňská 800, Praha 4 Linka 3264</td> <td style="width: 33%;"> </td> <td style="width: 33%;">Číslo vzorku</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: center;">KOAGULAČNÍ VYŠETŘENÍ</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Nesrážlivá krev, modrý uzávěr, NaCitrát</td> </tr> <tr> <td>STATIM ☐</td> <td colspan="2">Datum odběru:</td> </tr> <tr> <td>RUTINA ☐</td> <td colspan="2">Čas odběru:</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Místo odběru primárního vzorku</td> </tr> <tr> <td>Žila ☐</td> <td>Artérie ☐</td> <td>Jiné ☐</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Klinicky relevantní informace (medikace, další diagnóza, infekce)</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Příjmení, jméno, titul</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Rodné (identifikační) číslo</td> </tr> <tr> <td>Datum narození</td> <td>Muž ☐</td> <td>Žena ☐</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Oddělení (kontakt, tel.)</td> </tr> <tr> <td>Pojišťovna</td> <td>Diagnóza</td> <td>Grant/Studie</td> </tr> <tr> <td colspan="3"> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 66%;">Protrombinový test (PT), INR</td> <td style="width: 33%;">Trombinový test</td> </tr> <tr> <td>APTT</td> <td>Etanol gelifikační test</td> </tr> <tr> <td>Fibrinogen</td> <td>Retrakce plazm. koagula</td> </tr> <tr> <td>D – Dimery</td> <td>Korekce APTT/PT</td> </tr> <tr> <td>Antitrombin</td> <td>Euglobulinová fibrinolýza</td> </tr> <tr> <td>Anti – Xa</td> <td></td> </tr> </table> </td> </tr> <tr> <td colspan="3">Identifikace odesílajícího subjektu (razitko pracoviště, indikující lékař, IČP, odbornost)</td> </tr> <tr> <td>Čas příjmu</td> <td colspan="2">Přijal</td> </tr> </table>			OKH FTN Vídeňská 800, Praha 4 Linka 3264		Číslo vzorku	KOAGULAČNÍ VYŠETŘENÍ			Nesrážlivá krev, modrý uzávěr, NaCitrát			STATIM ☐	Datum odběru:		RUTINA ☐	Čas odběru:		Místo odběru primárního vzorku			Žila ☐	Artérie ☐	Jiné ☐	Klinicky relevantní informace (medikace, další diagnóza, infekce)			Příjmení, jméno, titul			Rodné (identifikační) číslo			Datum narození	Muž ☐	Žena ☐	Oddělení (kontakt, tel.)			Pojišťovna	Diagnóza	Grant/Studie	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 66%;">Protrombinový test (PT), INR</td> <td style="width: 33%;">Trombinový test</td> </tr> <tr> <td>APTT</td> <td>Etanol gelifikační test</td> </tr> <tr> <td>Fibrinogen</td> <td>Retrakce plazm. koagula</td> </tr> <tr> <td>D – Dimery</td> <td>Korekce APTT/PT</td> </tr> <tr> <td>Antitrombin</td> <td>Euglobulinová fibrinolýza</td> </tr> <tr> <td>Anti – Xa</td> <td></td> </tr> </table>			Protrombinový test (PT), INR	Trombinový test	APTT	Etanol gelifikační test	Fibrinogen	Retrakce plazm. koagula	D – Dimery	Korekce APTT/PT	Antitrombin	Euglobulinová fibrinolýza	Anti – Xa		Identifikace odesílajícího subjektu (razitko pracoviště, indikující lékař, IČP, odbornost)			Čas příjmu	Přijal	
OKH FTN Vídeňská 800, Praha 4 Linka 3264		Číslo vzorku																																																												
KOAGULAČNÍ VYŠETŘENÍ																																																														
Nesrážlivá krev, modrý uzávěr, NaCitrát																																																														
STATIM ☐	Datum odběru:																																																													
RUTINA ☐	Čas odběru:																																																													
Místo odběru primárního vzorku																																																														
Žila ☐	Artérie ☐	Jiné ☐																																																												
Klinicky relevantní informace (medikace, další diagnóza, infekce)																																																														
Příjmení, jméno, titul																																																														
Rodné (identifikační) číslo																																																														
Datum narození	Muž ☐	Žena ☐																																																												
Oddělení (kontakt, tel.)																																																														
Pojišťovna	Diagnóza	Grant/Studie																																																												
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 66%;">Protrombinový test (PT), INR</td> <td style="width: 33%;">Trombinový test</td> </tr> <tr> <td>APTT</td> <td>Etanol gelifikační test</td> </tr> <tr> <td>Fibrinogen</td> <td>Retrakce plazm. koagula</td> </tr> <tr> <td>D – Dimery</td> <td>Korekce APTT/PT</td> </tr> <tr> <td>Antitrombin</td> <td>Euglobulinová fibrinolýza</td> </tr> <tr> <td>Anti – Xa</td> <td></td> </tr> </table>			Protrombinový test (PT), INR	Trombinový test	APTT	Etanol gelifikační test	Fibrinogen	Retrakce plazm. koagula	D – Dimery	Korekce APTT/PT	Antitrombin	Euglobulinová fibrinolýza	Anti – Xa																																																	
Protrombinový test (PT), INR	Trombinový test																																																													
APTT	Etanol gelifikační test																																																													
Fibrinogen	Retrakce plazm. koagula																																																													
D – Dimery	Korekce APTT/PT																																																													
Antitrombin	Euglobulinová fibrinolýza																																																													
Anti – Xa																																																														
Identifikace odesílajícího subjektu (razitko pracoviště, indikující lékař, IČP, odbornost)																																																														
Čas příjmu	Přijal																																																													

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 110 z 111

Příloha č. 7

Odběr krve při podezření na pseudotrombocytopenii

Definice pseudotrombocytopenie: jde o stav in vitro, kdy naměřený počet z analyzátoru neodpovídá skutečnému počtu trombocytů in vivo v důsledku jejich shlukování ve zkumavce s protisrážlivým činidlem K₃EDTA.

V takovém případě jsou při mikroskopickém zhodnocení nalézány shluky trombocytů a ve výsledku je pak místo číselného vyjádření textová náhrada (např. „shluky, nelze hodnotit“).

Odběr žilní krve do zkumavky S-Monovette ThromboExact (prostředí hořečnatých iontů) by měl tento stav eliminovat.

Odběrová zkumavka Sarstedt S-Monovette® ThromboExact je zkumavka s pístem.

Jednoduchým způsobem lze z ní vytvořit zkumavku vakuovou a použít pak obdobným způsobem jako Vacuette. Zkumavky je možné vyzvednout v příjmové části laboratoře OKH FTN.

POZOR: z této zkumavky je stanoven pouze počet TROMBOCYTŮ. Pro ostatní parametry krevního obrazu je nutné odebrat standardní zkumavku s K₃EDTA.

Postup pro vytvoření „vakuové zkumavky“ a odběru krve:

1. Vytáhněte píst zkumavky S-Monovette® ThromboExact provedete až do koncové (aretační polohy). Při správném zatažení pístu do koncové polohy dojde **k zacvaknutí** (aretaci) pístu v požadované poloze. Následně odlopte táhlo pístu (těsně u okraje zkumavky).
2. Takto evakuovanou zkumavku nasadte na již zavedenou jehlu odběrového kontejneru do žily a prsty přidržte. Dojde k nasávání krve do zkumavky.
3. Vyčkejte, až se proud krve zastaví, pak sejměte zkumavky z jehly odběrového kontejneru. Vzorek opatrně promíchejte.

DOPORUČENÉ POUŽITÍ:

V případě prvozáhytu výskytu shluků informuje laboratoř OKH oddělení a nabídne k použití zkumavku **S-Monovette® ThromboExact**. Dojde-li k eliminaci výskytu shluků v tomto odběru, je doporučeno při následujícím odběru provést náběr do zkumavky **s K₃EDTA a zároveň do S-Monovette® ThromboExact**

 Fakultní Thomayerova nemocnice	Odborná směrnice	SMO – 480 – 29 verze 15
	Fakultní Thomayerova nemocnice Oddělení klinické hematologie Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč	Strana 111 z 111

Příloha č. 8

Změny v LP verze 15 oproti LP verze 14

- Zavedeno nové vyšetření pro odběry z pracoviště Centrálního odběrového místa - **přístrojová sedimentace erytrocytů** – viz. str. 84, typ stanovení, referenční rozmezí, klinické informace
- **Kvantitativní hodnocení schistocytů** v nátěru periferní krve – viz. str. 86, typ stanovení, referenční rozmezí, klinické informace
- Změna žádankového systému LabRequest na Fons Enterprise